



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Κενά και πχηρές απουσίες στο προσχέδιο έκθεσης για την Τουρκία

Ο εισηγητής της Ευρωβουλής, στο προσχέδιο έκθεσης για την Τουρκία το οποίο εξασφάλισε η «Κ», ξέχασε τα κατοχικά στρατεύματα, αλλά και την επιστροφή της περικλειστος Αμμοχώστου. Απουσιάζουν ακόμη και οι επισημάνσεις η Τουρκία να εκπληρώσει τις κυπρογενείς της υποχρεώσεις. Αναμένεται ότι οι ευρωβουλευτές και δη οι Κύπριοι και οι πολιτικές τους ομάδες θα υποβάλουν τροποποιήσεις για ενίσχυση των σχετικών αναφορών. **Σελ. 7**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ



Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ

Απιαστο όνειρο για το 29% η αγορά στέγης

Όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι απομακρύνονται από την αγορά στέγης, καθώς το ράλι των ακινήτων και η δυσκολία αποταμίευσης καθιστούν την ιδιοκατοίκηση μακρινό όνειρο. Είναι ενδεικτικό το στοιχείο ότι ένα 15% δεν ενδιαφέρεται καθόλου να αποκτήσει κατοικία. **Σελ. 11**



5 291296 000378

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΔΙΧΑΖΕΙ ΤΗΝ Ε.Ε. ΤΟ «MADE IN EUROPE»

Σελ. 9



ΕΛΛΑΔΑ

ΕΠΙΕΚΤΑΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΞΕΤΑΖΕΙ Η CHEVRON

Σελ. 14

Γεωπολιτικά stress tests στις κυπριακές τράπεζες

Η αρχική υποβολή στοιχείων θα γίνει στις 16 Μαρτίου και θα οριστικοποιηθεί τον Ιούλιο

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα διεξαγάγει αντίστροφη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον γεωπολιτικό κίνδυνο σε 110 τράπεζες που εποπτεύονται το 2026, ανάμεσά τους και οι κυπριακές συστημικές. Όπως είχε ενημερώσει από τα τέλη του 2025, αυτή η

αντίστροφη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων θα συμπληρώσει την αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών του 2025, η οποία υπέθεσε ένα κοινό σενάριο για όλες τις τράπεζες και οδήγησε σε διαφορές στην εξάντληση του κεφαλαίου τους. Η θεματική άσκηση

προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2026 θα ζητήσει από τις τράπεζες να αξιολογήσουν πώς ο γεωπολιτικός κίνδυνος θα μπορούσε να επηρεάσει το επιχειρηματικό τους μοντέλο, ενώ όπως μεταφέρθηκε στην «Κ», η αρχική υποβολή στοιχείων θα γίνει στις 16 Μαρτίου

του 2026. Πηγές από την Τράπεζα Κύπρου, τράπεζα που θα συμμετάσχει στα «γεωπολιτικά stress tests» μεταφέρουν πως για πρώτη φορά επιλέγεται τεστ για γεωπολιτικό κίνδυνο, καθώς επίσης για πρώτη φορά χρησιμοποιείται η αντίστροφη δοκιμή αντοχής. **Σελ. 4**



ΑΦΘΩΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Τα εφιαλτικά σενάρια, η διαχείριση και οι ευθύνες

Με αγωνία παρακολουθεί ολόκληρη η Κύπρος τις τραγικές εξελίξεις που καταγράφονται σε έναν από τους πιο κρίσιμους τομείς της κυπριακής οικονομίας μετά τον εντοπισμό κρουσμάτων αφθώδους πυρετού σε 11 κτηνοτροφικές μονάδες και την απώλεια χιλιάδων ζώων. Η κραυγή αγωνίας των επηρεαζομένων ακούστηκε χθες στη Βουλή. «Αντί να μας στείλουν ψυχολόγους για στήριξη μας έστειλαν κλιμάκιο της Αστυνομίας», δήλωσαν απελπισμένοι κτηνοτρόφοι. Κατάγγειλαν ακόμα πως λειτουργοί του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου Λάρνακας μετέβησαν σε κτηνοτροφική μονάδα και ζήτησαν στολές «γιατί δεν είχα». Κατά τη συζήτηση σημειώθηκε και ένταση με ανταλλαγή πυρών μεταξύ βουλευτών και του διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Η δε αναφορά του Γ.Δ. του υπ. Γεωργίας ότι η κατάσταση «ίσως να είναι και πιο δύσκολη από αυτήν που φαίνεται» δίνει το στίγμα και της διαχείρισης που γίνεται, αλλά και των ευθυνών που προκύπτουν από έναν έντονα προαναγγελλθέντα κίνδυνο. Τεράστια είναι και η αγωνία των επιχειρηματικών οργανώσεων για τα εφιαλτικά σενάρια εάν επηρεαστεί η παραγωγή γάλακτος και χαλλουμιού, το οποίο αποτελεί το 2ο εξαγωγικό προϊόν της χώρας. **Σελ. 6**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ

Στον λόφο του Προεδρικού σήμερα οι συνδικαλιστές

Καθοριστική για τα εργασιακά και τον κοινωνικό διάλογο θα είναι η σημερινή συνάντηση του προέδρου Νίκου Χριστοδουλίδη με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΠΟ και ΔΕΟΚ, στην παρουσία του υπ. Εργασίας. Επί τάπητος θα τεθούν οι καυτές πατάτες, από τον κατώτατο μισθό και τις συλλογικές συμβάσεις μέχρι την απασχόληση εργαζομένων από τρίτες χώρες και την εφαρμογή του λογισμικού ΕΡΓΑΝΗ 2. Στη συζήτηση θα μπει βεβαίως και το φλέγον ζήτημα της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. **Σελ. 5**

ΒΑΣΙΛΙΚΟ

Τέσσερα σενάρια για να ξεκολλήσει το τερματικό

Η «Κ» αποκαλύπτει τα τέσσερα σενάρια που εξετάζονται προκειμένου να ξεκολλήσει το ενεργειακό έργο στο Βασιλικό και να ολοκληρωθούν οι εργασίες. Ωστόσο, οποίο σενάριο και να επιλεγεί, το έργο δεν θα εισέλθει σε φάση κινητικότητα εάν δεν υπάρξει πολιτική βούληση και λήψη αποφάσεων που θα σιμκρύνουν τα χρονοδιαγράμματα. **Σελ. 7**

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ - ΕΡΧΙΟΥΡΜΑΝ

Όσα ειπώθηκαν στην κλειστή συνάντηση και τι θα ακολουθήσει

Σελ. 4

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ιδρύεται η πρώτη Ιατρική Σχολή στη Λεμεσό

Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Η ανάγκη για προσιτή στέγη θα γίνει πιο πιεστική από ποτέ

Το 2013 το κυπριακό τραπεζικό σύστημα αντιμετώπισε τη μεγαλύτερη κρίση στην ιστορία της Ε.Ε. Για χρόνια, σειρά από αλληλεξαρτώμενες παθογένειες συσσωρεύτηκαν οδηγώντας σε κατάρρευση. Ως κύριες αιτίες σημειώνουμε τρεις. Η μεγάλη εξάρτηση στην ελληνική οικονομία που προκάλεσε ζημιές όταν η Ελλάδα αναδιάρθρωσε το χρέος της. Το οκταπλάσιο μέγεθος του τραπεζικού τομέα σε σχέση με την οικονομία ενισχυμένο από καταθέσεις Ρώσων και άλλων πολιτών της ανατολικής Ευρώπης. Η ραγδαία εξάπλωση στον τομέα των ακινήτων και η επέκταση σε αγορές του εξωτερικού που μετέτρεψαν το σύστημα εύλωτο στις κρίσεις.

Τον Μάρτιο του 2013 οι δύο κύριες τράπεζες της χώρας βρέθηκαν σε αδιέξοδο. Η πρώτη τερμάτισε εργα-

σίες, ενώ η δεύτερη εξαναγκάστηκε να κεφαλαιοποιηθεί. Για πρώτη φορά στην ιστορία της Ε.Ε. οι ανασφάλιστες καταθέσεις άνω των €100.000 υπέστησαν απώλειες που ξεκινούσαν από 47,5% έως 100%. Η κυβέρνηση έλαβε δάνειο διάσωσης ύψους €10 δισ. από την Τρόικα (ΕΚΤ, Επιτροπή και ΔΝΤ) ενώ επέβαλε ελέγχους κεφαλαίων προκειμένου να σταματήσει η φυγή καταθέσεων. Η φούσκα των ακινήτων και οι κακές πιστωτικές πρακτικές οδήγησαν σε εκτόξευση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, ενώ η ύφεση που ακολούθησε καταδίκασε πολλά νοικοκυριά σε ανικανότητα αποπληρωμής, μεγεθύνοντας το πρόβλημα.

Το 2015 ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων παρέμεινε ψηλός, δημιουργώντας ζήτημα εμπιστοσύνης για το κυπριακό τραπεζικό

σύστημα. Ήταν τότε που οι επόπτες πίεσαν για αναδιάρθρωσεις, διαγραφές και ανακτήσεις προβληματικών δανείων. Η κορύφωση του προβλήματος το 2015 στο 47,75% ήταν η φυσιολογική εξέλιξη του 44,97% το 2014 και του 38,56% το 2013. Το πρόβλημα παρέμεινε υπαρκτικό μέχρι το τέλος του 2018 όταν ο δείκτης υποχώρησε, αν και οριακά, κάτω από το 20%.

Τα χρόνια που ακολούθησαν την πανδημία επιτεύχθηκε βελτίωση των συνθηκών, με τον δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων να διαμορφώνεται από 11% το 2021 στο 3,2% το 2025. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ΕΑΤ, ο δείκτης την τελευταία ημέρα του χρόνου ήταν χαμηλότερος από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Για να επιτευχθεί η ανατροπή, οι δύο μεγάλες τράπεζες προχώρησαν

σε σημαντικές πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων σε εταιρείες ειδικού σκοπού. Συνολικά έχουν μεταφερθεί εκτός τραπεζικού συστήματος, δάνεια ύψους €24,2 δισ., από τα οποία το 70% αφορούσε στις εμπορικές τράπεζες και το 30% στον πρώην Συνεργατισμό. Τα δάνεια των εμπορικών τραπεζών υπολογίζεται να πωλήθηκαν με σημαντική έκπτωση από 70% μέχρι 80%. Η συνολική επένδυση των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων υπολογίζεται στα €3,2 δισ., ενώ μέχρι σήμερα έχουν εισπραχθεί €3,4 δισ. καταγράφοντας μικρό κέρδος. Η συνέχεια αναμένεται εντυπωσιακή, καθώς οι εταιρείες, δέκα σχεδόν χρόνια μετά και έχοντας στη διάθεσή τους απόθεμα ύψους €14 δισ., θα επιχειρήσουν ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους πλάνου.

Την επόμενη περίοδο, οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων έχοντας στη διάθεσή τους σειρά εργαλείων θα κινηθούν επιθετικά προς όφελος των μετόχων τους. Αυτό, αναπόφευκτα θα δημιουργήσει κοινωνικά προβλήματα αφού καμία κύρια κατοικία δεν προστατεύεται. Ως εκ τούτου, κάποιος θα χάσουν τα σπιτία τους, ενώ άλλοι θα πιεστούν για να ανταποκριθούν.

Το πρόβλημα της προσιτής στέγης θα ενταθεί σε μια περίοδο που πλήττει ακόμα και όσους δεν κινδυνεύουν από εκποίηση. Η παρέμβαση της Πολιτείας είναι μονόδρομος αν θέλουμε λύσεις και κυρίως ανακούφιση. Τα υφιστάμενα κυβερνητικά προγράμματα αντιμετώπισης του ζητήματος είναι αναποτελεσματικά και θα κριθούν ακατάλληλα όπως πάει να διαμορφωθεί η κατάσταση.



Κατέβασε το app, πλήρωσε με κάρτα & κέρδισε ευρώ Επιστροφή σε Κύπρο & Ελλάδα!

Πλήρωσε με κάρτα Eurobank σε 800+ σημεία πώλησης στην Κύπρο και 8500+ στην Ελλάδα και κέρδισε ευρώ Επιστροφή, απευθείας στον λογαριασμό σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.
eurobank.cy/epistrofi



Κατέβασε
το Επιστροφή app
και ξεκίνα να κερδίζεις!



Η όψη του «νέου» Ηρωδείου

Ανάδειξη ψηφιδωτών, επέκταση προαυλίου, υπό εξέταση ο όγκος των παραστάσεων

Του **ΝΙΚΟΛΑ ΖΩΗ**

«**Νοικοκύρεμα**» του προαυλίου με πλήρη απελευθέρωσή του από κάθε είδους εφήμερη κατασκευή, ανάδειξη ενός ψηφιδωτού που τη δεκαετία του 1970 καλύφθηκε από τη σκηνική αίθουσα, αποκαταστάσεις αρχιτεκτονικών μελών, συντηρήσεις επιφανειών και αρχιτεκτονικών στοιχείων, αλλά και κατάργηση των ικριωμάτων φωτισμού και σύνταξη ακουστικού κανονισμού ώστε να μην καταπονείται το μνημείο είναι μερικές από τις προτάσεις των μελετών στερέωσης, αποκατάστασης και αναστήλωσης του Ωδείου Ηρώδου του Αττικού, που έλαβαν χθες την ομόφωνα θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες διαμορφώσεις στο προαύλιο του

Οι στόχοι της αναστήλωσης είναι να καταστεί το μνημείο ευανάγνωστο και επισκέψιμο από το κοινό, να αναδειχθεί η αρχιτεκτονική του, να ενισχυθεί η ευστάθειά του και να διορθωθούν οι παλαιότερες επεμβάσεις.

Ηρωδείου περιλαμβάνουν επέκτασή του, με έναν εξώστη μήκους 30 μέτρων στο σημείο απέναντι από την αρχαία σκηνική αίθουσα (η οποία βρίσκεται εκτός του μνημείου) και μεταφορά των εκδοτηρίων, αναψυκτηρίων κ.λπ. στον νότιο, δενδροφυτευμένο χώρο, όπου θα επανακαταχθεί και αποκατασταθεί η «νότια οδός», επιτρέποντας τη διασύνδεση του μνημείου με τον περιβάλλοντα χώρο και την περιμετρική κίνηση των επισκεπτών, ειδικά σε συνδυασμό με την αποκατάσταση και του περιπάτου στην ανατολική πλευρά, που οδηγεί στην Ακρόπολη.

Θα αποκαλυφθεί επίσης το γε-



Στιγμιότυπο από τη συναυλία του Σταμάτη Σπανουδάκη τον περασμένο Οκτώβριο στο Ηρώδειο. Σχεδιάζεται να εκπονηθεί ακουστικός κανονισμός, που θα κοινοποιείται στους εκάστοτε λειτουργούς του χώρου.

ωμετρικό ψηφιδωτό κάτω από τη σκηνική αίθουσα (της οποίας ο νότιος τοίχος θα αποκατασταθεί σε ύψος τριών μέτρων). Τα υπόγεια χαμαρίνια θα αναβαθμιστούν διατηρώντας την αρχική τους εικόνα, ενώ πλήρης ανακαίνιση προβλέπεται για τους χώρους υγιεινής του κοινού. Ένα ακόμη γεωμετρικό ψηφιδωτό θα αποκαλυφθεί στην

«ανατολική αίθουσα» του ανατολικού κλιμακοστασίου, το οποίο επίσης θα αποκατασταθεί. Στον τοίχο της πρόσοψης θα αναστηλωθούν ένα παράθυρο και μία αντηρίδα, ενώ αναστηλώσεις παραθύρων θα πραγματοποιηθούν και στο νοτιοδυτικό και στο νοτιοανατολικό άκρο του καμπύλου τοίχου του Ηρωδείου, με τρόπο που θα κα-

θιστά κατανοπή την κατανομή τους. Στα άνω άκρα θα πραγματοποιηθούν και αποκαταστάσεις στις ανώτερες σειρές εδωλίων, ενώ στο προσκήνιο (η σημερινή σκηνή) θα αποκατασταθεί το ξύλινο δάπεδο, αλλά και το μαρμάρينو, έτσι ώστε η ορχήστρα να βρίσκεται στην αρχαία στάθμη και όχι υπερυψωμένη, όπως σήμερα. Θα αναστηλωθεί

και η τοξωτή πύλη της ανατολικής παρόδου, ώστε να γίνει κατανοπή από το κοινό, όπως ειπώθηκε, ότι αυτό που φαίνεται σήμερα «είναι ο σκελετός του οικοδομήματος, όχι το δέρμα του». Θα εκπονηθεί επίσης ακουστικός κανονισμός του Ηρωδείου, που θα κοινοποιείται στους εκάστοτε λειτουργούς του, καθώς σύμφωνα με τις μελέ-

τες που πραγματοποιήθηκαν το όριο των 90 dB υπερβαίνεται ενίοτε από εκδηλώσεις (κατά 10 dB περίπου). Προς τον ίδιο σκοπό θα καταργηθεί και ο πύργος πχειών, τα οποία, όπως και τα ικρίσματα φωτισμού, θα αντικατασταθούν από πηλότερους μηχανισμούς.

Βασισμένοι σε εξαντλητική τεκμηρίωση της ιστορίας του μνημείου και των επεμβάσεων που δέχθηκε, οι μελετητές ανέφεραν ότι οι στόχοι των αναστηλωτικών επεμβάσεων είναι να καταστεί το μνημείο ευανάγνωστο και επισκέψιμο από το κοινό (και εκτός των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων), να αναδειχθεί η αρχιτεκτονική του, να ενισχυθεί η ευστάθειά του και να διορθωθούν οι παλαιότερες επεμβάσεις. Στις εισηγήσεις τους οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού επισήμαναν ότι η συνεχής χρήση του Ηρωδείου δημιουργήσει διάφορα ζητήματα στο μνημείο, το οποίο μάλιστα αντιμετωπίζονται συχνά ως «σκηνικό», χωρίς να γίνεται κατανοπή η αρχιτεκτονική του. Η αναστήλωσή του μάλιστα θα πρέπει να συνδυάζεται με τις νέες υποδομές του Φεστιβάλ Αθηνών - Επιδαύρου, χωρίς όμως το Ηρώδειο να είναι «υποταγμένο» σε αυτή τη χρήση – ενδεικτικά, τα στελέχη του ΥΠΠΟ συζήτησαν με το φεστιβάλ και το ζήτημα του όγκου των σκηνικών των παραστάσεων. Το ζητούμενο, όπως ειπώθηκε, είναι να επιτευχθεί η απόλυτη ισορροπία, η χρυσή τομή μεταξύ των αναστηλωτικών εργασιών και της βελτίωσης των υποδομών.

Από τον Ιούλιο

Οι μελέτες προέκυψαν από το ερευνητικό πρόγραμμα για την προστασία και ανάδειξη του Ηρωδείου που εκπόνησε, έπειτα από ανάθεση του ΥΠΠΟ, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με επιστημονικό υπεύθυνο τον αναπληρωτή καθηγητή Οικοδομικής Ανάλυσης και Σχεδιασμού Κτιριακών Κατασκευών, Παναγιώτη Βασιλάτο. Οι εργασίες (για τις ανάγκες των οποίων θα εγκατασταθεί και ένας θερινός στην ορχήστρα) θα ξεκινήσουν τον Ιούλιο του 2026 και αναμένεται να διαρκέσουν τρία χρόνια.

Η Υδρα κινείται στον ρυθμό του Μπραντ Πιτ

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΣΚΑΡΑΚΗ**

Στο νησί της Υδρας βρίσκεται από χθες ο διάσημος σtar του Χόλλιγουντ Μπραντ Πιτ για τα γυρίσματα της νέας δραματικής ταινίας του οσκαρικού σκηνοθέτη Εντουαρντ Μπέργκερ «The Riders», τα οποία, όπως αναφέρουν ντόπιοι στην «Κ», ξεκινούν σήμερα στη Σχολή Καλών Τεχνών. Νωρίς χθες τα πρωί πολλοί μπερδεύτηκαν όταν είδαν κάποιον που έμοιαζε στον αστέρα του Χόλλιγουντ να περπατάει στο νησί, αλλά γρήγορα αποδείχθηκε ότι ήταν ο ηθοποιός που τον «ντουμπλάρει» στην ταινία. Αργότερα όμως έφθασε ο ίδιος ο Μπραντ Πιτ στο νησί, όπως πληροφορήθηκε η «Κ».

Στην Υδρα υπάρχει έντονη κινητικότητα, καθώς τα συνεργεία έχουν ήδη μετατρέψει το λιμάνι και τα πλακόστρωτα σοκάκια γύρω από αυτό σε κινηματογραφικό πλατό με σκηνικά, βοηθητικά κτίρια και τεχνικό εξοπλισμό. «Ένα φαρμακείο, ένα ανθοπωλείο, ένα πρόσθετο σημείο για εισιτήρια και αποθήκες με αλουμιένειους πύργους έχουν στηθεί στο νησί για τις ανάγκες των γυρισμάτων», μας λέει η διευθύντρια του Ιστορικού Αρχείου - Μουσείου Υδρας, Ντίνα Αδαμοπούλου, η οποία είδε τα συνεργεία να κάνουν τις τεχνικές μετατροπές. Ο Στέλιος Μπακρατσάς, επαγγελματίας της Υδρας, μας λέει ότι νοικιάστηκαν καταστήματα που μετατράπηκαν σε προσωρινά γραφεία της παραγωγής και κάποια ανακαινίστηκαν, ενώ κτίρια του νησιού χρησιμοποιούνται για διάφορες τεχνικές δοκιμές όπως τη δημιουργία τεχνητής βροχής. Σύμφωνα με την κ. Αδαμοπούλου, ένα τοπικό μεζεδοπωλείο θα αναλάβει την τροφοδοσία ηθοποιών και συνεργείων, προσφέροντας πρωινό και μεσημεριανό, ενώ μια από



Στο γραφικό νησί του Αργοσαρωνικού είναι εμφανείς οι προετοιμασίες που έχει κάνει η παραγωγή της ταινίας «The Riders», του βραβευμένου με Όσκαρ Εντουαρντ Μπέργκερ, για τα επικείμενα γυρίσματα.

τις πιο δημοφιλείς καφετέριες του λιμανιού θα κλείσει προσωρινά για γυρίσματα εσωτερικών σκηνών. Πολλά όμως θα εξαρτηθούν από τον καιρό τις υπόλοιπες μέρες, καθώς για ορισμένες σκηνές χρειάζονται οι κατάλληλες καιρικές συνθήκες.

Το φίλμ βασίζεται στο ομότιτλο μυθιστόρημα του Αυστραλού συγγραφέα Τιμ Γουίντον, που κυκλοφόρησε το 1994. Πρόκειται για την ιστορία του Φρεντ Σκάλι, ο οποίος, φθάνοντας στο αεροδρόμιο για να συναντήσει την οικογένειά του, βρίσκει μόνο τη μικρή του κόρη. Η γυναίκα του έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς και σύντομα ο Σκάλι θα συνειδητοποιήσει ότι πρόκειται για μια ακόμα πιο περίπλοκη υπόθεση από ό,τι φανταζόταν. Τότε, θα ξεκινήσει μαζί με την κόρη του ένα ταξίδι αναζήτησης στην Ευρώπη. Το σενάριο της κινηματογραφικής μεταφοράς υπογράφει ο πολυβραβευμένος σεναριογράφος Ντέιβιντ Κατζάνικ,

γνωστός για τη δουλειά του στο είδος του θρίλερ, προσδίδοντας τη δική του οπτική στην ψυχολογικά έντονη ιστορία του βιβλίου.

Στο πλευρό του Μπραντ Πιτ θα είναι η βραβευμένη με Emmy Τζούλιαν Νικολσον και η μικρή Κόκο Γκρίνστον. Σε πρόσφατη συνέντευξη στον διεθνή Τύπο, ο Μπέργκερ αποκάλυψε ότι, πέρα από την Ελλάδα, τα γυρίσματα της ταινίας θα πραγματοποιηθούν επίσης στην Ιρλανδία, στις Βρυξέλλες και στο Αμстерνταμ. Ο σκηνοθέτης περιέγραψε το φίλμ ως μια μεγάλη οδύσσεια που εκτυλίσσεται τη δεκαετία του 1980, με τον ήρωα να αντιλαμβάνεται από την πρώτη στιγμή ότι έχει συμβεί κάτι σοβαρό. «Πρόκειται για μια υπέροχη ανάλυση της αρρενωπότητας αυτού του χαρακτήρα», τόνισε. Στην παραγωγή της ταινίας συμμετέχουν οι διεθνείς εταιρείες A24, Scott Free και Plan B Entertainment, με ελληνική συμπαραγωγή από την εταιρεία Blonde.

Ερμηνευτικό βάθος και γοντεία στη μικρή οθόνη

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Το 2006 ο απανταχού γυναικείος πληθυσμός ανακάλυψε έναν καινούργιο έρωτα. Η ήδη δημοφιλής ιατρική σειρά «Grey's Anatomy» είχε μόλις προσθέσει ακόμη έναν γοντευτικό γιατρό δίπλα σε εκείνον του Πάτρικ Ντέμπσεϊ, προκαλώντας μέχρι και... καβγάδες ανάμεσα στις εκστασιασμένες φαν. Ήταν μάλιστα τέτοιος ο ενθουσιασμός, ώστε ο δρ Μαρκ Σλόαν, που ενσάρκωσε ο Ερικ Ντέιν, αν και ξεκίνησε ως γκεστ, σύντομα απέκτησε κεντρικό ρόλο, παραμένοντας στη σειρά για άλλους έξι κύκλους και στη συνέχεια του κοινού ως McSteamy (που μεταφράζεται και ως «πολύ καυτός»). Όσο για τον ίδιο τον Ντέιν, ο οποίος έφυγε από τη ζωή χθες σε ηλικία μόλις 53 ετών, χτυπημένος από τη νόσο Λου Γκέρινγκ (ALS), συστήθηκε τότε στο ευρύ κοινό, όχι απλώς ως άλλος ένας «ωραίος» της μικρής οθόνης, αλλά ως ηθοποιός με εκπληκτικό βάθος, που συνέχισε να διακρίνεται και τα επόμενα χρόνια σε τηλεόραση και κινηματογράφο.

Οι σειρές ήταν σίγουρα η σπεσιαλιτέ του. Από πλαστικούς χειρουργούς έγινε πλοίαρχος και βασικά ήρωας δράσης στον καλοφτιαγμένο και κάπως... προφητικό «The Last Ship» του Μάικλ Μπέι. Στους πέντε κύκλους της (2014-2018), η σειρά αφηγήθηκε την ιστορία ενός πολεμικού πλοίου, το οποίο καλείται να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες εν πλώ, όταν ένας τρομερά μεταδοτικός ιός εξολοθρεύει το μεγαλύτερο μέρος του ανθρώπινου πληθυσμού. Γενικώς, αν κάποιος παρακολουθούσε την καριέρα του Ντέιν αυτά τα χρόνια θα τον δει –προφανώς και λόγω παρουσιαστικού– να υποδύεται κυρίως στιβαρούς, σκληροτράχηλους άνδρες, συχνά ενστόλους ή πρότυπα για τους νεότερους.

Αυτός είναι και ο λόγος που προκαλεί



Ο Ερικ Ντέιν στην πρεμιέρα της ταινίας «Bad Boys: Ride or die». Παρά τη διάγνωση με ALS, συνέχισε να δουλεύει, ενώ ανέλαβε ενεργό ρόλο σε εκστρατείες αφιερωμένες στην ενημέρωση για τη νόσο.

εντύπωση η τελευταία ερμηνεία του Ερικ Ντέιν, αναμφίβολα η κορυφαία της καριέρας του, στο δημοφιλέστατο «Euphoria» του Σαμ Λέβινσον. Ο Καλ Τζέικομπς, πηλότερας ενός εκ των πρωταγωνιστών της σειράς (Τζέικομπ Ελδρντ), είναι ένας άκαμπτος, αυταρχικός άνδρας, ο οποίος κουμαντάρει την οικογένεια και δι-απαιδαγωγεί τον γιο του με την πυγμή στρατιωτικού διοικητή. Ταυτόχρονα, ωστόσο, κρύβει το ένοχο μυστικό της δικής του μομφολοφιλικής πλευράς, η οποία προφανώς πηγαίνει εντελώς κό-ντρα στο υπόλοιπο «σκληρό» προφίλ. Ο Ντέιν από τη μεριά του κατάφερε να αποδώσει εξαιρετικά τις αντιφάσεις και το δράμα αυτού του μεταχρειακού χαρακτήρα, που πλαισιώνει ταίριαστά τους έφηβους πρωταγωνιστές.

Ο εκλιπών συνεχίζει να είναι παρών και στον πολυαναμενόμενο τρίτο κύκλο του «Euphoria», ο οποίος θα κυκλοφορήσει στις 12 Απριλίου. Στα τελικά στάδια της παραγωγής βρίσκεται επίσης το θρί-

λερ «Family Secrets», η τελευταία ταινία στην οποία συμμετέχει. Αλλωστε ακόμη και μετά τη διάγνωση της ασθένειάς του μόλις πέρυσι, η οποία δεν άφηνε ιδιαίτερα περιθώρια αισιοδοξίας, εκείνος δεν αποσύρθηκε από τον δημόσιο βίο. Αντιθέτως, συνέχισε να δουλεύει, ενώ παράλληλα ανέλαβε ενεργό ρόλο σε οργανώσεις και εκστρατείες αφιερωμένες στην ενημέρωση και την πρόληψη γύρω από το ALS. «Εχω υπάρξει πολύ ανοιχτός με κάποια πράγματα στη ζωή μου και αυτό είναι κάτι που ένιωσα υποχρεωμένος να μοιραστώ», είχε πει ο Ντέιν σε συνέντευξη στη Washington Post, όπου αποκάλυψε την ασθένειά του. Και συνέχισε με θάρρος: «Στην πραγματικότητα δεν με ενδιαφέρει τι θα σκεφτεί κάποιος για εμένα. Αυτό που με νοιάζει είναι πώς μπορώ να βοηθήσω, πώς μπορώ να φανώ χρήσιμος. Δεν θέλω να γίνω μακάβριος, αλλά αν είναι να φύγω, θα φύγω προσφέροντας βοήθεια σε κάποιον».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΥΟΠΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπιδόλου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026
The Royal Hall

24^η ΑΠΟΝΟΜΗ

Τράπεζα Κύπρου

MAN

OF THE YEAR

2025



Ἀρετὴ
ἐπιστήμη
ἐστίν

Σωκράτης

ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ



cablenet



M.S. Jacovides

Οδηγεί με ασφάλεια



Χαρ. Πηλακούτσας ΑΓΔ.



BOSS
BOTTLED BEYOND

αλφάμεγα



TIMINIS

ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Deloitte.

MAN
MAGAZINE



Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το 2026 φέρνει ένα νέο θεματικό stress test για τις τράπεζες, αυτό του γεωπολιτικού ρίσκου, γνωστό και ως «geopolitical stress test», καθώς οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι αυξάνουν σημαντικά την αβεβαιότητα όσον αφορά την οικονομική πολιτική στην Ευρώπη, αλλά και παγκοσμίως. Οι κυπριακές τράπεζες θα είναι μέσα στις 110 άμεσα εποπτευόμενες τράπεζες από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σχετικά με τη διαχείριση του γεωπολιτικού κινδύνου, γεγονός που αν και είχε αποκαλυφθεί από τους ίδιους τους επίτιπτες της ΕΚΤ στα τέλη του 2025, ο CEO της Τράπεζας Κύπρου, κ. Πανίκος Νικολάου, υπενθύμισε στο περιθώριο της διάσκεψης των οικονομικών αποτελεσμάτων της τράπεζας, επειδή πλησιάζει χρονικά. Βάσει επίσημης πληροφόρησης, οι τράπεζες θα ορίσουν σενάριο που θα οδηγήσει σε προκαθορισμένο αποτέλεσμα μείωσης τουλάχιστον 300 μονάδων βάσης στο CET1, τα συ-

Για πρώτη φορά επιλέγεται τεστ για γεωπολιτικό κίνδυνο, καθώς επίσης για πρώτη φορά χρησιμοποιείται η αντίστροφη δοκιμή αντοχής, αναφέρουν πηγές της Τράπεζας Κύπρου.

νολικά αποτελέσματα του «stress test» αναμένονται το καλοκαίρι του 2026 και η άσκηση θα αφορά όλες τις συστημικές τράπεζες του νησιού. Το Geopolitical Risk Reverse Stress Test του SSM για το 2026 (αντίστροφη δοκιμή αντοχής στον γεωπολιτικό κίνδυνο) αφορά θεματικό stress test που ως συνήθως διεξάγεται κάθε ενδιάμεσο χρόνο μεταξύ των EU-wide EBA stress tests (όπως αυτό του 2025) που διεξάγονται κάθε δύο χρόνια. Παλαιότερα θεματικά ήταν επί παραδείγματι το 2022 Climate Risk Stress Test και το 2024 Cyber Resilience Stress Test.

Πηγές από την Τράπεζα Κύπρου υπέδειξαν ότι, η αρχική υποβολή στοιχείων θα γίνει στις 16 Μαρτίου του 2026, ενώ όπως εξήγησαν ακολουθεί η διαδικασία ποιοτικού ελέγχου και ανατροφοδότησης αρχές Απριλίου 2026, με οριστικοποίηση τον Ιούλιο 2026. «Οπότε η κάθε τράπεζα που συμμετείχε θα λάβει έκθεση με διαπιστώσεις/ευρήματα», συμπλήρωσαν. Οι ίδιες πηγές θέλοντας να δώσουν περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία, σχολίασαν πως, για πρώτη φορά επιλέγεται τεστ για γεωπολιτικό κίνδυνο, καθώς επίσης για πρώτη φορά χρησιμοποιείται η αντίστροφη δοκιμή αντοχής. «Δηλαδή μας δίνουν το αποτέλεσμα και εμείς πρέπει να βρούμε το σενάριο που οδηγεί σε



Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο γεωπολιτικός κίνδυνος είναι ένας διατομεακός παράγοντας κινδύνου που μπορεί να έχει αντίκτυπο στις παραδοσιακές κατηγορίες κινδύνου των τραπεζών.

Σε ρυθμό γεωπολιτικών stress tests οι τράπεζες

Η αρχική υποβολή στοιχείων θα γίνει στις 16 Μαρτίου 2026, ενώ θα οριστικοποιηθεί τον ερχόμενο Ιούλιο

αυτό το αποτέλεσμα. Αντιστρόφως στα κανονικά stress tests μας δίνεται το σενάριο και πρέπει να υπολογίσουμε τις επιπτώσεις. Στο συγκεκριμένο σενάριο που θα καταλήξει η Τράπεζα Κύπρου πρέπει να αφορά ειδικά την Τράπεζα Κύπρου – δηλαδή να αγγίζει τρωτά σημεία της Τράπεζας. Τα αποτελέσματα θα επηρεάσουν την ετήσια Εποπτική Διαδικασία Εξέτασης και Αξιολόγησης (SREP) και ίσως επηρεάσουν το P2R», υπέδειξαν χαρακτηριστικά.

Ερωτηθείσες οι ίδιες πηγές γενικότερα για τύπους σεναρίων κραδασμών που προχωρά η τράπεζα, απάντησαν ότι μέσω της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ICAAP),

της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP) και άλλων εσωτερικών/κανονιστικών διαδικασιών, εφαρμόζει σε τακτική βάση (τουλάχιστον ετησίως) ακραία σενάρια (stress tests) για να αξιολογήσει εάν είναι σε θέση να αντέχει σοβαρούς αλλά εύλογους κραδασμούς (συμπεριλαμβανομένου και γεωπολιτικών κραδασμών), χωρίς να καταρρεύσει ή να βλάψει την ευρύτερη οικονομία, και όπου χρειάζεται να βελτιώνει τη διακυβέρνησή της.

Παράγοντας κινδύνου

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο γεωπολιτικός κίνδυνος είναι ένας διατομεακός παράγοντας κινδύνου που

μπορεί να έχει αντίκτυπο στις παραδοσιακές κατηγορίες κινδύνου των τραπεζών, καθώς επηρεάζει τους πιστωτικούς, τους αγοραίους, τους κινδύνους ρευστότητας, το επιχειρηματικό μοντέλο, τη διακυβέρνηση και τους λειτουργικούς κινδύνους. Αναφέρει ότι μπορεί επίσης να επηρεάσει τις τράπεζες μέσω πολυπλών καναλιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών αγορών, της πραγματικής οικονομίας και της ασφάλειας και προστασίας των λειτουργιών των τραπεζών. Έτσι, ως βασικός παράγοντας μακροοικονομικής αβεβαιότητας, παραμένει στο επίκεντρο των εποπτικών προτεραιοτήτων της ΕΚΤ για την περίοδο

2026 -2028.

Η ΕΚΤ τονίζει ότι, η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα σενάρια που σχετίζονται με γεωπολιτικούς κινδύνους και θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τις τράπεζες, οι οποίες θα πρέπει να εντοπίσουν σχετικά γεωπολιτικά γεγονότα και να ποσοτικοποιήσουν τον αντίκτυπό τους. Επιπλέον, θα τους ζητηθεί να περιγράψουν πώς θα ενεργήσουν για να μειώσουν αυτόν τον αντίκτυπο, εάν είναι απαραίτητο, με σκοπό να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν ισχυρά πλαίσια διακυβέρνησης και λειτουργικής ανθεκτικότητας. Εκτός από την αναφορά

σχετικά με το πώς το σενάριο γεωπολιτικού κινδύνου θα επηρεάσει τις θέσεις φερεγγυότητας τους, οι τράπεζες θα κληθούν επίσης να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με το πώς αυτό μπορεί να επηρεάσει τη ρευστότητα και τις συνθήκες χρηματοδότησής τους.

Για να διατηρηθεί η οικονομική αποδοτικότητα της άσκησης, η αντίστροφη δοκιμή ακραίων καταστάσεων γεωπολιτικού κινδύνου θα διεξαχθεί ως μέρος της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης κεφαλαιακής επάρκειας (ICAAP) των τραπεζών του 2026. Ως εκ τούτου, οι τράπεζες θα μπορούν κυρίως να χρησιμοποιούν τα υπάρχοντα πρότυπα συλλογής εποπτικών δεδομένων.

Η ΕΚΤ, πάντως, ανέφερε τον Δεκέμβριο του 2025 πως, σύμφωνα με προηγούμενες θεματικές δοκιμές ακραίων καταστάσεων της ΕΚΤ που διεξήχθησαν για τη συμμόρφωση με το Άρθρο 100 της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD), η αντίστροφη δοκιμή ακραίων καταστάσεων γεωπολιτικού κινδύνου δεν έχει σκοπό να έχει επιπτώσεις στις Οδηγίες του Πυλώνα 2 (P2G). Το αποτέλεσμα θα χρησιμοποιηθεί για την ενημέρωση και τη συμπλήρωση της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (SREP) με ποιοτικό τρόπο και σύμφωνα με την ευρύτερη ICAAP του 2026. Οι αδυναμίες που αποκαλύπτονται από αυτή τη δοκιμή ακραίων καταστάσεων θα τροποδοτήσουν την αξιολόγηση της SREP, με έμφαση στην ικανότητα των τραπεζών να ενσωματώνουν γεωπολιτικούς κινδύνους στις αξιολογήσεις ουσιαστικού σημασίας κινδύνου, στο πλαίσιο και τις δυνατότητές τους για δοκιμές ακραίων καταστάσεων και στις δυνατότητες συγκέντρωσης και αναφοράς δεδομένων κινδύνου.

Δεν είναι νέος

Ο γεωπολιτικός κίνδυνος δεν αποτελεί νέο κίνδυνο, σύμφωνα με τους επίτιπτες, πάντως. Πρόκειται για έναν εγκάρσιο παράγοντα κινδύνου που μπορεί να επηρεάσει τις παραδοσιακές κατηγορίες κινδύνου των τραπεζών. Ωστόσο, οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι αυξάνονται, επηρεάζοντας τις επιχειρήσεις, την οικονομία και τον τραπεζικό τομέα της Ευρώπης. Αυτό απαιτεί αυξημένη προσοχή από την πλευρά της εποπτείας. Η ΕΚΤ τονίζει πως οι τράπεζες πρέπει να παραμείνουν ανθεκτικές και να διασφαλίσουν ότι είναι καλά προετοιμασμένες για τη διαχείριση των επιπτώσεων του γεωπολιτικού κινδύνου στις δραστηριότητές τους. Για τη διαφύλαξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία συνεργάζεται με τις τράπεζες για την ανάπτυξη ορθών πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση αυτών των κινδύνων. Εφόσον κρινεται απαραίτητο, χρησιμοποιούνται εποπτικά εργαλεία ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τράπεζες βελτιώνουν τη διαχείριση κινδύνων τους.

Τι θα ακολουθήσει μετά τη συνάντηση Χριστοδουλίδη - Ερχιουρμαν

Συγκαλείται Εθνικό Συμβούλιο - Αίτημα για συνάντηση με Γκουτέρες

Νέα συνάντηση θα έχουν σύντομα ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης με τον Τουφάν Ερχιουρμαν όπως και οι δύο δήλωσαν μετά τη συνάντηση που είχαν την Τρίτη στη Λευκωσία. Παράλληλα, ο ΠΓΔ δήλωσε πως ζήτησε όπως έχει συνάντηση και με τον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Αντόνιο Γκουτέρες, εντός Μαρτίου. Ανέφερε ακόμα ότι προγραμματίζει σύγκληση του Εθνικού Συμβουλίου για πλήρη ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την εξέλιξη των επαφών για το Κυπριακό.

Η επόμενη συνάντηση Χριστοδουλίδη – Ερχιουρμαν θα καθοριστεί σε επίπεδο διαπραγματευτών, οι οποίοι με οδηγίες των ηγετών θα συνεχίσουν τις τακτικές επαφές τους, προκειμένου να καλυφθεί το χαμένο έδαφος και οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στα ΜΟΕ. Στις δηλώσεις του επιστρέφοντας στο Προεδρικό, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε λόγο για μία ανοικτή και ειλικρινή συζήτηση, κατά τη διάρκεια της οποίας οι δύο ηγέτες ανασκόπησαν την πρόοδο στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και συμφώνησαν να δώσουν κάποιες περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές προς τους διαπραγματευτές.

ΜΟΕ, οδοφράγματα...

Όπως ανέφερε ο κ. Χριστοδουλίδης: «Ανασκοπήσαμε όλα τα ΜΟΕ, την πρόοδο που παρατηρείται και την καθυστέρηση όπου υπάρχει. Προτείνουμε εδώ

Η τουρκοκυπριακή πλευρά θα παραχωρήσει άμεσα 20.000 δόσεις εμβολίων από τις δόσεις που είχε στείλει μέσω Κυπριακής Δημοκρατίας η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της ζωονόσου, αναγνωρίζοντας πως ο κίνδυνος εξάπλωσης αφορά ολόκληρο το νησί.

και καιρό το οδοφράγμα της Ληδίνης και τα τέσσερα οδοφράγματα. Μέσα στη συζήτηση για όλα τα ΜΟΕ, συζητήσαμε και για οδοφράγματα και θα δοθούν κατευθυντήριες οδηγίες στους διαπραγματευτές. Δεν μιλάουμε σε αυτή τη συζήτηση (για το σχολείο του Ριζοκαρπίσσο). Έχω ξεκάθαρα στο μυαλό μου ποιος είναι ο στόχος αυτών των συναντήσεων. Θα ξανασυναντηθούμε πολύ σύντομα για να δούμε πώς προχωρούμε προς τον βασικό στόχο της επανένταξης ουσιαστικών συνομιλιών με πλήρη διαφύλιση του κεκτημένου. Να σας θυμίσω ξανά ότι στις 11 Δεκεμβρίου επαναβεβαίωσαμε την πολιτική ισότητα στη

βάση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Και λένε κάτι πολύ συγκεκριμένο. Δεν συζητήθηκε κάτι για το θέμα του αφρώδους πυρετού και δεν θα υπάρξει κοινό ανακοινωθέν».

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο ζήτημα των οδοφραγμάτων, σύμφωνα με τον Τουφάν Ερχιουρμαν. Ο ίδιος εξέφρασε την προτίμησή του στη διάνοιξη του οδοφράγματος της Μίας Μηλιάς για τη διέλευση οχημάτων, υποστηρίζοντας ότι υπάρχει ήδη προεργασία από το παρελθόν την οποία οι δύο πλευρές «δεν πρέπει να πετάξουν» ξεκινώντας συζητήσεις από την αρχή, ενώ για το ενδεχόμενο διάνοιξης οδοφράγματος για πεζούς στην περιοχή της Πύλης Πάφου, είπε ότι ένα τέτοιο σημείο βρίσκεται πολύ κοντά στην οδό Λήδρας και δεν εξυπηρετεί τις πραγματικές ανάγκες αποσυμφόρησης των διελεύσεων.

Τα ρίχνει στους Ελληνοκύπριους

Αναφορικά με την ουσία του Κυπριακού, ο Τουφάν Ερχιουρμαν επέμεινε στη δική του «μεθοδολογία των τεσσάρων σημείων», λέγοντας ότι σε περίπτωση επανένταξης των διαπραγματεύσεων, η διαδικασία δεν πρέπει να ξεκινήσει από το μηδέν. Ανέφερε ότι οι διαπραγματευτικές συγκλίσεις που επιτεύχθηκαν μέχρι το Κραν Μοντανά πρέπει να θεωρούνται κεκτημένο. Τέλος, κληθείς να διευκρινίσει παλαιότερες δηλώσεις του, υποστήριξε πως η κοινή αφετηρία



Αναφορικά με την ουσία του Κυπριακού, ο Τουφάν Ερχιουρμαν επέμεινε στη δική του «μεθοδολογία των τεσσάρων σημείων»,

της πλευράς του με την Τουρκία έγκειται στη θέση ότι η μη επίλυση του Κυπριακού οφείλεται στην ιστορική «απροθυμία των ελληνοκυπριακών ηγεσιών για τον διαμοιρασμό της εξουσίας και του πλούτου στο νησί», εκφράζοντας την ελπίδα ότι ο κ. Χριστοδουλίδης δεν θα ακολουθήσει την ίδια στάση.

Εμβόλια από κατεχόμενα

Σύμφωνα με όσα δήλωσε ο Ερχιουρμαν, ένα από δείγμα συνεργασίας που συζητήθηκε αφορά τον αφρώδη πυρετό. Όπως ανέφερε, μετά από αίτημα του υπουργείου Γεωργίας της Κυπρια-

κής Δημοκρατίας, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα παραχωρήσει άμεσα 20.000 δόσεις εμβολίων από τις δόσεις που είχε στείλει μέσω Κυπριακής Δημοκρατίας η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της ζωονόσου, αναγνωρίζοντας πως ο κίνδυνος εξάπλωσης αφορά ολόκληρο το νησί.

Ριζοκάρπασο και μεικτοί γάμοι

Σχετικά με τα ανθρωπιστικά ζητήματα, ο Ερχιουρμαν προανήγγειλε την πραγματοποίηση επίσκεψης στο σχολείο των εγκλωβισμένων Ελληνοκυπρίων στο Ριζοκάρπασο. Απέρριψε τα δημοσιεύματα που τον ήθελαν να δέχεται

σχετικές πιέσεις από τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη, λέγοντας ότι «και αυτά τα παιδιά είναι δικά μας παιδιά» και πως η επίσκεψή του γίνεται με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Παράλληλα, έκανε παραλληλισμό με το ζήτημα της επαρκούς εκπαίδευσης των Τουρκοκυπρίων μαθητών που διαμένουν στη Λεμεσό.

Στο τραπέζι τέθηκε και το θέμα των μεικτών γάμων, είπε. Ο κ. Ερχιουρμαν ανέφερε ότι παρέδωσε συγκεκριμένα στοιχεία στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και επιβεβαίωσε ότι το ζήτημα θα βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της επόμενης συνάντησής τους.

Στο Προεδρικό με 4 καυτά θέματα οι συνδικαλιστές

Θέτουν επί τάπητος τον ρόλο των συντεχνιών αλλά και τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου

Της **ΔΗΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Καθοριστική για τα εργασιακά και τον κοινωνικό διάλογο θα είναι η σημερινή συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ στην παρουσία του υπουργού Εργασίας Μαρίνου Μουσιούττα. Οι συντεχνίες ανεβαίνουν τον λόφο του Προεδρικού ναρσί το πρωί προκειμένου να ξεκαθαρίσουν τα ανοικτά ζητήματα σε σχέση με τις καυτές πατάτες στα εργασιακά. Υπενθυμίζεται ότι οι συντεχνίες είχαν ζητήσει συνάντηση με τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη από τις αρχές του έτους όταν είχε αποφασιστεί η αύξηση του μηνιαίου κατώτατου μισθού πλήρους απασχόλησης, στο τέλος του 2025. Οι συντεχνίες ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ είχαν εκφράσει τη δυσάρεσκέιά τους για το γεγονός ότι το διάταγμα για την αναθεώρηση του κατώτατου μηνιαίου μισθού δεν προβλέπει ωριαία απόδοση του κατώτατου, όπως ήταν και η δέσμευση της κυβερνήσεως.

Ως εκ τούτου, οι συντεχνίες απέστειλαν σχετικό υπόμνημα στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη στο οποίο έθεταν τις ανησυχίες τους σε σχέση με τέσσερα εργασιακά ζητήματα που τίθενται ψηλά στην ατζέντα. Τα καυτά ζητήματα αφορούν την ωριαία απόδοση του κατώτατου μισθού, την ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων στο 80% σύμφωνα και με την οδηγία της Ε.Ε., την επανεξέταση και αναθεώρηση της στρατηγικής απασχόλησης των εργαζο-

Παραμένουν οι κόκκινες γραμμές των συντεχνιών και των εργοδοτών για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση.

μένων από τρίτες χώρες και την εφαρμογή του λογισμικού ΕΡΓΑΝΗ 2. Στη συζήτηση θα μπει βεβαίως και το ζήτημα της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης που βρίσκεται στο επίκεντρο του κοινωνικού διαλόγου, με στόχο τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη βελτίωση των συντάξεων. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ξεκαθαρίζουν ότι οι κόκκινες γραμμές τους σε σχέση με την κυβερνητική πρόταση παραμένουν αμετακίνητες, καθώς απορρίπτουν πλήρως τη φιλοσοφία άσκησης κοινωνικής πολιτικής μέσω της μείωσης ορισμένων συντάξεων.

Η συνάντηση

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις προτίθενται να συζητήσουν με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Χριστοδουλίδη τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τον θεσμικό ρόλο τους, καθώς και τη σημασία ενός ουσιαστικού και λειτουργικού κοινωνικού διαλόγου για την επίλυση εργασιακών ζητημάτων. Όπως πληροφορούμαστε, οι συντεχνίες εκφράζουν σοβαρό προβληματισμό για την απόφαση της κυβέρνησης να απαιτεί την εγγραφή των συνδικαλιστικών οργανώσεων στο μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς ως «ομάδες ειδικού συμφέροντος», σε περιπτώσεις όπου επιθυμούν συναντήσεις με αξιωματούχους του υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας για ζητήματα που δεν αφορούν αποκλειστικά όρους και συνθήκες εργασίας. Το συγκεκριμένο ζήτημα μάλιστα πρόκειται να θέσουν ενώπιον του Προέδρου καθώς όπως σημειώνουν η απαίτηση αυτή είναι αδιανόητη. Η ΠΕΟ έθεσε μάλιστα το ερώτημα από πότε η συλλογική διεκδίκηση κοινωνικών πολιτικών μπορεί να θεωρη-

θεί πρόωπη ιδιωτικών συμφερόντων ή μορφή λόμπινγκ. Υπογραμμίζει δε ότι οι συνδικαλιστικές και κοινωνικές οργανώσεις δεν αποκομίζουν οποιοδήποτε οικονομικό όφελος από τέτοιου είδους παρεμβάσεις, αλλά ενεργούν με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Επιδίωξη των συνδικαλιστών είναι όπως η κυβέρνηση αποσύρει άμεσα την επίμαχη επιστολή, να αναθεωρήσει τη στάση της και να αναγνωρίσει ότι οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και των οργανωμένων κοινωνικών φορέων δεν είναι λομπιστές, αλλά θεσμικοί συνομιλητές που υπηρετούν το κοινό καλό.

Παράλληλα, ενώπιον του Προέδρου θα θέσουν οι συντεχνίες το ζήτημα της διασύνδεσης των δημοσίων συμβάσεων με τις συλλογικές συμβάσεις. Ειδικότερα, τονίζεται η ανάγκη για την επέκταση του ποσοστού κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις στην Κύπρο στο 80% όπως προνοείται μέσα από την Οδηγία της Ε.Ε.



Κατατίθεται άμεσα στο Υπουργικό το τροποποιητικό νομοσχέδιο για ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων εισφορών προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

για τον κατώτατο μισθό. Η Οδηγία ενθαρρύνει τις χώρες με κάλυψη κάτω του 80% να ενισχύσουν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για να φτάσουν σε αυτό το επίπεδο, κάτι που αναδεικνύεται ως κεντρικό ζήτημα στον κοινωνικό διάλογο. Σήμερα το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 43%, σύμφωνα με τις συντεχνίες. Κομβικό ζήτημα αποτελεί η πρόταση να καταστεί η εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων προϋπόθεση για την ανάληψη δημοσίων έργων.

Σύμφωνα με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, το συγκεκριμένο ζήτημα αποτελούσε μάλιστα και προφορική δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Οι συντεχνίες θεωρούν ότι η ρύθμιση θα περιορίσει τον αθέμιτο ανταγωνισμό και θα ενισχύσει την ποιότητα απασχόλησης. Εξάλλου, το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα έχει ήδη εξετάσει το νομοσχέδιο που ετοίμασε η κυβέρνηση και ενσωματώνει την οδηγία της Ε.Ε. για επαρκείς κατώτατους μισθούς.

Την ίδια ώρα, οι συντεχνίες εισηγούνται την άμεση επαναξιολόγηση της στρατηγικής απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στην κυπριακή αγορά εργασίας. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 19 Φεβρουαρίου 2025 το νέο «Πλαίσιο Εργοδότησης Αλλοδαπών Εργαζομένων», το οποίο στοχεύει στη βελτίωση της ρύθμισης της απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στην κυπριακή αγορά εργασίας, στην ορθολογική στήριξη της παραγωγικής διαδικασίας και στη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων. Οι συντεχνίες τονίζουν ότι οποιαδήποτε στρατηγική πρέπει να είναι συμβατή με βασικές αρχές ίσης μεταχείρισης και προστασίας της εργασίας.

Ταυτόχρονα, οι συντεχνίες ασκούν πίεση για την προσθήκη πρόνοις που θα καθορίζει την ωριαία απόδοση του κατώτατου μισθού, σημειώνοντας ότι αυτό μπορεί να υλοποιηθεί μέσω νέου διατάγματος, εφόσον υπάρξει η αναγκαία πολιτική βούληση. Στη συζήτηση μεταξύ Προέδρου και συντεχνιών μπαίνει και το ζήτημα της ανάγκης εφαρμογής του λογισμικού «Εργάνη 2», το οποίο θα ρυθμίσει ακόμη καλύτερα τους ελέγχους στην απασχόληση και θα αναδεικνύει όλα τα δεδομένα τα οποία διασυνδέονται με την απασχόληση του κάθε εργαζομένου, σε μια προσπάθεια να περιοριστούν οι αποκλίσεις από τα συμφωνηθέντα αλλά και η αδήλωτη ή υποδλωμένη εργασία.

Συνταξιοδοτικό και ΤΚΑ

Ο Πρόεδρος θα ενημερωθεί από τις συντεχνίες στην παρουσία του υπουργού Εργασίας αναφορικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση. Όπως πληροφορείται η «Κ», οι συνδικαλιστές θα θέσουν στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη τις κόκκινες γραμμές τους αναφορικά με την πρόταση που έχει φέρει ενώπιόν τους για το συνταξιοδοτικό ο αρμόδιος υπουργός. Πιο συγκεκριμένα, το ζήτημα του πένταλτι του 12% αποτελεί κόκκινη γραμμή για τις συντεχνίες, οι οποίες σημειώνουν ότι θα πρέπει να επιλυθεί με ορθολογισμό και ισονομία. Ένα ακόμη ζήτημα αφορά τη στρέβλωση στη σύνταξη χρείας των ανδρών. Καθοριστικής σημασίας για τις συντεχνίες είναι και το ζήτημα του χρέους και του αποθεματικού, για το οποίο η κυβέρνηση οφείλει να παρουσιάσει το πλαίσιο αξιοποίησης και τον μηχανισμό διαχείρισης του αποθεματικού. Τέλος, οι συντεχνίες θεωρούν αδικαιολόγητο το ότι η κυβέρνηση αφήνει προσωρινά εκτός μεταρρυθμίσεως τα Ταμεία Πρόνοιας, αφού όπως επισημαίνουν η ίδια η κυβέρνηση είχε συνδέσει την επάρκεια των συντάξεων με τη λειτουργία και την ενίσχυση των ταμείων αυτών.

Στο μεταξύ, κατά τη χθεσινή συνεδρία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, ο κ. Μουσιούττας ξεκαθάρισε ότι κατατίθεται το επόμενο διάστημα ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου τροποποιητικό νομοσχέδιο για τη ρύθμιση των οφελών προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με στόχο την τακτοποίηση χιλιάδων περιπτώσεων ενισχύοντας παράλληλα την εισπραξιμότητα και τη βιώσιμη διαχείριση των σχετικών οφελών. Το νέο σχέδιο, σύμφωνα με τον υπουργό Εργασίας, θα βοηθήσει φυσικά και νομικά πρόσωπα να εξοφλήσουν σε δόσεις τις υποχρεώσεις τους προς το ταμείο.

Οου!

online
Στεγαστικό
δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- ▶ Αίτηση **24/7** από **οπουδήποτε**
- ▶ Απάντηση εντός **24 ωρών**
- ▶ **Μάθε online** τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο
pronomfa

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Ιδρύεται η πρώτη Ιατρική Σχολή στη Λεμεσό

Υποδομές για 90 εισακτέους ετησίως – Δυναμικότητα περίπου 500 φοιτητών/τριών σε πλήρη ανάπτυξη

Της **ΑΝΝΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Την πρώτη Ιατρική Σχολή ετοιμάζεται να ιδρύσει το Πανεπιστήμιο Frederick στη Λεμεσό, όπως ανακοίνωσε ο πρόεδρος του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου, κα Νατάσσα Φρειδερίκου, στο πλαίσιο εκδήλωσης για τα 60 χρόνια προσφοράς του ιδρύματος στην παιδεία της Κύπρου.

Η Σχολή, η οποία προγραμματίζεται να ξεκινήσει τη λειτουργία της το φθινόπωρο του 2028, θα αναπαυθεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Μάντσεστερ, σηματοδοτώντας ένα σημαντικό ορόσημο τόσο για το Πανεπιστήμιο Frederick όσο και για το σύνολο της ανώτατης εκπαίδευσης στην Κύπρο. Μέσα από αυτή τη στρατηγική σύμπραξη επιδιώκεται η διασφάλιση ότι το νέο πρόγραμμα Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery (MBChB) θα θεμελιωθεί πάνω στη δομή, τα μαθησιακά αποτελέσματα και

την εκπαιδευτική φιλοσοφία του προγράμματος σπουδών του Μάντσεστερ. Παράλληλα, στόχος είναι η εκπαίδευση ιατρών που θα συνδυάζουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση με ενσυναίσθηση και κοινωνική υπευθυνότητα, ενισχύοντας ουσιαστικά τόσο το σύστημα υγείας όσο και την ιατρική έρευνα.

Οι φοιτητές

Όπως πληροφορείται η «Κ», οι υποδομές που αναπτύσσονται έχουν σχεδιαστεί ώστε να μπορούν, σε πλήρη ανάπτυξη του προγράμματος, να φιλοξενούν 90 εισακτέους, αριθμός που μεταφράζεται σε περίπου 500 φοιτητές και φοιτήτριες συνολικά. Η πλειονότητα των φοιτητών/τριών αναμένεται να είναι μη ελληνόφωνοι, δεδομένου που ενισχύει τη διεθνή εικόνα του πανεπιστημίου. Με βάση τον υφιστάμενο σχεδιασμό, η έναρξη προβλέπεται να γίνει με περίπου 30 εισακτέους,



Το πρόγραμμα θα στεγαστεί σε νέο κτίριο που θα ανεγερθεί δίπλα στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Frederick στη Λεμεσό.

δλαδή το ένα τρίτο της προβλεπόμενης πλήρους δυναμικότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή ακαδημαϊκή και οργανωτική ανάπτυξη κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας. Ο τελικός αριθμός εισακτέων θα περιορίζεται ουσιαστικά βάσει των προδιαγραφών που καθορίζονται από το Πανεπι-

στήμιο του Μάντσεστερ σε σχέση με τις απαιτήσεις για την κλινική άσκηση, καθώς και από τους αρμόδιους φορείς της Κύπρου.

Οι εγκαταστάσεις

Το πρόγραμμα θα στεγαστεί σε νέο κτίριο που θα ανεγερθεί δίπλα στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις

του Πανεπιστημίου Frederick στη Λεμεσό. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, οι εγκαταστάσεις θα πληρούν τις προδιαγραφές που έχει υποδείξει η Σχολή Ιατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ για την υλοποίηση του προγράμματός της, με πρόβλεψη για χώρους ομαδικής μάθησης (team-based learning), σύγχρονα εργαστήρια και σύγχρονες εκπαιδευτικές υποδομές.

Γιατί το Μάντσεστερ

Όσον αφορά την επιλογή του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ για την εν λόγω συνεργασία, το Πανεπιστήμιο Frederick επισημαίνει ότι η Ιατρική Σχολή του συγκεκριμένου πανεπιστημίου συγκαταλέγεται διαχρονικά μεταξύ των κορυφαίων διεθνώς και διαθέτει ισχυρή αναγνώριση στους τομείς της διδασκαλίας, της έρευνας και της κλινικής εκπαίδευσης – χαρακτηριστικά που αποτέλεσαν βασικούς παράγοντες για τη

σύνταξη της συνεργασίας.

Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο Frederick, το πρόγραμμα ιατρικής που προγραμματίζεται να προσφερθεί είναι διεθνώς αναγνωρισμένο και βασίζεται σε σύγχρονη εκπαιδευτική δομή. Μεταξύ των βασικών χαρακτηριστικών του περιλαμβάνονται η ενσωμάτωση της κλινικής άσκησης από τα πρώτα έτη σπουδών, η σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας, καθώς και η προσέγγιση με επίκεντρο τον ασθενή. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα υιοθετεί μεθόδους ενεργητικής μάθησης, με αξιοποίηση θεματικών συζητήσεων περιστατικών και εργασία σε μικρές ομάδες μέσω της ομαδοκεντρικής μάθησης (Team-Based Learning - TBL). Η προσέγγιση αυτή συνδυάζει την ανεξάρτητη μελέτη με την καθοδηγηση από ειδικούς, ασθενείς και εν ενεργεία γιατρούς, βοηθώντας τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να επιλύουν προβλήματα, να ανταποκρίνονται σε απαιτητικά

καθήκοντα και να επιτυγχάνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα μέσα σε πνεύμα συνεργασίας.

Συμφωνίες με νοσηλευτήρια. Σε ό,τι αφορά το σκέλος της κλινικής εκπαίδευσης, έχουν συναφθεί συμφωνίες συνεργασίας με νοσηλευτήρια της Λεμεσού, μεταξύ των οποίων το Mediterranean Hospital of Cyprus και η Πολυκλινική Υγεία. Οι συμφωνίες προβλέπουν την παροχή κλινικής εκπαίδευσης στους φοιτητές και τις φοιτήτριες ιατρικής, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προγράμματος σπουδών του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ. Όπως αναφέρεται, μέχρι την έναρξη του προγράμματος το δικτυο των συνεργαζόμενων νοσοκομείων αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω, ενώ προγραμματίζεται και η σύναψη επίσημων συνεργασιών με γενικούς ιατρούς, με στόχο την ενίσχυση και υποστήριξη της κλινικής εκπαίδευσης των φοιτητών και των φοιτητριών.

Της **ΡΑΦΑΕΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ**

Απαντήσεις από τους αρμόδιους για το πώς θα αντιμετωπισθεί άμεσα και αποτελεσματικά η κρίση που ξέσπασε μετά τον εντοπισμό κρουσμάτων του αφθώδους πυρετού σε 11 κτηνοτροφικές μονάδες, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται χιλιάδες ζώα, προσπάθησαν να λάβουν χθες τα μέλη της Επιτροπής Γεωργίας. Μια κρίση που αν δεν τεθεί υπό έλεγχο άμεσα ίσως και να αποβεί μοιραία για τον κτηνοτροφικό κόσμο, με καταστροφικές συνέπειες στην παραγωγή αλλά και στην οικονομία του τόπου.

Στην Επιτροπή παρευρέθηκαν, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Γεωργίας, Ανδρέας Γρηγορίου, ο διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Χριστόδουλος Πίπης, καθώς και εκπρόσωποι των κτηνοτροφικών και αγροτικών οργανώσεων. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης ανέβηκαν οι τόνοι, με τους κτηνοτρόφους να εκφράζουν κραυγή αγωνίας για το μέλλον τους.

Με τρεμάμενη φωνή και με εμφανή συναισθηματική φόρτιση, ο κύριος Γιώργος Δημητρίου, ιδιοκτήτης κτηνοτροφικής μονάδας στην Ορόκλινη, εξέφρασε την ανησυχία του για το μέλλον της επιχείρησής του. Όπως είπε, η οικογένειά του προχώρησε σε επένδυση 1,3 εκατ., για τη δημιουργία νέων μονάδων.

«Ο γιος του μπήκε στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και έχουμε επενδύσει 1.300.000 ευρώ για να δημιουργήσουμε καινούργιες μονάδες. Οι 445 χιλιάδες αφορούν

Σύγχυση, αντιδράσεις και πολλά ερωτήματα προκλήθηκαν κατά την τοποθέτηση του διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Χριστόδουλου Πίπη, σχετικά με τους εμβολιασμούς των ζώων.

επιχορηγήσεις από την Ε.Ε. Οι 350 χιλιάδες είναι δάνειο και οι 505 χιλιάδες είναι δικές μας καταβολές για να δημιουργήσουμε κάτι πρωτότυπο που δεν υπάρχει στην Κύπρο γιατί θέλουμε να προοδεύουμε. Δώσαμε όλο μας το είναι», ανέφερε χαρακτηριστικά, ενώ σύμφωνα με τον κ. Δημητρίου, από τη μια στιγμή στην άλλη δεν έχουν ούτε γάλα ούτε στιβάποτε για να επιβιώσουν.

Απευθυνόμενος με έντονο ύφος στον διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Χριστόδουλο Πίπη, είπε πως δεν θα ανεχθεί να διαβάλλει τον ίδιο και την οικογένειά του. «Το Σάββατο όταν μας ειδοποίησαν πως πρέπει να θανατωθούν ζώα, αντί να μας στείλουν ψυχολόγους για στήριξη, μας έστειλαν κλιμάκιο της Αστυνομίας. Εκτός και αν είναι μέρος του σχεδίου για αποποίηση των ευθυνών τους».

Την ίδια ώρα προέβη στην καταγγελία πως, λειτουργοί του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου στη Λάρνακα μετέβησαν στην κτηνοτροφική του μονάδα και του ζήτησαν στολές «γιατί δεν είχαν».

Με τη σειρά του ο γενικός γραμματέας του Παναγροτικού Συνδέσμου Κύπρου, Τάσος Γιαπάνης, σημείωσε πως ο κτηνοτροφικός τομέας βρίσκεται σε πόλεμο. Σύμφωνα με τον ίδιο, δεν εφαρμόστηκαν αυστηρά τα πρότυπα μετά τον εντοπισμό στα κατεχόμενα, ενώ τόνισε πως δεν είναι ανεκτό να γίνεται προσπάθεια να μεταποστούν οι ευθύνες μόνο στους κτηνοτρόφους. Κάνοντας αναφορά στον θάνατο κτηνοτρόφου στη Δρομολαζιά, ο κ. Γιαπάνης σημείωσε πως συνάδελφός τους μετέβη με ταχυ-

παλμίες στον γιατρό λόγω άγχους.

Με τη σειρά του ο κ. Χρήστος Παπαπέτρου, γενικός γραμματέας της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου, σημείωσε πως πρώτιστο μέλημα είναι ο περιορισμός της εξάπλωσης του ιού. Ο κ. Παπαπέτρου ζήτησε μέτρα στήριξης των κτηνοτρόφων και αναπλήρωση των ζώων.

Από πλευράς του ο Λάμπρος Αχιλλέως, γενικός γραμματέας του Ευρωαγροτικού, ανέφερε πως δεν θα δεχθεί τη στοχοποίηση των κτηνοτρόφων, «από τους υπηρεσιακούς του υπουργείου Γεωργίας». Την ίδια ώρα, έθεσε το ερώτημα εάν έχουν ληφθεί μέτρα στις δύο χιλιάδες κτηνοτροφικές μονάδες της Κύπρου. «Παρότρυνε το υπουργείο Γεωργίας τους κτηνοτρόφους να λάβουν μέτρα».

Την έντονη αγανάκτησή του για το τι θα κάνουν το γάλα που πρέπει να καταστραφεί, εξέφρα-

Αφθώδους πυρετός: Η κραυγή αγωνίας, η διαχείριση και οι ευθύνες

Ο ΓΔ του υπ. Γεωργίας χαρακτήρισε πολύ δύσκολη την κατάσταση



«Αντί να μας στείλουν ψυχολόγους για στήριξη μας έστειλαν κλιμάκιο της Αστυνομίας» δήλωσαν κτηνοτρόφοι. Κατάγγειλαν ακόμα πως λειτουργοί του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου Λάρνακας μετέβησαν σε κτηνοτροφική μονάδα και ζήτησαν στολές «γιατί δεν είχαν».

Τα αναπάντητα ερωτήματα των βουλευτών

Τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα, είπε στην τοποθέτησή του ο πρόεδρος της Επιτροπής Γεωργίας και βουλευτής του ΑΚΕΛ, Γιάννης Γαβριήλ. «Ποια μέτρα λήφθηκαν», διερωτήθηκε και «πώς αναπληρώνουν το εισόδημα τους αυτοί που έχουν πληγεί». Στη δική του τοποθέτηση ο βουλευτής του ΔΗΣΥ, Χαράλαμπος Πάζαρος, ανέφερε πως «ο γεωργικοκτηνοτροφικός τομέας δεν θα αγιάσει ποτέ», τονίζοντας ότι αν επεκταθεί ο ιός η καταστροφή θα είναι μεγάλη. Παράλληλα, ο βουλευτής του ΔΗΣΥ, Γιώργος Κάρολας, σημείωσε πως είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί ολιστικά το θέμα. «Είναι το μέλλον οικογενειών, έβαλαν κόπο και χρήματα». Βρισκόμαστε στο έλεος μιας εθνικής τραγωδίας, είπε ο βουλευτής του ΔΗΚΟ, Αλέκος Τρυφονίδης, στην τοποθέτησή του. Στην επόμενη συνεδρίαση, είπε με έντονο ύφος, να έρθουν εδώ ο πρώην υπουργός Δικαιοσύνης και ο αρχηγός της Αστυνομίας, «για να μας πουν γιατί αποφάσισαν να σταματήσουν τους 300 οριοφύλακες». Στη δική του τοποθέτηση ο βουλευτής του ΕΛΑΜ, Λίνος Παπαγιάννης, επισήμανε πως θα έπρεπε να βρίσκεται στη συνεδρίαση και ο αρχηγός της Αστυνομίας. Κλείνοντας τη συζήτηση ο πρόεδρος της Επιτροπής, Γιάννης Γαβριήλ, τόνισε πως καλό θα ήταν στην επόμενη συνεδρίαση να είναι παρούσα και η υπουργός Γεωργίας, Μαρία Παναγιώτου.

σε στην Επιτροπή κτηνοτρόφους. «Εγώ τους είπα πως αν δεν έρθουν να πάρουν το γάλα θα το πετάξω στον δρόμο. Έχω 4 τόνους γάλα, τα ψυγεία είναι γεμάτα».

Εκ μέρους του ΚΕΒΕ, ο Κύπρος Αντωνίου εξέφρασε την ανησυχία του για το εν λόγω θέμα. «Αναμενόμενα με ενδιαφέρον να ακούσουμε από τις αρμόδιες αρχές πώς θα διαχειριστούν την κρίση».

Από την πλευρά του, ο Κώστας Λειβαδιώτης, εκπροσωπώντας την ΠΟΒΕΚ, εξέφρασε τη δυσανεμία του για το γεγονός πως, όπως τόνισε, δεν αντιμετωπίζεται το θέμα σφαιρικά. «Το γάλα, το κρέας είναι οι μεγαλύτεροι τομείς στον κόσμο και στην Κύπρο. Το πρώτο πλήγμα είναι στον παραγωγό αλλά πάνει όλη την αλυσίδα και τον καταναλωτή και όλη την οικονομία της Κύπρου, γι' αυτό πρέπει να δούμε τι κάνουμε σήμερα».

Στη δική του τοποθέτηση και

κληθείς να δώσει απαντήσεις, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Γεωργίας, Ανδρέας Γρηγορίου, σημείωσε πως οι προσπάθειες του υπουργείου επικεντρώνονται στον περιορισμό του κινδύνου για επέκταση σε άλλες κτηνοτροφικές μονάδες, γι' αυτό, όπως είπε, και τις τελευταίες ημέρες λήφθηκαν μέτρα. Την ίδια ώρα χαρακτήρισε πολύ δύσκολη την κατάσταση, «ίσως να είναι και πιο δύσκολη από αυτήν που φαίνεται», είπε. Σύμφωνα με τον κ. Γρηγορίου, γίνεται επεξεργασία μέτρων στήριξης των κτηνοτρόφων. «Ήδη ετοιμάζονται σχέδια, αλλά και μια κατ' αρχήν εκτίμηση για οικονομική στήριξη. Σίγουρα το τελικό σχέδιο θα διαμορφωθεί και μετά από διαβούλευση και με τις αγροτικές οργανώσεις και με τον έφορο Κρατικών Ενισχύσεων. Ετοιμαζόμαστε για την επιβολή αιτήματος για έκτακτη οικονομική στήριξη από την Ε.Ε.», σημείωσε. Σχετικά με την κάθοδο των εμπειρογνώμόνων, αυτοί αναμενόταν πως θα καταφθάνουν στην Κύπρο χθες βράδυ.

Ο καβγάς για τα εμβόλια

Σύγχυση και αντιδράσεις προκλήθηκαν κατά την τοποθέτηση του διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Χριστόδουλου Πίπη, σχετικά με τους εμβολιασμούς των ζώων. Σύμφωνα με τον κ. Πίπη, μετά από διαβουλεύσεις απεστάλησαν 500.000 εμβόλια στα κατεχόμενα για να προχωρήσουν οι Τουρκοκύπριοι στον εμβολιασμό των ζώων με σκοπό τη διασφάλιση των ελεύθερων περιοχών. «Δεν υπάρχει προληπτικός εμβολιασμός». Όπως ανέφερε ο κ. Πίπης, στα κατεχόμενα δεν εφαρμόσαν θανάτωση. «Είχε γίνει εισήγηση για θανάτωση στα κατεχόμενα αλλά απορρίφθηκε». Ο εμβολιασμός στα κατεχόμενα, όπως είπε, είχε ως στόχο τη μείωση διασποράς του ιού, με τον βουλευτή του ΑΚΕΛ Ανδρέα Πασιουρτίδη να θέτει το ερώτημα αν λάβαμε μέτρα αφού γνωρίζαμε πως στα κατεχόμενα δεν θανατώθηκαν τα ζώα και πως δεν έλαβαν αποτελεσματικά μέτρα, με τον κ. Πίπη να απαντά ότι ο ίδιος δεν ανέφερε πως δεν έλαβαν αποτελεσματικά μέτρα στα κατεχόμενα, εξού όπως είπε και δεν έχουν παρατηρηθεί άλλα περιστατικά στα μικρά μπουκαστικά, «που είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος».

Η θανάτωση των ζώων είναι η πρώτη επιλογή για να διακοπεί η αλυσίδα και να περιοριστεί η νόσος, είπε ο κ. Πίπης, με τον κ. Πασιουρτίδη να του απαντά πως δεν γίνεται ο εμβολιασμός στα κατεχόμενα να θεωρείται αποτελεσματικό μέτρο στα κατεχόμενα, εξού όπως είπε και δεν έχουν παρατηρηθεί άλλα περιστατικά στα μικρά μπουκαστικά, «που είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος».

Παράλληλα, ο κ. Πίπης τόνισε το γεγονός πως ο κίνδυνος υπήρχε από τα μέσα του Δεκεμβρίου και μέχρι τα τέλη Ιανουαρίου δεν υπήρχε καμία διασπορά του ιού. «Παρουσιάστηκε ο ιός 19 Φεβρουαρίου».

Σύμφωνα με τον ίδιο, από την περασμένη Δευτέρα έχουν στελεχωθεί τα σημεία ελέγχου πρόσβασης στις μονάδες και γι' αυτό τον σκοπό, αξιοποιήθηκαν η Εθνική Φρουρά, η Αστυνομία, το Τμήμα Δασών και η Πυροσβεστική και ενισχύθηκαν, όπως τόνισε, η προσπάθεια για εφαρμογή των μέτρων.

Ερωτηθείς από τον κ. Πασιουρτίδη γιατί παραγγείλαμε τα εμβόλια αν δεν θα εμβολιαστούν τελικά τα ζώα, ο κ. Πίπης ανέφερε πως καταφθάνουν οι τέσσερις εμπειρογνώμονες στην Κύπρο και θα το συζητήσουν.

«Παραγγέλνω κάτι που δεν ξέρω αν θα το χρησιμοποιήσω», ρώτησε με έντονο ύφος ο κ. Πασιουρτίδης.

Αλίμονό μας, αν διαταραχθεί η ποσόστωση του χαλλουμιού

Ανησυχία επικρατεί στον επιχειρηματικό κόσμο για τις επιπτώσεις στην οικονομία, μετά τον εντοπισμό κρουσμάτων αφθώδους πυρετού σε 11 κτηνοτροφικές μονάδες, εξέλιξη που επηρεάζει χιλιάδες ζώα και δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την παραγωγή και την αγορά. Η εξέλιξη αυτή, δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την παραγωγή, την εφοδιαστική αλυσίδα και την ομαλή λειτουργία της αγοράς, με τους οικονομικούς φορείς να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις. Ειδικότερα, η μείωση της παραγωγής γάλακτος και κρέατος, ο αναγκαστικός περιορισμός ή θανάτωση ζώων και η διατάραξη των εμπορικών ροών αποτελούν άμεσους κινδύνους για τον πρωτογενή τομέα.

Όπως σημειώνουν στην «Κ» οι επιχειρηματίες οργανώσεις, η κρίση ερώτηση είναι πόσο θα επηρεαστεί τελικά η παραγωγή του γάλακτος και αυτό δεν είναι κάτι που μπορεί να υπολογιστεί με σαφήνεια

τη δεδομένη στιγμή. Οι τυροκόμοι από τη μεριά τους εκφράζουν φόβους για αύξηση του κόστους παραγωγής, αλλά και για πιθανές ελλείψεις, εάν ο αριθμός των επηρεαζόμενων μονάδων συνεχίσει να αυξάνεται. Όπως αναφέρουν, θα ήταν καταστροφικό για τη χώρα μας αν διαταραχθεί η προβλεπόμενη ποσόστωση του χαλλουμιού. Ενδεχόμενη μείωση των διαθέσιμων

Επιδίωξη ο περιορισμός της μετάδοσης - Δεν επηρεάζονται προς το παρόν οι εξαγωγές.

ποσοτήτων πρώτης ύλης μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση τιμών, διαταραχή στις συμφωνίες προμήθειας και επιπτώσεις στις εξαγωγές, ιδιαίτερα προϊόντων όπως το χαλλούμι,



Ενδεχόμενη μείωση των διαθέσιμων ποσοτήτων πρώτης ύλης μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση τιμών, διαταραχή στις συμφωνίες προμήθειας και επιπτώσεις στις εξαγωγές, ιδιαίτερα προϊόντων όπως το χαλλούμι,

μη, η ζήτηση του οποίου παραμένει υψηλή. Ωστόσο, οι επιχειρηματίες οργανώσεις επισημαίνουν ότι στην παρούσα φάση δεν φαίνεται να επηρεάζονται οι εξαγωγές χαλλουμιού

το οποίο είναι το 2ο εξαγωγικό προϊόν της χώρας μας και πέρσι οι συνολικές εξαγωγές του έφτασαν τα €345 εκατ. Στην περίπτωση που χρειαστεί να εισαγάγουμε γάλα από

το εξωτερικό αυτό θα μας κοστίζει πολύ ακριβά, τονίζουν οι επιχειρηματίες φορείς υπογραμμίζοντας την ανάγκη για καθημερινό έλεγχο στις φάρμες προκειμένου να περιοριστεί η μετάδοση.

Ο διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Χριστόδουλος Πίπης, ενημέρωσε σε έκτακτη συνεδρία της Βουλής ότι, μετά τον εντοπισμό περιστατικού αφθώδους πυρετού στα κατεχόμενα, υπήρξαν άμεσες αντιδράσεις από ορισμένες χώρες. Συγκεκριμένα, είπε, ο Καναδάς και η Αυστραλία προχώρησαν στην αφαίρεση της Κύπρου από τη λίστα των χωρών απαλλαγμένων από τον αφθώδη πυρετό, γεγονός που προκάλεσε ανησυχία για πιθανές επιπτώσεις στο εμπόριο.

Όπως διευκρίνισε, από κυπριακής πλευράς έγιναν την ίδια ημέρα όλες οι αναγκαίες ενέργειες για παροχή πρόσθετων διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου, ο Καναδάς δεν επέβαλε τελικά περιορισμούς στις εξαγω-

γές χαλλουμιού, ενώ η Αυστραλία προχώρησε αρχικά σε αποκλεισμό των εισαγωγών. Ωστόσο, κατόπιν διήμερων διαβουλεύσεων με τις αρμόδιες αρχές, οι αυστραλιανές υπηρεσίες αποδέχθηκαν τη σύναψη νέου υγειονομικού πιστοποιητικού, επιτρέποντας την αποκατάσταση των εξαγωγών.

Ο Σύνδεσμος Τυροκόμων Κύπρου βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τις κτηνιατρικές υπηρεσίες για τον περιορισμό της εξάπλωσης της ασθένειας, ενώ προτρέπει τα μέλη του να λαμβάνουν μέτρα επιτήρησης, βιοασφάλειας και ενήμερωσης των παραγωγών.

Η άφηση και συντονισμένη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού αποτελεί προϋπόθεση για να αποτραπούν τα χειρότερα και να διαφυλαχθεί η κτηνοτροφία και η παραγωγή γάλακτος στη χώρα μας, σημειώνει ο Σύνδεσμος με σχετική ανακοίνωσή του.

ΔΡΑΠΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Πρωτοφανή κενά χαρακτηρίζουν το προσχέδιο της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Τουρκία, με πληρές απουσίες, αφενός την κλασική θέση του Σώματος για «αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων» από την Κύπρο, και αφετέρου το ζήτημα της επιστροφής της περίκλειστης πόλης της Αμμοχώστου στα Ηνωμένα Έθνη, επί του οποίου η Ευρωβουλή έχει επίσης λάβει σαφή θέση μέσα από προηγούμενα ψηφίσματα. Στο διευρυμένο προσχέδιο της έκθεσης, περιλαμβανομένων των τροπολογιών του εισηγητή, σοσιαλιστή ευρωβουλευτή Nacho Sánchez Amor, απουσιάζουν επισημάνσεις ακόμη και για τις υποχρεώσεις της Τουρκίας να εκπληρώσει τις κυπρωγενείς της υποχρεώσεις, πλην μιας γενικόλογης αναφοράς, που εξαντλείται αποκλειστικά και μόνο στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας, χωρίς δυσμενείς διακρίσεις.

Παράλληλα, το διευρυμένο προσχέδιο έκθεσης για το 2025, το οποίο εξασφάλισε η «Κ», δίνει θετικό στίγμα στην εκλογή του Τουργάν Ερχιουρμαν στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας και χαιρετίζει την «επανέναρξη απευθείας συναντήσεων μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων και τη συμφωνία για περαιτέρω μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης». Στα θετικά, το προσχέδιο σημειώνει ότι μόνη λύση στο Κυπριακό είναι η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία, με μια κυριαρχία και πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στα ψηφίσματα του Σ.Α. ΟΗΕ. Την ίδια ώρα, όμως, είναι προφανές ότι δεν λαμβάνει υπόψη το πρόσφατο πισωγύρισμα στις εξελίξεις, όπως αποτυπώνεται και στο άρθρο της Μαρία Άνγκελα Ολγκίν, που παραπέμπει τις όποιες ενδεχόμενες εξελίξεις μετά το τέλος των βουλευτικών εκλογών και μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Κυπριακής Προεδρίας (30 Ιουνίου). Στα ενδιαφέροντα του προσχεδίου έκθεσης, περιλαμβάνεται και η έκκληση του εισηγητή προς την Κομισιόν να εντείνει τις προσπάθειες εμπλοκής της με την τουρκοκυπριακή κοινότητα, φωτογραφίζοντας ευκρινώς την εναρμόνιση των Τουρκοκυπρίων με το κεκτημένο, αν και στη συνέχεια σημειώνει ότι η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου, στο σύνολο του νησιού, θα γίνει μετά τη λύση του Κυπριακού.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, καθίσταται σαφές ότι οι ευρωβουλευτές και δη οι Κύπριοι ευρωβουλευτές και οι πολιτικές τους ομάδες, θα επιφορτιστούν με την τροποποίηση και την ενίσχυση των αναφορών που περιλαμβάνονται στο προσχέδιο της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ωστε, το τελικό κείμενο, να αποτυπώνει τις κλασικές θέσεις του Σώματος, σε σχέση με

Κενά και απώλειες στο προσχέδιο έκθεσης για την Τουρκία

Ο εισηγητής της Ευρωβουλής ξέχασε τουρκικά στρατεύματα-Αιμόχωστο. Αναμένονται τροπολογίες ευρωβουλευτών



Το διευρυμένο προσχέδιο της έκθεσης της Ευρωβουλής για την Τουρκία, συνολικής έκτασης 18 σελίδων αφιερώνει τρεις παραγράφους στην Κύπρο.

την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο και την απόδοση της περίκλειστης πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, ως επίσης και με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Άγκυρας για υλοποίηση όλων ανεξαιρέτως των κυπρωγενών της υποχρεώσεων.

Σε αντίθεση με το Κυπριακό, όπου οι ευρωβουλευτές θα πρέπει να δώσουν μάχη για να επαναφέρουν στο χαρτί τις κλασικές θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο ζήτημα της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας το προσχέδιο έκθεσης εκκινεί, εν πολλοίς, από το λεκτικό που υιοθετήθηκε σε προηγούμενα ψηφίσματα. Κατά συνέπεια, διατηρεί αναλλοίωτη τη στάση του Σώματος έναντι στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, κρατώντας ερμητικά κλειστή την πόρτα. Εν προκειμένω, το προσχέδιο έκθεσης καθιστά σαφές ότι η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας δεν μπορεί να επανεκκινήσει. Υποστηρίζει ότι «κατά το τελευταίο διάστημα μπορεί να διαπιστωθεί περαιτέρω σοβαρή οπισθοδρόμηση στο κράτος δικαίου και επιδείνωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων,

Απουσιάζουν ακόμη και οι επισημάνσεις για την ανάγκη η Τουρκία να εκπληρώσει τις κυπρωγενείς της υποχρεώσεις, πλην μιας γενικόλογης αναφοράς, που εξαντλείται αποκλειστικά και μόνο στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας, χωρίς δυσμενείς διακρίσεις.



σε συνέχεια της τάσης που έχει ωθήσει τη χώρα προς ένα αυταρχικό μοντέλο κατά την τελευταία δεκαετία».

Σήμερα, αναμένεται η παρουσίαση του προσχεδίου της έκθεσης, ενώπιον της Επιτροπής Εξωτερικών της Ευρωβουλής, ενώ θα παρασχεθεί χρόνος για υποβολή τροπολογιών, μέχρι τις 6 Μαρτίου. Η ψηφοφορία στην Επιτροπή Εξωτερικών αναμένεται το διήμε-

ρο 4-5 Μαΐου, ενώ η υιοθέτηση της έκθεσης από την ολομέλεια παραπέμπεται τον Ιούνιο.

3 παράγραφοι για Κυπριακό

Το διευρυμένο προσχέδιο της έκθεσης της Ευρωβουλής για την Τουρκία, συνολικής έκτασης 18 σελίδων αφιερώνει τρεις παραγράφους στην Κύπρο, αναφέροντας τα εξής:

- **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**

«επαναβεβαιώνει με έμφαση την άποψή του ότι η μόνη λύση στο κυπριακό πρόβλημα είναι μια δίκαιη, συνολική, βιώσιμη και δημοκρατική διευθέτηση, εντός του συμφωνημένου πλαισίου του ΟΗΕ, στη βάση μιας δικαιοδικής, διζωνικής ομοσπονδίας με μια ενιαία διεθνή νομική προσωπικότητα, μία και μόνη κυριαρχία, μία και μόνη ιθαγένεια και πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, στα συμφωνημένα σημεία σύγκλισης και στο Πλαίσιο του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, καθώς και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις αρχές και αξίες στις οποίες εδράζεται η Ένωση».

• **«Χαιρετίζει** τη στάση του νεοεκλεγέντος Τουρκοκύπριου ηγέτη και την ανανεωμένη ελπίδα για διπραγματεύσεις επίλυσης»· χαιρετίζει θερμά την επανέναρξη των απευθείας συναντήσεων μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων και τη συμφωνία για περαιτέρω μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης ως θετικό και ουσιαστικό βήμα· στηρίζει σθεναρά τη συνέχιση των επαφών μεταξύ των δύο πλευρών υπό την αιγίδα του γενικού

γραμματέα του ΟΗΕ και το έργο της προσωπικής του απεσταλμένης για την Κύπρο, Maria Angela Holguen Cuéllar· καλεί την Ε.Ε. και τα κράτη-μέλη της να υποστηρίξουν αποφασιστικά τη συνέχιση αυτού του διαλόγου και να είναι έτοιμα να στηρίξουν, με κάθε αναγκαίο τρόπο, την ενδεχόμενη επιτυχία αυτής της διαδικασίας· ενθαρρύνει όλα τα μέρη να αξιοποιήσουν αυτή τη δυναμική για να προχωρήσουν προς την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων και να μην χάσουν αυτό το παράθυρο ευκαιρίας».

• **«Επαναλαμβάνει** την έκκλησή του προς την Τουρκία να παράσχει στην τουρκοκυπριακή κοινότητα τον αναγκαίο χώρο ώστε να ενεργεί σύμφωνα με τον ρόλο της νόμιμης κοινότητας του νησιού, δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας»· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για εμπλοκή (engage) με την τουρκοκυπριακή κοινότητα, με στόχο τη διευκόλυνση της επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και υπενθυμίζοντας ότι η θέση της είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση»· καλεί

όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να επιδείξουν πιο θαρραλέα προσέγγιση για τη σύγκλιση των κοινοτήτων· τονίζει την ανάγκη εφαρμογής του κεκτημένου της Ε.Ε. σε ολόκληρο το νησί μετά από μια συνολική επίλυση του κυπριακού προβλήματος».

Αυταρχική Τουρκία εκτός Ε.Ε.

Σε αντίθεση με το Κυπριακό, όπου τα κενά του προσχεδίου έκθεσης είναι πληρά και ουσιαστικά, στο ζήτημα της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, ο εισηγητής έχει αφετηρία το λεκτικό προηγούμενων ψηφισμάτων της Ευρωβουλής, εξαντλώντας την αυστηρότητά του. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο προσχέδιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «επαναλαμβάνει την άποψή του ότι η τουρκική κυβέρνηση έχει παραλείψει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων θεμελιωδών δημοκρατικών ελλείψεων στη χώρα και, ως εκ τούτου, διατηρεί τη θέση ότι η ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας στην Ε.Ε. δεν μπορεί να επανεκκινήσει υπό τις παρούσες συνθήκες, παρά τις δημοκρατικές και φιλοευρωπαϊκές προσδοκίες μεγάλου μέρους της τουρκικής κοινωνίας».

Το προσχέδιο αναφέρει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «λαμβάνει υπόψη τις πρόσφατες εκκλήσεις σχετικών στελεχών της τουρκικής αντιπολίτευσης που τάσσονται υπέρ της ανανέωσης της εμπλοκής και της επανέναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων»· εκφράζει εκτίμηση για αυτή την καινοτόμο και τολμηρή προσέγγιση· παραμένει, ωστόσο, επιφυλακτικό ως προς τη στηριχή της, εκτός εάν υπάρξει σαφές μήνυμα από την τουρκική κυβέρνηση για την πρόθεσή της να επαναδομηθεί στην ευρωπαϊκή πορεία μέσω συγκεκριμένων και αξιόπιστων ενεργειών».

Σε άλλο σημείο του προσχεδίου έκθεσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «σημειώνει με λύπη ότι, παρά τις επανελημμένες δηλώσεις της τουρκικής κυβέρνησης με τις οποίες επαναδομηθεί στον στόχο της ένταξης στην Ε.Ε., οι σοβαρές ανησυχίες που επισημάνθηκαν στις προηγούμενες εκθέσεις του σχετικά με ελλείψεις που επηρεάζουν τη διαδικασία προσχώρησης δεν έχουν αντιμετωπιστεί, και ότι κατά το τελευταίο διάστημα μπορεί να διαπιστωθεί περαιτέρω σοβαρή οπισθοδρόμηση στο κράτος δικαίου και επιδείνωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, σε συνέχεια της τάσης που έχει ωθήσει τη χώρα προς ένα αυταρχικό μοντέλο κατά την τελευταία δεκαετία». Το προσχέδιο έκθεσης, θεωρεί μάλιστα ότι όλα αυτά αποτελούν σαφές δείγμα «έλλειψης πραγματικής δέσμευσης της τουρκικής κυβέρνησης για την αναδιοργάνωση της διαδικασίας προσχώρησης» στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τέσσερα σενάρια για το τερματικό στο Βασιλικό

Οι σχεδιασμοί που έχουν γίνει προκειμένου το ενεργειακό έργο να ξεκολλήσει και να ολοκληρωθούν οι εργασίες

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν αναμονή της αξιολόγησης της μελέτης για το τερματικό στο Βασιλικό από την ΕΤΥΦΑ και της ενημέρωσης του υπουργείου Ενέργειας, ο ιδιοκτήτης του έργου έχει ενώπιόν του τέσσερα σενάρια προκειμένου το έργο να ολοκληρωθεί. Με βασικό αντίπαλο τον χρόνο, το μέγα ζήτημα για κυβέρνηση και ΕΤΥΦΑ είναι να γίνουν οι επιλογές εκείνες ούτως ώστε να ξεκινήσουν και να ολοκληρωθούν τα έργα χωρίς νέα καθυστέρηση. Η μελέτη που ετοίμασε η Technip Energies, σύμβουλος διαχείρισης έργου (Project Management Consultant) και παρέδωσε στην ΕΤΥΦΑ στις 19 Δεκεμβρίου 2025, καλύπτει ένα από τα δυο ζητήματα τα οποία θα πρέπει να κλείσουν ούτως ώστε η ΕΤΥΦΑ να αναζητήσει τον εργολάβο ή εταιρεία που θα αναλάβει να εκτελέσει τις εργασίες που υπολείπονται. Στη μελέτη, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», χαρτογραφείται η κατάσταση στην οποία βρίσκεται το τερματικό στο Βασιλικό και προτείνονται τρόποι ολοκλήρωσης της προβλήτας και των χερσαίων υποδομών. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του η «Κ», οι Γάλλοι στη μελέτη έχουν εντοπίσει κάποιες ελλείψεις στον σχεδιασμό και στην πιστοποίηση υλικών που είχε προμηθευτεί η κινεζική κοινοπραξία και τα οποία δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Όπως σημειώνουν έγκυρες και με γνώση πηγές στην «Κ», θα απαιτηθεί

Πέρα από τις όποιες επιλογές υπάρχουν, αυτό το οποίο τονίζεται είναι πως το έργο θα ξεκολλήσει εάν υπάρχει πολιτική βούληση και παρθούν πολιτικές αποφάσεις που θα σιμκρύνουν τα χρονοδιαγράμματα.

και δεύτερη μελέτη που θα φορά τεχνοοικονομικά θέματα και τον σχεδιασμό. Για τη δεύτερη μελέτη ο χρόνος που θα απαιτηθεί υπολογίζεται σε οκτώ μήνες περίπου και το κόστος της θα ανέλθει στα €7 εκατ. Μετά την αξιολόγηση της πρώτης μελέτης η ΕΤΥΦΑ θα πρέπει να επιλέξει το ποιος θα πραγματοποιήσει τη δεύτερη μελέτη, με τη γαλλική Technip Energies να ενδιαφέρεται για το έργο.

1ο Σενάριο

Σύμφωνα με πηγές που έχουν γνώση των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθηθούν, η πρώτη επιλογή που έχει ενώπιόν της η ΕΤΥΦΑ είναι να αναλάβει και τη δεύτερη μελέτη η Technip Energies χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο παράγοντας χρόνος. Στην περίπτωση που η ΕΤΥΦΑ προχωρήσει με τη συγκεκριμένη επιλογή, οι εκτιμήσεις που υπάρχουν τοποθετούν την ολοκλήρω-



Εν μέσω σοβαρών αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν το επόμενο διάστημα για το τερματικό στο Βασιλικό, πληθαίνουν οι απόψεις εκείνες που βλέπουν ότι το ενεργειακό έργο κινδυνεύει να ολοκληρωθεί το 2029.

ση των εργασιών στο τερματικό το 2029.

2ο Σενάριο

Η δεύτερη επιλογή προσπερνά τη δεύτερη μελέτη που εισηγούνται οι Γάλλοι σύμβουλοι της ΕΤΥΦΑ, για την οποία ο ιδιοκτήτης του έργου δεν έχει πεισθεί για την αναγκαιότητά της. Σε μια τέτοια περίπτωση το έργο θα προχωρήσει με τη διαδικασία των διεθνών προσφορών. Στους όρους που θα

ετοιμασθούν θα υπάρχει η υποχρέωση στις προσφορές που θα υποβληθούν να συμπεριλαμβάνεται και η δεύτερη μελέτη προκειμένου να αξιολογηθεί. Με τον τρόπο αυτό, πιστεύεται ότι το έργο μπορεί να κατακυρωθεί σε νέο εργολάβο ακόμα και μέσα στο 2026.

3ο Σενάριο

Η τρίτη επιλογή αποτελεί ένα συγκεκριμένο των άλλων δυο επιλογών. Δηλαδή, ένα κομμάτι της

δεύτερης μελέτης να ανατεθεί στη γαλλική Technip Energies, η οποία θα μελετήσει την πορεία του έργου μέχρι το ναυάγιο με την κινεζική κοινοπραξία και το άλλο πως πρέπει να ολοκληρωθεί το έργο στον εργολάβο ή την εταιρεία που θα αναλάβει το τερματικό στο Βασιλικό.

4ο Σενάριο

Η τελευταία επιλογή προνοεί το έργο να ανατεθεί μέσω δι-

ακρατικών συμφωνίας, κάτι που απασχόλησε την παρούσα κυβέρνηση μετά τη φυγή των Κινέζων. Όπως έχει γράψει η «Κ», η κυβέρνηση φαίνεται να συζητά με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα το ενδεχόμενο να αναλάβουν και να ολοκληρώσουν το έργο. Ωστόσο, όπως σημειώνουν πηγές της «Κ», η συγκεκριμένη επιλογή ενδεχομένως να σκοντάψει στις διαδικασίες της Ε.Ε. μιας και το τερματικό είναι και ευρωπαϊκό έργο και τα

ΗΑΕ χώρα εκτός Ε.Ε. Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως το τερματικό συνεχίζει να χρηματοδοτείται με ευρωπαϊκούς πόρους μέσω δυο ευρωπαϊκών τραπεζών. Της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ), οι οποίες μέσω δανεισμού συνολικού ύψους €237 εκατ. στηρίζουν το έργο (€150 εκατ. η ΕΤΕΠ - €87 εκατ. η ΕΒΡΔ).

Τα ρίσκα και η ΕΤΥΦΑ

Όποια και αν είναι η επιλογή που θα γίνει τελικά, το έργο δεν θα εισέλθει σε φάση κινητικότητας εάν δεν υπάρξει πολιτική βούληση και λήψη αποφάσεων, σημειώνουν πηγές στη Λευκωσία. Αυτό προϋποθέτει πως ο ιδιοκτήτης του έργου, που είναι η ΕΤΥΦΑ, θα πρέπει να αναλάβει τα ρίσκα για τις εργασίες που έχουν γίνει από την κινεζική κοινοπραξία και να δώσει το ρίσκο για ολοκλήρωση του τερματικού στον εργολάβο που θα αναλάβει το έργο. Οι ίδιες πηγές σημειώνουν πως η ΕΤΥΦΑ λόγω δομής δεν είναι έτοιμη να αναλάβει το ρίσκο του παρελθόντος και υποστηρίζει την αυστηρή τήρηση του υφιστάμενου πλαισίου των διαδικασιών. Η επιδίωξη ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να ετοιμασθεί και τα ρίσκα του παρελθόντος, δηλαδή τι έχει κατασκευαστεί μέχρι σήμερα, θα έχει ως αποτέλεσμα καμία σοβαρή εταιρεία να μην εκδηλώσει ενδιαφέρον, εκτιμούν πηγές στη Λευκωσία.



4ΤΡΟΧΟΙ

**ΔΡΟΜΟΙ & ΠΙΣΤΕΣ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ
ΞΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ**

**ΚΥΡΙΑΚΗ
1/3**





Η πρόβλεψη

«Οι Αμερικανοί έχουν το “Buy American”, οι Κινέζοι έχουν το “Made in China”, πρέπει να δράσουμε», δήλωσε ο επίτροπος Βιομηχανικής Στρατηγικής Στεφάν Σεζουρνέ, που προέβλεψε πως «αν δεν δράσουμε σε 10 χρόνια ο αριθμός των αυτοκινήτων που θα παράγονται στην Ευρώπη θα μειωθεί από 13 σε 9 εκατ.».



72

χώρες, το 40% του παγκόσμιου ΑΕΠ, έχουν un* αριθμόν ένα εμπορικό εταίρο την Ε.Ε.



Η κινεζική επέλαση

Ο Γερμανός υπουργός Οικονομίας Λαρς Κλίνγκμπεϊλ τόνισε πως «αν η Κίνα αλλάξει τους κανόνες του παιχνιδιού, αν είμαστε αντιμέτωποι με την πλεονασματική παραγωγή της και τις επιδοτήσεις της και αν οι ευρωπαϊκές αγορές κατακλύζονται από τα προϊόντα της, τότε η Ευρώπη πρέπει να υπερασπιστεί τον εαυτό της».



30

Εκατ. θέσεις εργασίας στην Ευρώπη κινδυνεύουν όταν απειλούνται οι βιομηχανίες της.



Επιφυλάξεις

Εκφράζοντας πλήρως την επιφυλακτικότητα μερικών χωρών έναντι του σχεδίου «Made in Europe», ο Σουηδός πρωθυπουργός υπογράμμισε ότι «αν η ιδέα του σχεδίου να προστατέψουμε τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σημαίνει να αποφύγουμε τη συνεργασία με άλλες χώρες, τότε είμαι πολύ επιφυλακτικός».

Διχάζει την Ε.Ε. το «Made in Europe»

Τα σχέδια για προστασία των βιομηχανιών, η γαλλική πρόταση και οι αντιδράσεις Γερμανίας, Ιταλίας

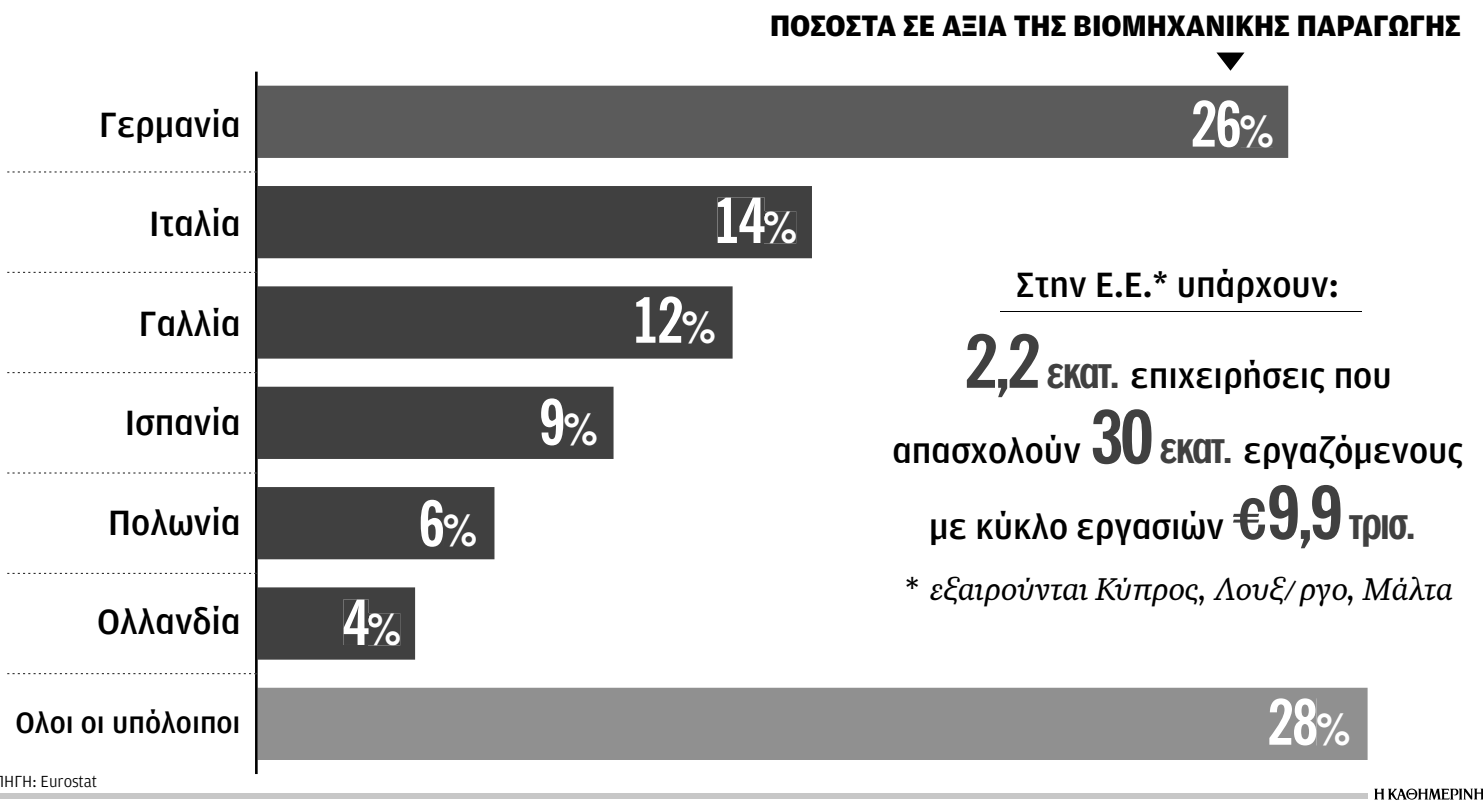
Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

«**Fabrique en France**», «Made in UK», «Prodotto Italiano». Μερικές από τις ετικέτες που πριν από δεκαετίες αντιπροσώπευαν σημαντικό ποσοστό των ειδών στα ελληνικά καταστήματα. Την ίδια εποχή Αμερικανίδες τουρίστριες υψηλού εισοδήματος έβγαιναν από τα καταστήματα παπουτσιών της οδού Ερμού με δέκα σακούλες σε κάθε χέρι γιατί οι ελληνικές βιοτεχνίες έφτιαχναν τα ωραιότερα παπούτσια στην Ευρώπη. Και βέβαια η ισχύς και η εκτεταμένη παρουσία των μεγάλων ευρωπαϊκών οικονομιών δεν περιορίζονταν στα είδη ένδυσης, αλλά αφορούσαν και τις βαριές βιομηχανίες. Μεσολάβησε η κατάργηση δασμών, η ελεύθερη διακίνηση αγαθών, κεφαλαίων και

Τις τελευταίες ημέρες τείνει να διαμορφωθεί κάποια συναίνεση τουλάχιστον για την αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού από τα φθηνά προϊόντα της Κίνας.

ανθρώπων και η ακρήστευση των διαβατηρίων σε μεγάλο μέρος της Γηραιάς Ηπείρου, το ευρώ αλλά και η γενίκευση της παγκοσμιοποίησης. Μεσολάβησε προπαντός η ένταξη της Κίνας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και αναπόφευκτα η επέλαση των φτηνών προϊόντων της στις αγορές της Δύσης, και οι ελληνικές βιοτεχνίες παπουτσιών είχαν την ίδια μοίρα με πολλές ευρωπαϊκές βιοτεχνίες και βιομηχανίες. Χρειάστηκε όμως και η επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ για μια δεύτερη θητεία στον Λευκό Οίκο και η επιθετική εμπορική πολιτική και ρητορική του για να εκδηλώσουν μια κάπως όψιμη εγρήγορση οι ηγεσίες των ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και θεσμικά η Ε.Ε. μέσω της Κομισιόν. Μια εγρήγορση που εκφράστηκε προ μηνών από τον επίτροπο Βιομηχανίας Στεφάν Σεζουρνέ, όταν

Η βιομηχανική παραγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση



δήλωσε πως «οι Αμερικανοί έχουν το Made in USA, οι Κινέζοι το Made in China, δεν μπορούμε να καθόμαστε». Ζητούμενο των Ευρωπαίων είναι πλέον να αντιστρέψουν την υποβάθμιση του ρόλου της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία και να προστατεύσουν τις βιομηχανίες τους με ένα σχέδιο «Made in Europe». Αντανακλώντας όμως εν μέρει και τις αιώνιες διχογνωμίες και συγκρούσεις συμφερόντων και τις διαφορετικές εθνικές ατζέντες, ακόμη και τώρα ανακύπτουν ανάμεσα στους Ευρωπαίους διαφωνίες

και προβληματισμοί ενόψει των συσχετισμών προτάσεων που αναμένεται να παρουσιάσει μέσα στην εβδομάδα η Κομισιόν. Η γαλλική πρόταση να θεσπιστούν πολιτικές του είδους «αγοράστε ευρωπαϊκά προϊόντα», που αφορά την προνομιακή μεταχείριση των ευρωπαϊκών βιομηχανιών αναφορικά με τις επιδοτήσεις και εν μέρει και τις αιώνιες διχογνωμίες και συγκρούσεις συμφερόντων και τις διαφορετικές εθνικές ατζέντες, ακόμη και τώρα ανακύπτουν ανάμεσα στους Ευρωπαίους διαφωνίες

καθιστά υπερβολικά περίπλοκο το σύστημα, ενώ ζητούμενο είναι η απλούστευσή του. Την ίδια στιγμή, οι δύο χώρες με τη μεγαλύτερη βιομηχανική παραγωγή στην Ευρώπη, Γερμανία και Ιταλία, συσπειρώνονται και αντικρούουν τις γαλλικές πρωτοβουλίες, αντιπροτείνοντας κυρίως την απορρύθμιση ως μέσον τόνωσης των ευρωπαϊκών βιομηχανιών. Αναπόφευκτα η γερμανοϊταλική πρόταση βρίσκει αντίθετους πολλούς διπλωμάτες, οι οποίοι επιπλέον και τώρα υποστηρίζουν ότι κάτι τέτοιο θα

Ευρώπης να περιορίσει τις εξαρτήσεις της από άλλες οικονομίες και να προστατευτεί από τις ξένες βιομηχανίες. Και ο Γάλλος πρόεδρος επιμένει πως χρειάζονται νέοι κανόνες για να «προστατεύσουμε τη βιομηχανία μας χωρίς να υιοθετήσουμε τον προστατευτισμό», αλλά να υπερασπιστούμε «ορισμένους τομείς στρατηγικής σημασίας όπως οι χημικές βιομηχανίες, οι τεχνολογίες καθαρής ενέργειας, ο αวกλυς, οι αυτοκινητοβιομηχανίες και οι αμυντικές βιομηχανίες». Η ευρω

μερούσα Σουηδία υπογραμμίζει ένα εύλογο αίτημα για καινοτομία και ποιότητα και διά στόματος του πρωθυπουργού της, Ούλφ Κρίστερσον, τονίζει ότι «δεν πρέπει να προστατεύσουμε ευρωπαϊκές βιομηχανίες που κατά βάση δεν είναι ανταγωνιστικές». Και σαν να μη φτάνουν οι διαφορετικές προσεγγίσεις, τρίτες χώρες όπως η Βρετανία και η Τουρκία, η αγορά της οποίας έχει πάντα ιδιαίτερο βάρος για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις της Ευρώπης, προσεγγίζουν Ευρωπαίους αξιωματούχους και προσπαθούν να επηρεάσουν τις σχετικές αποφάσεις, εκφράζοντας φόβους για ενδεχόμενο αποκλεισμό τους εξαιτίας της νέας στρατηγικής.

Οι διαφωνίες ατελείωτες και όπως επισήμανε ο Μάνφρεντ Βέμπερ, ευρωβουλευτής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, «κοιτάξε τι

Δεν λείπουν και οι φόβοι για πιθανά αντίμετρα. Ήδη οι ΗΠΑ έχουν προειδοποιήσει με αντίποινα εάν κρίνουν πως ευνοούνται ευρωπαϊκές βιομηχανίες όπλων.

γίνεται με την ιδέα για την ένωση των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών, είναι στο τραπέζι επί χρόνια και δεν έχει γίνει τίποτε». Και βέβαια δεν λείπουν και οι φόβοι για πιθανές κινήσεις αντεκδίκησης από χώρες που θα θεωρήσουν πως η νέα στρατηγική πλήττει τα συμφέροντά τους. Ήδη η κυβέρνηση Τραμπ έχει προειδοποιήσει με αντίποινα αν κρίνει πως η Ε.Ε. λαμβάνει μέτρα για να ευνοήσει τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες όπλων. Τις τελευταίες ημέρες τείνει, πάντως, να διαμορφωθεί κάποια συναίνεση τουλάχιστον έναντι του κοινού και πλέον επιτακτικού προβλήματος που δείχνουν να αντιλαμβάνονται οι Ευρωπαίοι, την αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού από τα συντηρητικά φθηνά προϊόντα της Κίνας και δευτερευόντως από τα προϊόντα άλλων αναπτυσσόμενων χωρών.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Η Λαγκάρντ, ο Αρειος Πάγος και οι δανειολήπτες

Αν καθίσουμε και το δούμε ψυχραιμία, οι ελληνικές τράπεζες, την τελευταία 15ετία, έχουν περάσει δύο το πολύ τρεις χρονιές σχετικής ηρεμίας και αυτές μαζεμένες τα τελευταία χρόνια. Σε αυτά τα λίγα καλά χρόνια πράγματι ανέκτυσαν υψηλά επίπεδα κερδοφορίας, διατηρώντας μειούμενα, αλλά σε υψηλά επίπεδα, προβλήματα από αυτά που εύκολα μπορεί κανείς να τους καταλογίσει, όπως τις υψηλές προμήθειες και την υπέρογκη διαφορά μεταξύ των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων. Σε πληρή κανονικότητα η αλήθεια είναι όμως ότι δεν επέστρεψαν ποτέ.

Και σίγουρα δεν βοηθάει σε αυτή την εξέλιξη ούτε η εγχώρια «ρυθμισιολογία» μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου και τη διάταξη για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο, ούτε το διεθνές κλίμα. Δύσκολα μπορεί να βρει κανείς περίοδο που δύο κεντρικοί τραπεζίτες της ΕΚΤ και της Γαλλίας να ετοιμάζονται να αποχωρήσουν πρόωρα από τη θέση τους, προκειμένου να προλάβουν την πολιτική αστάθεια που έρχεται και αφήνοντας τις επιλογές των διαδόχων τους



Όταν ανατρέπεται μια εδραιωμένη διεθνής τραπεζική πρακτική υπολογισμού των τόκων, ανοίγουν παράθυρα διεκδικήσεων.

στις σημερινές ηγεσίες. Προεξοφλούν με την αντισυστημική στάση τους τον κίνδυνο συστημικής τραπεζικής και νομισματικής αστάθειας, από μελλοντικές αντισυστημικές ηγεσίες, σε χώρες όπως η Γαλλία. Και αυτό είναι μεγάλο πρόβλημα, γιατί

πολλές από αυτού του είδους τις κινήσεις λειτουργούν ως αυτοεκπληρούμενες προφητείες. Το σίγουρο είναι ότι επηρεάζουν την τραπεζική λειτουργία, που δεν πρέπει να ξεκινάμε ότι βασίζεται στην πίστη. Γενικώς το 2026 δεν έχει μπει καλά στην Ελλάδα ούτε για τις τράπεζες ούτε για τους δανειολήπτες. Στις μεν τράπεζες, αυτό που τρομάζει από την απόφαση του Αρείου Πάγου για το «κούρεμα» των τόκων των ρυθμίσεων Κατσέλν, είναι η διάβρωση της ασφάλειας δικαίου. Όταν ανατρέπεται μια εδραιωμένη διεθνής τραπεζική πρακτική υπολογισμού των τόκων, ανοίγουν παράθυρα διεκδικήσεων. Γεννιούνται σενάρια μετάδοσης σε άλλες κατηγορίες οφειλετών και πολλαπλασιάζονται οι τεχνικές γκρίζες ζώνες. Οι αγορές από εκεί που κοιτάζαν τα business plan τους, την αναβάθμιση των οίκων, την επέκτασή τους σε άλλες αγορές, αναρωτιούνται ξανά για τη ζημία που θα τους προκαλέσει η απόφαση και αν θα επεκταθεί και σε πιθανές διεκδικήσεις άτοκων ρυθμίσεων και στα δάνεια του εξωδικαστι-

κού. Επίσης, κανείς με ασφάλεια δεν ξέρει πως θα «κτυπήσει» στις τιτλοποιήσεις του σχεδίου «Ηρακλής» και τι θα γίνει με τις ανακτήσεις δανείων από τους servicers. Όλα αυτά έχουν κόστος. Αυξάνουν το ρίσκο, υποχρεώνουν τις τράπεζες σε ακόμα πιο επιλεκτικές δανειοδοτήσεις, η προβλεψιμότητα για τα μεγέθη και την πορεία τους απειλείται. Από την άλλη οι περισσότεροι δανειολήπτες νιώθουν άβολα. Βλέπουν ξανά το ίδιο έργο, των ευνοϊκών ρυθμίσεων μόνο του τελευταίου ουδείς φαίνεται να το εξετάζει. Ακούν δε για αυστηροποίηση των κριτηρίων νέων δανείων, για αύξηση του spread από το κόστος που προκύπτει από τις νέες ρυθμίσεις. Μαθαίνουν ότι και στην Ευρώπη η κατάσταση σφίγγει, η αστάθεια προεξοφλείται και η ρευστότητα που ακούν ότι είναι τεράστια στην ελληνική και παγκόσμια οικονομία, μόνο για αυτούς δεν φαίνεται να υπάρχει.

Η Ινδία στο επίκεντρο της γεωοικονομίας της ΑΙ

Η σύνοδος India AI Impact Summit 2026, η οποία ξεκίνησε στις 16 Φεβρουαρίου στο Νέο Δελχί και ολοκληρώθηκε την 21η Φεβρουαρίου, αποτυπώνει μια ουσιαστική μετατόπιση της παγκόσμιας συζήτησης για την τεχνητή νοημοσύνη (Τ.Ν.): από το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις ανησυχίες περί ασφάλειας, στην εφαρμογή, την κλιμάκωση και τον μετρημένο οικονομικό αντίκτυπο. Μετά τον κύκλο διεθνών συναντήσεων σε Νταβός και Μόναχο, η Ινδία επιχειρεί να τοποθετηθεί στο επίκεντρο της γεωοικονομικής σφαίρας της Τ.Ν. Στο περιθώριο της συνόδου, η Ινδία συμφώνησε την προσχώρησή της στη συμμαχία Pax Silica, μια αμερικανικής έμπνευσης πρωτοβουλία για την ενίσχυση ανθεκτικών αλυσίδων εφοδιασμού σε ημιαγωγούς, συστήματα Τ.Ν. και κρίσιμα ορυκτά.

Σε μια περίοδο εντεινόμενου τεχνολογικού ανταγωνισμού, η κίνηση αυτή εντάσσεται στη στρατηγική αναδιάρθρωση των βιομηχανικών πολιτικών και των γεωπολιτικών συμμαχιών. Παράλληλα, οι «Δεσμεύσεις του Νέου Δελχί για την Τ.Ν. Αιχμής» συγκροτούν ένα εθελοντικό πλαίσιο αρχών που συνοψιγράψαν κορυ-

φαίες διεθνείς και ινδικές εταιρείες, επιδιώκοντας κοινά πρότυπα υπεύθυνης ανάπτυξης αντί κατακερματισμένων εθνικών ρυθμίσεων. Ο πρωθυπουργός Ναρέντρα Μόντι παρουσίασε την Τ.Ν. ως «παγκόσμιο δημόσιο αγαθό» με έμφαση στις ανάγκες των αναδυόμενων οικονομιών και του Παγκόσμιου Νότου.

Η Ινδία φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως γέφυρα μεταξύ των τεχνολογικά ανεπτυγμένων οικονομιών και των αναπτυσσόμενων αγορών, προβάλλοντας ένα μοντέλο διάχυσης της τεχνολογίας που βασίζεται στις υποδομές, τη διαλειτουργικότητα και την αξιοποίηση των ψηφιακών δημόσιων αγαθών. Το επενδυτικό αποτύπωμα της συνόδου είναι ενδεικτικό των προσδοκιών: Η Reliance Industries ανακοίνωσε επενδύσεις περίπου 110 δισ. δολαρίων σε βάθος επταετίας για υποδομές Τ.Ν. Η Nvidia θα προχωρήσει στην επέκταση της πλατφόρμας Shakti Cloud με περισσότερες από 20.000 μονάδες επεξεργασίας γραφικών (GPU), ενώ η Dell Technologies παρουσίασε το «AI India Blueprint», προσαρμοσμένο στο ινδικό μοντέλο ψηφιακών υποδομών. Σε ευρύτερη κλίμακα,

η Microsoft δεσμεύθηκε για επενδύσεις 50 δισ. δολαρίων έως το 2030 με στόχο την επιτάχυνση της υιοθέτησης της Τ.Ν. στον Παγκόσμιο Νότο. Οι διαρθρωτικές τάσεις ενισχύουν τη δυναμική αυτή: η ζήτηση ισχύος για κέντρα δεδομένων σε Ινδία, Νοτιοανατολική Ασία, Λατινική Αμερική και Μέση Ανατολή - Βόρεια Αφρική εκτιμάται ότι θα αυξηθεί έως και δεκαετίς φορές έως το 2035, βάσει εκτιμήσεων πρόσφατης μελέτης του BloombergNEF. Ωστόσο η άνιση υιοθέτηση της τεχνολογίας, τα κενά υποδομών και οι θεσμικοί περιορισμοί συνιστούν υπαρκτούς κινδύνους για τις αγορές εργασίας και τα δημόσια οικονομικά. Η απουσία του Μπιλ Γκέιτς από τη σύνοδο υπενθύμισε, παράλληλα, ότι η τεχνολογική διπλωματία παραμένει πολιτικά ευαίσθητο πεδίο. Η Ινδία επιχειρεί να κεφαλαιοποιήσει τη συγκυρία. Το ερώτημα είναι εάν θα καταφέρει να μετατρέψει τη ρητορική περί «συμπεριληπτικής Τ.Ν.» σε διατηρήσιμο αναπτυξιακό πλεονέκτημα – τόσο για την ίδια όσο και για τον ευρύτερο Παγκόσμιο Νότο.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ανέφικτη προσαρμογή στην κλιματική κρίση

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Συννιθίζοντας στις καταστροφές. Μόνον το τελευταίο τετράμηνο, η χώρα βρέθηκε αντιμέτωπη με έντονα, συχνά αντιφατικά, φυσικά φαινόμενα, περνώντας από την «αθέατη» λειψυδρία σε πλημμύρες και κατολισθήσεις λόγω σφοδρών καταιγίδων. Η Αττική, η Δυτική Ελλάδα, η Ηπειρος και η Θράκη έζησαν καταιγίδες και πλημμυρικά φαινόμενα.

Η απότομη και μεγάλη ποσότητα νερού σε εδάφη που είχαν ταλαιπωρηθεί από την ξηρασία οδήγησε σε κατολισθήσεις στην Πελοπόννησο, στην Ηπειρο, στη Λέσβο. Το 2025, που χαρακτηρίστηκε μία από τις πέντε χειρότερες χρονιές των τελευταίων 20 ετών, κάρκιναν συνολικά πάνω από 500.000 στρέμματα. Περισσότερο επλήθυναν η Χίος, ο Φενεός Κορινθίας, η Αχαΐα και η Αττική (Κερατέα). Το 60% των μεγάλων πυρκαγιών αποδόθηκε σε προβλήματα του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Η αλήθεια είναι ότι δεν είναι μόνον η Ελλάδα που αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, ούτε είναι η πρώτη φορά που χρειάστηκαν δραστηριότητες για την προσαρμογή στις κλιματικές συνθήκες. Πριν από χιλιάδες χρόνια οι λαοί της Μεσοποταμίας ανέπτυξαν συστήματα άρδευσης για την καταπολέμηση της ξηρασίας, στη σημερινή Ολλανδία κατασκεύαζαν τεχνητούς λόφους για να αμυνθούν από τις πλημμύρες. Ο Lee Kuan Yew, ο πρώτος πρωθυπουργός της Σιγκαπούρης, απέδωσε στον κλιματισμό το «κλειδί» για την επιτυχία της χώρας, λέγοντας ότι «ο κλιματισμός ήταν μια πολύ σημαντική εφεύρεση για εμάς, ίσως μία από τις σημαντικότερες εφευρέσεις της Ιστορίας. Αλλάξε τη φύση του πολιτισμού καθιστώντας δυνατή την ανάπτυξη στις τροπικές περιοχές».

Σύμφωνα με αναλυτική μελέτη της McKinsey, άτομα, κυβερνήσεις και εταιρείες δαπανούν περίπου 190 δις. δολ. τον χρόνο για προστασία από τη ζέση, τις πυρκαγιές, την ξηρασία σε γεωργικές περιοχές και τις πλημμύρες. Ωστόσο η θερμοκρασία του πλανήτη αναμένεται να αυξηθεί κατά 2 βαθμούς Κελσίου τα επόμενα χρόνια,

οπότε οι σχετικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα υπερδιπλασιαστούν.

Φαίνεται όμως ότι μέσα στη δίνη της καθημερινότητας και των πολιτικών εντάσεων μένει αθέατο το χάσμα ανθεκτικότητας που υπάρχει σε χώρες που ενώ γνωρίζουν (θεωρητικά) το πρόβλημα, στην πράξη αποφεύγουν την προσαρμογή. Αποφασίζουν εάν θα προσαρμοστούν, βασίζόμενες σε πολλαπλές παραμέτρους, που κυμαίνονται από την ικανότητα δαπανών και την ανοχή κινδύνου έως την πολιτική βούληση και την επιχειρησιακή σκοπιμότητα. Ωστόσο δεν είναι απλώς θέμα διαθέσιμότητας κεφαλαίων, αλλά το πώς ιεραρχούνται οι πόροι για την αντιμετώπιση «αντιφατικών» απαιτήσεων, όπως η ενεργειακή μετάβαση, κοινωνικές υπηρεσίες και οικιακές δαπάνες.

Πώς όμως θα μοιραστεί το κόστος; Πολλά από τα μέτρα που σχετίζονται με τη θέρμανση, ο κλιματισμός, η παθητική ψύξη, η μόνωση κατοικιών, αφορούν άτομα που έχουν την οικονομική δυνατότητα. Η αύξηση των εισοδημάτων προφανώς βοηθάει, αλλά χρειάζονται επιπλέον μέτρα εκπτώσεων, φορολογικών κινήτρων και προγράμματα προμηθειών που μειώνουν το κόστος. Χρειάζονται κρατικές επικυρηγούμενες ανθεκτικότητας στις πλημμύρες, μέτρα για σκίαση σε κτίρια ή καλλιέργειες, βοήθεια σε εύάλτους πολίτες, π.χ. για να αγοράσουν κλιματιστικά. Προφανώς το κράτος πρέπει να διαθέσει τους πόρους που απαιτούνται για έργα υποδομών, όπως τα αντιπλημμυρικά, αλλά ταυτόχρονα χρειάζεται η προσαρμογή αντιλήψεων και σχεδίων. Νέα πρότυπα.

Οι κανόνες χρήσης γης μπορούν να αποτρέψουν την περαιτέρω ανάπτυξη σε περιοχές υψηλού κινδύνου και οι ενημερωμένοι οικοδομικοί κώδικες μπορούν να ενθαρρύνουν την ανθεκτική ανάπτυξη ακινήτων. Ηδη η πόλη της Νέας Υόρκης περιορίζει τις νέες κατασκευές σε περιοχές επιρρεπείς σε πλημμύρες, ενώ η Γαλλία απαιτεί από τα νέα δημόσια κτίρια να ενσωματώνουν εγκαταστάσεις σκίασης και αερισμού. Αναζητείται διαχείριση αβεβαιότητων.

Αγκάθια στο σχέδιο για ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας

Η περίφημη ρήτρα του «buy European» ενέχει οικονομικούς κινδύνους

Το «Industrial Accelerator Act», το σχέδιο που θα προτείνει η Κομισιόν την επόμενη εβδομάδα για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, έχει μεν καλές προθέσεις, αλλά κινδυνεύει να γυρίσει μπούμερανγκ, εάν δεν υλοποιηθεί με προσοχή. Σύμφωνα με τη στήλη Breakingviews του Reuters, ο μεγαλύτερος κίνδυνος έγκειται στην περίφημη ρήτρα του «buy European».

Φιλοδοξία της Κομισιόν είναι να αυξήσει τη συνεισφορά της μεταποίησης στο συνολικό ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έπειτα από χρόνια πτώσης. Τα τελευταία 20 χρόνια, η βιομηχανία έχει πέσει από το 20,7% του ΑΕΠ, στο 19%, με τις Βρυξέλλες να στοχεύουν να την επαναφέρουν στο 20% έως το 2030.

Το πρόβλημα είναι ότι κάποια στοιχεία της πράσινης ατζέντας της Ε.Ε. έρχονται σε σύγκρουση με τον στόχο αυτό. Η τιμολόγηση του άνθρακα, για παράδειγμα, κάνει τα ευρωπαϊκά προϊ-

Η Κομισιόν εξετάζει οι κατασκευαστές σε βασικούς κλάδους να συμπεριλαμβάνουν ένα ελάχιστο μερίδιο κατασκευασμένων στην Ευρώπη στοιχείων στα τελικά προϊόντα τους.

όντα λιγότερο ανταγωνιστικά σε σχέση με εκείνα από χώρες που εφαρμόζουν πιο χαλαρούς κανόνες. Η μείωση των εκπομπών ρύπων, παράλληλα, δημιουργεί μια εξάρτηση από εξοπλισμό, όπως ηλεκτρικά πάνελ και μπαταρίες, που σε μεγάλο βαθμό κατασκευάζονται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς, ο συμβιβασμός της πράσινης μετάβασης με την προστασία της βιομηχανικής βάσης της Ευρώπης μοιάζει με μια προσπάθεια τετραγωνισμού του κύκλου, εξηγεί το Breakingviews.

Η γενική ιδέα του «Industrial Accelerator Act» είναι να χρησιμοποιηθεί η κρατική ζήτηση για την τόνωση της αγοράς των «made in Europe» προϊόντων.



Φιλοδοξία της Κομισιόν είναι να αυξήσει τη συνεισφορά της μεταποίησης στο συνολικό ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα τελευταία 20 χρόνια η βιομηχανία έχει πέσει από το 20,7% του ΑΕΠ στο 19%, με τις Βρυξέλλες να στοχεύουν να την επαναφέρουν στο 20% έως το 2030.

Η περίφημη ρήτρα «buy European», για παράδειγμα, θα ανάγκαζε τους κατασκευαστές σε βασικούς κλάδους να συμπεριλάβουν ένα ελάχιστο μερίδιο κατασκευασμένων στην Ευρώπη στοιχείων στα τελικά προϊόντα τους. Στον κλάδο των αυτοκινήτων, για παράδειγμα, το ποσοστό θα μπορούσε να είναι έως και 70%, εξαιρουμένων των μπαταριών, σύμφωνα με πληροφορίες από μια πρόταση που δημοσίευσε ο Financial Times. Αν και το τελικό ποσοστό δεν έχει αποφασιστεί ακόμα, παρόμοιες απαιτήσεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και σε άλλους βασικούς κλάδους, όπως οι κατασκευές και η αμυντική βιομηχανία.

Την ώρα που η Κίνα επιδοτεί τη δι-

κή της βιομηχανία με ποσά ίσα με το 4% του ετήσιου ΑΕΠ της και ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ στηρίζει την εμπορική πολιτική του στο «America First», η Ευρώπη έχει κάποια περιθώρια να τονώσει τη δική της βιομηχανική βάση. Ωστόσο η ιδέα του «buy European» ενέχει κινδύνους.

Πρώτα από όλα, στη ρήτρα αυτή θα πρέπει να συμπεριληφθούν και χώρες που δεν είναι μέλη της Ε.Ε., όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Νορβηγία, για να αποτραπούν εχθρικά εμπορικά μέτρα κατά βασικών εταίρων της Ευρώπης, σημειώνει το Breakingviews.

Επίσης, το «buy European» πρέπει να εφαρμοστεί σε έναν μικρό αριθμό κλάδων, αντί να επικεντρωθεί σε άλ-

λους που θεωρούνται «χαμένη υπόθεση». Για παράδειγμα, δεν υπάρχει λόγος να στηριχθεί μια ευρωπαϊκή βιομηχανία ηλεκτρικών πάνελ, όταν οι Κινέζοι κατασκευαστές επικράτησαν σε αυτόν τον τομέα εδώ και χρόνια.

Και τέλος, οι απαιτήσεις για τοπικό περιεχόμενο θα λειτουργούσαν καλύτερα εάν εφαρμόζονταν με ρεαλισμό και άφηναν στις ρυθμιστικές αρχές τη δυνατότητα να τις προσαρμόζουν ή να τις ανακαλούν εάν τα αποτελέσματα είναι απογοητευτικά ή αντιπαραγωγικά. Για παράδειγμα, αυτό θα μπορούσε να σημαίνει αλλαγή πορείας εάν τα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα γίνουν πιο ακριβά και οι εξαγωγές υποφέρουν, τονίζει το Reuters.



The

INSIDER

Το εβδομαδιαίο podcast ανάλυσης της επικαιρότητας

με τον Ανδρέα Χατζηκυριάκο

Διαθέσιμο στο kathimerini.com.cy



 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Απιαστο όνειρο για το 29% των Ευρωπαίων η αγορά στέγης

Ενα 15% δεν ενδιαφέρεται καθόλου να αποκτήσει κατοικία

Σκεδόν οι μισοί από τους Ευρωπαίους που δεν έχουν ιδιόκτητη κατοικία είτε αδυνατούν είτε δεν θέλουν να αγοράσουν καθόλου στο μέλλον. Βέβαια, η εικόνα διαφέρει από χώρα σε χώρα, όπως προκύπτει από την ευρωπαϊκή έρευνα τάσεων κατοικίας της RE/MAX, που αποτυπώνει μια αλλαγή προσέγγισης στο στεγαστικό ζήτημα.

Κατά μέσον όρο το 29% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει ποτέ να αγοράσει δικό του σπίτι, με το ποσοστό να κυμαίνεται από 13% στην Τουρκία, η οποία συγκαταλέγεται στην έρευνα, μέχρι 44% στην Τσεχία. Στην Ελλάδα, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 30%, ενώ ακόμα υψηλότερα είναι σε Σλοβενία (39%), Ιταλία (35%), Μάλτα (34%), Ιρλανδία, Πολωνία και Ουγγαρία (33%)

Η βραδεία οικονομική ανάπτυξη επιβάρυνε την αύξηση των μισθών σε πολλά μέρη της Ευρώπης, ενώ οι τιμές των ακινήτων συνέχισαν να ανεβαίνουν.

και Φινλανδία (32%). Στον αντίποδα, το Λουξεμβούργο (17%) και η Τουρκία.

«Η βραδεία οικονομική ανάπτυξη επιβάρυνε την αύξηση των μισθών σε πολλά μέρη της Ευρώπης, ενώ οι τιμές των ακινήτων συνέχισαν να ανεβαίνουν. Ως αποτέλεσμα, η ακριβεία παραμένει σημαντική πρόκληση, ιδίως για τις νεότερες γενιές, ακόμα και σε αγορές με σχετικά σταθερές συνθήκες απασχόλησης», είπε στο Euronews ο Μάικλ Πόλτλερ, διευθύνων σύμβουλος της RE/MAX στην Ευρώπη.

Όλο και περισσότεροι κάτοικοι της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Τσεχίας, για παράδειγμα, απομακρύνονται από την αγορά



Όλο και περισσότεροι κάτοικοι της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Τσεχίας απομακρύνονται από την αγορά στέγης, καθώς το ράλι των ακινήτων και η δυσκολία αποταμίευσης καθιστούν δύσκολη την ιδιοκατοίκηση.

στέγης, καθώς το ράλι των ακινήτων και η δυσκολία αποταμίευσης καθιστούν την ιδιοκατοίκηση μακρινό όνειρο.

Ωστόσο τα στοιχεία δείχνουν και μία συνολική μετατόπιση του ενδιαφέροντος. Ενα 15% των ερωτηθέντων δεν ενδιαφέρεται καθόλου να αγοράσει σπίτι. Τα μερίδια ξεκινούν από μόλις 4% στην Ιρ-

λανδία και φτάνουν στο 31% στη Γερμανία, ενώ ξεπερνούν το 20% σε Ολλανδία, Αυστρία και Ελβετία. Ο Πόλτλερ επισήμανε ότι το ζήτημα δεν σχετίζεται αποκλειστικά με τις τιμές των κατοικιών, αλλά υπάρχει και ένα θέμα κουλτούρας. «Στη Γερμανία και στην Αυστρία η νοικοκυρία είναι πολύ πιο συνηθισμένη και κοινωνικά αποδεκτή.

Η μακροχρόνια σταθερότητα της νοικοκυρίας που στηρίζεται σε ισχυρές προστασίες νοίκιου, σημαίνει ότι τα νοικοκυριά αισθάνονται λιγότερη πίεση να αγοράσουν νοίκι», είπε.

Απεναντίας, το ποσοστό των ανθρώπων που δεν ενδιαφέρονται να αγοράσουν σπίτι, είναι χαμηλότερο σε Τουρκία (5%), Ισπανία

(7%), Βουλγαρία (7%) και Ουγγαρία (9%). Στην Ελλάδα φτάνει στο 12%.

Συνδυάζοντας τα ποσοστά όσων πιστεύουν ότι δεν θα μπορέσουν ποτέ να αγοράσουν σπίτι και όσων δεν ενδιαφέρονται καν προκύπτει ότι σχεδόν οι μισοί Ευρωπαίοι (44%) θεωρούν ότι θα απέχουν για πάντα από την αγορά. Τα μερίδια ξεπερνούν το

50% σε αρκετές χώρες, όπως η Γερμανία (59%), η Αυστρία και η Τσεχία (54%), η Ολλανδία (53%) και η Ελβετία (52%). Αντιθέτως, τα ποσοστά είναι χαμηλότερα στην Τουρκία (18%), ενώ με μεγάλη απόσταση ακολουθούν η Λιθουανία (28%) και η Βουλγαρία (30%). Στην Ελλάδα, το συνολικό ποσοστό φτάνει το 42%.

«Η απόκτηση σπιτιού συνδέεται στενά με μακροχρόνια οικονομική ασφάλεια και οικογενειακή σταθερότητα. Ακόμα και με τις πιο σφικτές συνθήκες στεγαστικών δανείων και με την εργασιακή αβεβαιότητα, η φιλοδοξία για ιδιοκατοίκηση παραμένει υψηλή, αντανακλώντας την ευρεία πεποίθηση ότι το σπίτι παρέχει προστασία έναντι μελλοντικής οικονομικής αβεβαιότητας», είπε ο Πόλτλερ, αναφερόμενος στην Ισπανία, όπου το συνολικό ποσοστό αγγίζει το 32%.

Οι λόγοι βέβαια διαφέρουν. Στις 23 χώρες που εξετάστηκαν, το 53% δήλωσε ευχαριστημένο με τις τρέχουσες συνθήκες διαβίωσης και δεν βλέπει καμία ανάγκη αγοράς σπιτιού. Το 21% δεν θέλει τις υποχρεώσεις που συνοδεύουν την ιδιοκατοίκηση και σχεδόν ένας στους πέντε (19%) πιστεύει ότι δεν αξίζει την επένδυση ή ότι τα ακίνητα είναι υπερτιμημένα. Επίσης, περίπου 16% δηλώνουν ότι θέλουν να έχει τη δυνατότητα να μετακινούνται εύκολα χωρίς να δένονται με μια τοποθεσία, ενώ το 13% υποστηρίζει ότι σε ορισμένες περιοχές «σηκώνει» οικονομικά το νοίκι, αλλά όχι την αγορά. Μόλις 5% αντιστοιχεί για διόρθωση των τιμών.

Ο Πόλτλερ τονίζει ότι η ιδιοκατοίκηση παραμένει σημαντικός στόχος για τους περισσότερους Ευρωπαίους, αλλά ο ρόλος της κατοικίας εξελίσσεται. «Ενώ οι προηγούμενες γενιές έβλεπαν την ιδιοκατοίκηση σαν κοινωνικό ορόσημο, σήμερα μετατρέπεται σε οικονομική στρατηγική», σημείωσε. Σύμφωνα με τη Eurostat, σχεδόν 70% των πολιτών της Ε.Ε. μένουν σε δικό τους σπίτι, ενώ το υπόλοιπο 30% νοικιάζει.

Μετά το μπλόκο του Ανωτάτου Δικαστηρίου των ΗΠΑ στους δασμούς Τραμπ

Μείζον πλήγμα για την οικονομική και εμπορική πολιτική του Ντόναλντ Τραμπ αποτελεί η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου των ΗΠΑ καθώς ουσιαστικά ακυρώνει μεγάλο μέρος των δασμών, αποφαينόμενο πως ο νόμος που επικαλείται ο Αμερικανός πρόεδρος δεν τον νομιμοποιεί να επιβάλλει δασμούς χωρίς την έγκριση του αμερικανικού Κογκρέσου. Η είδηση προκάλεσε υποχώρηση του δολαρίου αλλά και των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου καθώς αναμένεται να έχει επιπτώσεις στην αμερικανική οικονομία.

Ο Ντόναλντ Τραμπ είναι ο πρώτος πρόεδρος που επικαλείται τον συγκεκριμένο νόμο για τις έκτακτες οικονομικές εξουσίες, που έχει θεσπιστεί από το 1977, ισχυριζόμενος μάλιστα πως του δίνει τη δυνατότητα να επιβάλλει μονομερώς δασμούς χωρίς να ζητήσει την

άδεια του Κογκρέσου. Ο εν λόγω νόμος εξουσιοδοτεί τον εκάστοτε Αμερικανό πρόεδρο να λάβει ορισμένα έκτακτα μέτρα για να αντιδράσει σε καταστάσεις έκτακτου ανάγκης και συγκεκριμένα «για να αντιμετωπίσει ασυνήθη και ακραία απειλή κατά της εθνικής ασφάλειας, της εξωτερικής πολιτικής ή της οικονομίας των ΗΠΑ». Ορισμένοι προκάτοχοι του είχαν επικαλεστεί τον συγκεκριμένο νόμο για να επιβάλουν είτε κυρώσεις είτε εμπόριο σε χώρες θεωρούμενες εχθρικές προς τις ΗΠΑ. Αλλά ποτέ για να επιβάλουν δασμούς. Ο Τραμπ επικαλέστηκε τον συγκεκριμένο νόμο στις αρχές του περασμένου έτους για να επιβάλει δασμούς στα προϊόντα που εισάγονται από τουλάχιστον 100 χώρες. Υποστήριξε πως στόχος του είναι να περιορίσει το εμπορικό έλλειμμα της υπερδύναμης και να ενισχύσει τον μεταποιητι-

Σημαντικές οι επιπτώσεις της απόφασης για την αμερικανική οικονομία και την εμπορική πολιτική της Ουάσιγκτον.

κό τομέα των ΗΠΑ.

Με τη βοήθεια των δασμών έχει αντλήσει έσοδα για το αμερικανικό κράτος, ενώ έχει χρησιμοποιήσει τους δασμούς ως διαπραγματευτικό όπλο για να αποσπάσει υποχωρήσεις από εμπορικούς εταίρους. Εν ολίγοις η απόφαση του Δικαστηρίου θα αποτελέσει πλήγμα και για τα έσοδα των ΗΠΑ καθώς αναμενόταν ότι μέσα στην επόμενη δεκαετία οι δασμοί θα έφερναν στα ταμεία του αμερικανικού κράτους 1,5 τρις. δολ.



Ο νόμος που επικαλείται ο Αμερικανός πρόεδρος δεν τον νομιμοποιεί να επιβάλλει δασμούς χωρίς την έγκριση του αμερικανικού Κογκρέσου, αποφάνθηκε το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ.

Η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου δικαιώνει τις χώρες και τις επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αγωγές κατά των δασμών όπως και όσες επιχειρήσεις έχουν μεγάλη εξάρτηση από εισαγόμενα εξαρτήματα και έχουν καταγγείλει πως η πολιτική του Τραμπ έχει πλήξει την επιχειρηματική δραστηριότητά τους και έχει οδηγήσει στα ύψη τις τιμές για τους καταναλωτές. Προπαντός, όμως, η απόφαση θα έχει σημαντικές επιπτώσεις για την αμερικανική οικονομία, τους καταναλωτές και την εμπορική πολιτική της Ουάσιγκτον εφόσον θα αναγκάσει την κυβέρνηση Τραμπ να ανακαλέσει σειρά εμπορικών συμφωνιών με άλλες χώρες, ή ακόμη και να αποζημιώσει τις εισαγωγικές επιχειρήσεις που επλήγησαν. Δεδομένου, πάντως, ότι ο Τραμπ αντιμετωπίζει τους δασμούς ως καίριας σημασίας στοιχείο της

οικονομικής του ατζέντας, είχε αρχίσει να εξετάζει εναλλακτικές, ενώ το Ανώτατο Δικαστήριο εξέταζε ακόμη την υπόθεση. Τον περασμένο μήνα μάλιστα, ο Τζέιμσον Γκρίρ, σύμβουλος του Λευκού Οίκου για θέματα εμπορίου, τόνισε πως αν το Δικαστήριο ακυρώσει τους δασμούς η κυβέρνηση θα σπεύσει άμεσα να τους αντικαταστήσει με άλλους. Και δεν θα είναι η πρώτη φορά καθώς ο Ντόναλντ Τραμπ έχει ήδη επικαλεστεί και άλλα επιχειρήματα για να επιβάλει δασμούς όπως, για παράδειγμα, όταν επικαλέστηκε ζήτημα εθνικής ασφάλειας για ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους και ορισμένα προϊόντα.

Η διαφορά όμως είναι ότι πολλοί από τους νόμους αυτούς έχουν πολύ μικρότερο πεδίο εφαρμογής και προσφέρουν στον Αμερικανό πρόεδρο πολύ λιγότερα περιθώρια για να επιβάλει δασμούς.

Ισχυρή αύξηση λιανικών πωλήσεων στη Βρετανία

Με τη μεγαλύτερη αύξηση των τελευταίων 20 μηνών ξεκίνησαν το έτος οι λιανικές πωλήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο. Πρόκειται για μια απροσδόκητη εξέλιξη που θα μπορούσε να ενισχύσει τις προσπάθειες της κυβέρνησης των Εργατικών για τόνωση της οικονομίας. Ο συνολικός όγκος των αγαθών που πουλήθηκαν στο Διαδίκτυο και στα φυσικά καταστήματα αυξήθηκε κατά 1,8% τον Ιανουάριο, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, μετά την αύξηση 0,4% τον Δεκέμβριο. Ήταν η πρώτη διαδοχική αύξηση εδώ και έξι μήνες αλλά και ισχυρότερη από την αύξηση κατά 0,2% που προέβλεπαν οι οικονομολόγοι.

Τα στοιχεία ενισχύθηκαν από τις πωλήσεις καυσίμων, ενώ ισχυρές ήταν και οι πωλήσεις έργων τέχνης και αντικών. Υψηλές πωλήσεις εξακολουθούν να εμφανίζουν τα διαδραστικά κοσμηματοπωλεία. Πρόκειται για μία ακόμα ένδειξη ότι οι Βρετανοί καταναλωτές ξοδεύουν ξανά, αφότου το 2025 χαρ-



Στη βελτίωση του κλίματος εκτιμάται ότι συνέβαλαν οι μειώσεις των επιτοκίων και η πτώση του πληθωρισμού.

κτηρίστηκε από φόβους για αυξήσεις φόρων, απώλειες θέσεων εργασίας και βραδύτερες αυξήσεις μισθών. Τα νοικοκυριά βγήκαν σχετικά αλώβητα από τον προϋπολογισμό του Νοεμβρίου της υπουργού Οικονομικών Ρέιτσελ Ρίβς, καθώς πολλές αυξήσεις φόρων αναβλήθηκαν. «Οι διαδικτυακές πωλήσεις ήταν ένα ιδιαίτερα φωτεινό σημείο, πιθανώς ενισχυμένο από τον βροχερό καιρό», δήλωσε στο Bloomberg η Σάντρα Πρινς της Lloyds. Το λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, στο οποίο περιλαμβάνεται το ηλεκτρονικό εμπόριο, αυξήθηκε κατά 3,4% σε μηνιαία βάση. Στη βελτίωση του κλίματος εκτιμάται ότι συνέβαλαν επίσης οι μειώσεις των επιτοκίων και η πτώση του πληθωρισμού. Ωστόσο ο Πολ Ντέιλς της Capital Economics προειδοποιεί: «Με την αδύναμη αύξηση της απασχόλησης και την επιβράδυνση της αύξησης των μισθών, τα νοικοκυριά δεν θα είναι σε θέση να διατηρήσουν αυτόν τον ρυθμό δαπανών».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η No1 ενημερωτική εφαρμογή στην Κύπρο

Μείντε ενημερωμένοι!

Κατεβάστε την εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας

Available on the App Store | Get it on Google play

Ενημερωθείτε για όλες τις ειδήσεις της Κύπρου και του εξωτερικού. Η εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου σας παρέχει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε για να έχετε την εικόνα του κόσμου. Από την πολιτική και την οικονομία, μέχρι τον αθλητισμό και την κουλτούρα, η εφαρμογή σας κρατάει πάντα ενημερωμένη.

10.43 - Πρωί: Δεν υπάρχει απειλή σε όλες τις χώρες από Ρωσία για ΝΑΤΟ

10.44 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.45 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.46 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.47 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.48 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.49 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.50 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.51 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.52 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.53 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.54 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.55 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.56 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.57 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.58 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

10.59 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

11.00 - Συνεδρίαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ, Αραβες, Καναδοί, Ισπανοί, Αργεντινοί, ένας θάνατος, πρεσβείες, διπλωματικά παιχνίδια, εκατοντάδες εκατομμύρια χρέη, αλλά και πλειοδοσία προσφορών με ένα τιμήμα διπλάσιο από το αρχικό. Είναι δυνατόν τα λαβράκια και οι τσιπούρες –ούτε καν οι πελαγίσες– να κρύβουν τόσο ιντριγκα και ανατροπές όσο αυτές που ζούμε τα τελευταία 15 χρόνια στην Ελλάδα, από όταν δηλαδή ξεκίνησαν τα προβλήματα στις ελληνικές εταιρείες ιχθυοκαλλιέργειας, μέχρι σήμερα που το τέλος στο «σίριαλ» της Avramar δεν είναι σίγουρο ότι έχει γραφτεί ακόμη; Μεγάλος πτηνμένος ο κλάδος της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας συνολικά, οι εργαζόμενοι σε αυτόν και οι προμηθευτές του, καθώς οι λανθασμένοι χειρισμοί ιδιοκτητών, πιστωτών αλλά και του κράτους είχαν ως αποτέλεσμα ο κάποτε «αναδυόμενος αστέρας» της ελληνικής οικονομίας –σύμφωνα με την περίφημη μελέτη της McKinsey το 2011– να βρίσκεται διαρκώς στο χείλος του γκρεμού.

Πριν από δέκα ημέρες οι πιστωτές της Avramar Greece, της

Η τελική συμφωνία προβλέπει εξαγορά των δανείων έναντι 230 εκατ. και απόκτηση των δικαιωμάτων επί των μετοχών που είχαν οι τράπεζες χωρίς δικαστική διαδικασία εξυγίανσης.

εταιρείας που προέκυψε από τη συγχώνευση των πάλαι ποτέ «Σελόντα», «Νηρείς» και «Ανδρομέδα» και θυγατρικών αυτών, όταν αυτές εξαγοράστηκαν από το αμερικανικό fund Amertra και την αραβική επενδυτική εταιρεία Mubadala, αποφάσισαν να έρθουν σε συμφωνία με την Aqua Bridge, την εταιρεία holding με έδρα το Αμπου Ντάμι. Πρόκειται για την εταιρεία η οποία είχε αναδειχθεί προτιμητέος επενδυτής ήδη από τα τέλη του 2024 στον διαγωνισμό που είχαν προκηρύξει οι τράπεζες μετά τη σύσταση ενεχύρου επί του συνόλου των μετοχών της Avramar Greece, έπειτα από την «έκτακτη» χρηματοδότηση των 20 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι η Aqua Bridge προκρίθηκε έναντι του ισπανικού fund Atitlan, που εμφανιζόταν ως η πιο ισχυρή υποψηφιότητα, και της ελληνικής Philsofish, που ήταν και η πιο αδύναμη της τριάδας.

Και γιατί φτάσαμε στον Φεβρουάριο του 2026 για να υπάρχει η παραπάνω κατάληξη; Οι λόγοι είναι πολλοί. Κατ' αρχάς ο προ-

τιμητέος επενδυτής έπρεπε να σχηματίσει μια πλήρη εικόνα σχετικά με την κατάσταση της εταιρείας, έτσι ώστε να συμφωνήσει τους τελικούς όρους με τους πιστωτές. Ωστόσο, μεγάλο μέρος της καθυστέρησης αποδίδεται σε παρελκυστικές πρακτικές που εφαρμόζονταν από συμβούλους, παρασυμβούλους αλλά και από το ίδιο το fund Amertra, καθώς με αυτόν τον τρόπο όλοι αυτοί εισέπρατταν διόλου ευκαταφρόνητες

αμοιβές κάθε μήνα. Και οι Αραβες της Mubadala; Αποχώρησαν από την Avramar λίγο νωρίτερα, όταν αποδείχθηκε μάταιη η αναζήτηση για το πού πήγαν τα 150 εκατ. ευρώ που είχαν επενδύσει στην εταιρεία και όταν αρνήθηκαν το σενάριο να μείνουν αυτοί μόνο στην Avramar.

Η άρνηση του fund Amertra να συνυπογράψει το περασμένο καλοκαίρι τη συμφωνία εξαγοράς (SPA) της Avramar Greece,

η οποία έφερε τις υπογραφές της Aqua Bridge και των πιστωτών, αλλά όχι του τύποις ιδιοκτήτη της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας Γιάννης Στεφανής, τον οποίο απασχολούσε έντονα η διάσωση της Avramar και ο ίδιος είχε επεφύλαξε συγκεκριμένο σχέδιο. Στο μεσοδιάστημα η αμερικανική Amertra, σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθεί ο Ντόναλντ Τραμπ με τον Καναδά, είχε φέρει στο τραπέζι πρόταση από τον καναδικό κολοσσό των ιχθυ-

2025, έφευγε από τη ζωή ο ιδρυτής της «Σελόντα» και πρωτοπόρος της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας Γιάννης Στεφανής, τον οποίο απασχολούσε έντονα η διάσωση της Avramar και ο ίδιος είχε επεφύλαξε συγκεκριμένο σχέδιο.

Στο μεσοδιάστημα η αμερικανική Amertra, σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθεί ο Ντόναλντ Τραμπ με τον Καναδά, είχε φέρει στο τραπέζι πρόταση από τον καναδικό κολοσσό των ιχθυ-

οκαλλιέργειών, τον όμιλο Cooke, πρόταση για εξαγορά των δανείων της Avramar. Η πρόταση απορρίφθηκε ως μη συμφέρουσα, αλλά αυτό δεν πτόησε τον Γκλεν Κουκ από το να καταθέτει διαδοχικά βελτιωμένες προσφορές και να παρουσιάζει το σχέδιό του ο ίδιος, επισκεπτόμενος την Αθήνα συχνά πυκνά με το λίαρ τζέτ του. Είναι άλλωστε οι πιστωτές που έδιναν αυτό το περιθώριο, καθώς αντιλαμβανόμενοι το ενδιαφέρον των Καναδών, δεν έδιναν το πράσινο φως για να προχωρήσει η κατάθεση στο δικαστήριο της συμφωνίας εξυγίανσης της Avramar, συμφωνία η οποία θα οδηγούσε στο τέλος στη μεταβίβαση της εταιρείας στην Aqua Bridge. Και έτσι εκεί που η προσφορά του Cooke το καλοκαίρι απορρίφθηκε άμεσα, οι επόμενες άρχισαν να είναι «πολύ καλές» και πλέον ξεκίνησε η πίεση προς την Aqua Bridge.

Από την υπόθεση πώλησης της Avramar δεν έλειψαν και οι κινήσεις στο διπλωματικό παρασκήνιο, με τις πρεσβείες Καναδά και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων να κάνουν τις δικές τους κινήσεις και προσπάθειες, εμπλεκόμενοι να ψάχνουν να επιβεβαιώσουν εάν μέλη της βασιλικής οικογένειας των ΗΑΕ είναι μέτο-

Από την υπόθεση δεν έλειψαν και οι κινήσεις στο διπλωματικό παρασκήνιο, με τις πρεσβείες Καναδά και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων να κάνουν τις δικές τους προσπάθειες.

χοι της Aqua Bridge και κάποιοι άλλοι να αναζητούν νομική φόρμουλα για απειπλοκή από τη συμφωνία με την τελευταία.

Μετά τα 200 εκατ. ευρώ του Cooke, ποσό υπερδιπλάσιο από αυτό που έδινε όταν εισήλθε στο παιχνίδι, η Aqua Bridge «σκόωσε το γάντι» και η τελική συμφωνία με τους πιστωτές προβλέπει εξαγορά των δανείων της Avramar έναντι 230 εκατ. ευρώ, απόκτηση των δικαιωμάτων επί των μετοχών που είχαν οι τράπεζες και όλα αυτά χωρίς να απαιτηθεί η δικαστική διαδικασία της συμφωνίας εξυγίανσης. Όσο για τους πιστωτές; Διαμνύουν ότι δεν θα ασχοληθούν ξανά με τον Cooke, αφήνοντας πλέον τους Αραβες να τα βγάλουν πέρα μόνοι τους. Ας μην ξεχνάμε ότι εάν υπάρξει οριστική συμφωνία Cooke - Amertra για την εξαγορά της Avramar Seafood, της μητρικής της Avramar Greece, η οποία βρίσκεται στην Ισπανία, τότε ο όμιλος Cooke καθίσταται έμμεσα μέτοχος της ελληνικής θυγατρικής. Και τότε; Ή θα συνεχιστεί με την Aqua Bridge ή θα δώσουν ραντεβού στα... δικαστήρια.



Πριν από δέκα ημέρες οι πιστωτές της Avramar Greece, της εταιρείας που προέκυψε από τη συγχώνευση των πάλαι ποτέ «Σελόντα», «Νηρείς» και «Ανδρομέδα» και θυγατρικών αυτών, όταν αυτές εξαγοράστηκαν από το αμερικανικό fund Amertra και την αραβική επενδυτική εταιρεία Mubadala, αποφάσισαν να έρθουν σε συμφωνία με την Aqua Bridge, την εταιρεία holding με έδρα το Αμπου Ντάμι.

Η απροσδόκητη υπεραξία της... τσιπούρας και του λαβρακιού

Πώς γίνεται μια εταιρεία, οι δανειακές υποχρεώσεις της οποίας ξεπερνούν τα 350 εκατ. ευρώ, να μετατρέπεται ξαφνικά σε «πολύ-φερνη νύφη» και μέσα σε μερικούς μήνες να τριπλασιάζεται η αποτίμησή της;

Δεν πρόκειται για ελληνικό παράδοξο, αλλά για την ευνοϊκή συγκυρία που δημιουργήθηκε στην αγορά μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, αγορά στην οποία οι τιμές τσιπούρας και λαβρακιού βρίσκονται σε ιστορικά υψηλά, έχοντας αυξηθεί κατά 15% και 25%, αντίστοιχως, την τελευταία διετία. Αύξηση που προήλθε κυρίως από τη μείωση της προσφοράς, λόγω χαμηλότερης παραγωγής και των λιγότερων εξαγωγών από την Τουρκία, η οποία εδώ και αρκετά χρόνια έχει ξεπεράσει την Ελλάδα όσον αφορά τις παραγόμενες πο-

σότητες τσιπούρας και λαβρακιού.

Ο άλλος λόγος που η Avramar Greece απέκτησε ενδιαφέρον, ειδικά για τον καναδικό όμιλο Cooke, είναι η σύνδεση που έχει ο όμιλος με την ισπανική αγορά, μια αγορά η οποία πλέον μετατρέπεται στη σημαντικότερη για τις ελληνικές εξαγωγές ψαριών, εκθρονίζοντας από την πρώτη θέση την Ιταλία.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι ο Cooke δραστηριοποιείται ήδη στην Ισπανία μέσω της εταιρείας Culmarex, οπότε η απόκτηση της Avramar Seafood και της Avramar Greece, υπό την προϋπόθεση ότι θα έπαιρνε έγκριση από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού, θα οδηγούσε στη δημιουργία ενός πολύ ισχυρού «παίκτη» στην ισπανική αγορά.

Την ίδια ώρα, πάντως, οι υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου στην

Η ευνοϊκή συγκυρία στην αγορά μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας με αύξηση των τιμών και μείωση της προσφοράς.

Ελλάδα αντιμετωπίζουν με μεγάλη επιφυλακτικότητα τον καναδικό όμιλο, κάνοντας λόγο για «μοναχικό λύκο» που θα βγάλει εκτός αγοράς –εάν τελικά δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα– τις άλλες εταιρείες ιχθυοκαλλιέργειας αλλά και μεγάλο μέρος των προμηθευτών, αφού ο ίδιος διαθέτει δικές του εταιρείες για τον εφοδιασμό των μονάδων εκτροφής.

Βεβαίως, η μικρή αλήθεια είναι



Το 2024 εξήχθησαν 94.132 τόνοι τσιπούρας και λαβρακιού αξίας 585,1 εκατ.

ότι ο κλάδος έτσι κι αλλιώς δεν χαρακτηρίζεται από υγεία και αυτό αποτυπώνεται στην κακή χρηματοοικονομική κατάσταση των δύο μεγαλύτερων εταιρειών, της Avramar και της Philsofish, αλλά και άλλων μικρότερων, με λίγες εξαιρέσεις (όπως τα Ιχθυοτροφεία Κεφαλονιάς).

Η «γύμνια» μάλιστα, όπως επισημαίνουν παράγοντες του κλάδου, θα αποκαλυφθεί όταν σβήσουν οι προβολείς που πέφτουν στην Avramar και όταν έρθει ξανά στο προσκήνιο το συνολικό οικονομικό πρόβλημα αλλά και η ολιγοκλία του κράτους όσον αφορά κυρίως την εφαρμογή του ειδικού χωροταξικού σχεδίου για τις υδατοκαλλιέργειες και τη θέσπιση των ΠΟΑΥ (Περιοχές Οργανωμένων Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών).

Η θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια

αποτελεί το 98% της εγχώριας υδατοκαλλιεργητικής παραγωγής. Το 1985 λειτουργούσαν μόλις 12 μονάδες με συνολική παραγωγή περίπου 100 τόνων. Σήμερα δραστηριοποιούνται 73 εταιρείες και όμιλοι με 285 μονάδες εκτροφής (πλωτές εγκαταστάσεις) θαλάσσιων μεσογειακών ιχθύων, εκ των οποίων σχεδόν 60% των εταιρειών είναι μικρομεσαίες και οικογενειακές επιχειρήσεις με παραγωγή έως 500 τόνους ετησίως. Εκτός από τσιπούρα και λαβράκι, εκτρέφονται επίσης σε μικρότερη κλίμακα τα λεγόμενα «νέα είδη», όπως ο κρανιός και το ισπανικό φαγκρί. Το 2024 η παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού διαμορφώθηκε σε 114.500 τόνους και η αξία των πωλήσεων ανήλθε σε 721,5 εκατ. ευρώ. Το 2024 εξήχθησαν 94.132 τόνοι τσιπούρας και λαβρακιού αξίας 585,1 εκατ. ευρώ.



CYVIEW 150 ACROPOLIS

- ✓ **Modern Residential Development**
- ✓ **Energy Efficient (Class A)**
- ✓ **Well Design Living Spaces**
- ✓ **Elegant Architecture**
- ✓ **Available 2-3 Bedrooms**

From €285.000 + VAT



Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατσία

22486955

www.cyview-developers.com

info@cyview-developers.com

Ο νέος ρόλος της ΝΑ Ευρώπης στην ενεργειακή ασφάλεια

Του **ΚΩΣΤΗ ΣΤΑΜΠΟΛΗ**



Το συνολικό δυναμικό επενδύσεων στην ενέργεια στις 16 βασικές χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης εκτιμάται πλέον σε 711 δισ. ευρώ έως το 2035, από 469 δισ. ευρώ μόλις πριν από πέντε χρόνια.

Πριν από λίγες ημέρες (05.02) το Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης παρουσίασε την emblematicή του έκδοση, τις Ενέργειακές Προοπτικές ΝΑΕ 2025-2026 («SEE Energy Outlook 2025-2026»), κατά τη διάρκεια ειδικής εκδήλωσης που διοργανώθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η παρουσίαση αυτής της σημαντικής έκθεσης έστειλε τρία σαφή μηνύματα στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, στους συμμετέχοντες στην αγορά και στους επενδυτές:

– Πρώτον, παρά τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις πολιτικής, κανονισμών και αγοράς την τελευταία δεκαετία, η νοτιοανατολική Ευρώπη (ΝΑΕ) παραμένει δομικά ενεργειακά εξαρτημένη, βασισμένη σε εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα για σχεδόν το 55% του συνολικού ενεργειακού της εφοδιασμού, ένα επίπεδο οριακά χαμηλότερο από τον μέσον όρο της Ε.Ε., που είναι 57%.

– Δεύτερον, παρά τις συστηματικές προσπάθειες και μεγάλες επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές και εξοικονόμηση ενέργειας, η απανθρακοποίηση στην ευρύτερη περιοχή προχωράει με εξαιρετικά αργούς ρυθμούς, με τα ορυκτά καύσιμα και την πυρηνική ενέργεια να ευθύνονται για το 82% της ενεργειακής καταναλώσεως.

– Τρίτον, και ίσως πιο σημαντικό, η περιοχή αναδεικνύεται πόλος έλξης για ξένα κεφάλαια, λόγω αυξανόμενης στρατηγικής της σημασίας για την ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια και του ανεκμετάλλευτου εγχώριου ενεργειακού της δυναμικού.

Τα ανωτέρω αποτυπώνουν τον ενεργειακό μετασχηματισμό που είναι σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή στη ΝΑΕ. Ιστορικά, θεωρούμενη κυρίως ως διάδρομος διαμετακόμισης για τις ροές πετρελαίου και φυσικού αερίου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, η περιοχή επαναπροσδιορίζει σταδιακά τον ρόλο της. Δεν αποτελεί πλέον απλώς ένα πέρασμα μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, αλλά έναν εξελισσόμενο ενεργειακό κόμβο από μόνος του, που συνδυάζει την ανάπτυξη υποδομών, τις διαφοροποιημένες οδούς εφοδιασμού, το εγχώριο παραγωγικό δυναμικό και την αυξανόμενη ανθεκτικότητα του συστήματος.

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε το ΙΕΝΕ, το συνολικό δυναμικό επενδύσεων στην ενέργεια

στις 16 βασικές χώρες της περιοχής (συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας) εκτιμάται πλέον σε 711 δισ. ευρώ έως το 2035. Αυτό αντιπροσωπεύει μια δραματική ανοδική αναθεώρηση από την εκτίμηση των 469 δισ. ευρώ που έγινε μόλις πριν από πέντε χρόνια, υπογραμμίζοντας τόσο το μέγεθος της πρόκλησης όσο και το μέγεθος της ευκαιρίας. Αυτές οι επενδύσεις καλύπτουν όλο το φάσμα της αλυσίδας αξίας της ενέργειας: δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και διασυνοριακές διασυνδέσεις, εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου, αγωγούς και θερματικούς σταθμούς LNG, διύλιση και διανομή πετρελαίου, έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων, βιοκαύσιμα, μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, μονάδες υδρογόνου και συστήματα CCUS, καθώς και κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, συμβατικών μονάδων όσο και μικρών αρθρωτών αντιδραστήρων (SMR).

Το τεράστιο εύρος αυτού του επενδυτικού δυναμικού υπογραμμίζει μια κρίσιμη μετατόπιση στη στρατηγική σκέψη. Η ενεργειακή ασφάλεια έχει επιστρέψει δυναμικά στην κορυφή της περιφερειακής ατζέντας, ξεπερνώντας, τουλάχιστον προς το παρόν, τη μείωση στις ανθρακούχες εκπομπές και τη μετάβαση σε καθαρά καύσιμα, τα οποία μέχρι πρόσφατα κυριαρχούσαν στον πολιτικό διάλογο. Αυτός ο επαναπροσδιορισμός δεν οφείλεται σε ιδεολογικούς λόγους, αλλά αποτελεί ρεαλιστική επιλογή, διαμορφωμένη από ένα ταχέως μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον.

Όπως διευκρινίζει η έκθεση του ΙΕΝΕ, η ΝΑΕ βρίσκεται ολόενα και πιο εκτεθειμένη σε γεωπολιτικές αναταραχές σε πολλαπλά μέτωπα. Στα βόρεια, ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζει να αποσταθεροποιεί τις αγορές ενέργειας και τις υποδομές, ενώ στα νότια η Μέση Ανατολή και το Ιράν παραμένουν πηγές συνεχούς αβεβαιότητας. Στη θάλασσα, ζωτικές θαλάσσιες οδοί γίνονται πιο ευάλωτες, με συνεχείς επιθέσεις από ημικρατικούς φορείς όπως οι Χούθι και πειρατικές συμμορίες με σαλαφιστική στήριξη, περιστατικά με οπλισμένα drones στην Ανατολική Μεσόγειο και έναν αυξανόμενο αριθμό κυβερνοεπιθέσεων που στοχεύουν κρίσιμες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής

Η περιοχή δεν αποτελεί πλέον απλώς ένα πέρασμα μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, αλλά έναν εξελισσόμενο ενεργειακό κόμβο.

ενέργειας και φυσικού αερίου. Με τα ενεργειακά κέντρα της περιοχής να πυκνώνουν τον χάρτη, αυξάνονται οι προκλήσεις στην αδιάλειπτη παροχή πετρελαίου, φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ρόλος της Ε.Ε. στην ενίσχυση της περιφερειακής ενεργειακής ασφάλειας είναι καθοριστικός. Τα τελευταία τρία χρόνια η εισαγωγή μηχανισμών έκτακτης ανάγκης και αλληλεγγύης, σε συνδυασμό με αυστηρές απαιτήσεις για τη διατήρηση επαρκών αποθεμάτων, έχει συμβάλει στην άμβλυνση των φόβων για ελλείψεις ενέργειας και κατάρρευση του ενεργειακού συστήματος. Αυτά τα μέτρα έχουν παράσχει ένα

ζωτικό δίκτυ ασφαλείας σε περιόδους υψηλών πιέσεων. Ωστόσο, όπως επισημαίνει η έκθεση του ΙΕΝΕ, τα εργαλεία έκτακτης ανάγκης από μόνα τους δεν μπορούν να υποκαταστήσουν ένα δομικά ισρορρηπτικό και ανθεκτικό ενεργειακό σύστημα.

Η επίτευξη μιας τέτοιας ισορροπίας απαιτεί ένα διαφοροποιημένο ενεργειακό μείγμα, ισχυρές υποδομές και ευέλικτες οδούς εφοδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο, το φυσικό αέριο έχει αναδειχθεί στρατηγικό καύσιμο για τη ΝΑΕ, λειτουργώντας ως γέφυρα μεταξύ των παλαιών συστημάτων και των μελλοντικών λύσεων χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Η διασφάλιση των οδών μεταφοράς φυσικού αερίου, είτε πρόκειται για αγωγούς είτε για θερματικούς σταθμούς LNG, έχει καταστεί επομένως ζήτημα στρατηγικής προτεραιότητας. Οι επενδύσεις σε δυναμικότητα επαναεριοποίησης, δυνατότητες αντιστροφής ροής σε υπάρχοντες αγωγούς, αποθήκευση και διασυνδέσεις δεν είναι απλώς εμπορικές αποφάσεις, αλλά στοιχεία μιας ευ-

ρύτερης αρχιτεκτονικής ασφάλειας.

Ωστόσο, η έκθεση καλεί επίσης σε μια μακροπρόθεσμη αναστοχαστική σκέψη: μπορεί η ΝΑΕ να προχωρήσει πέρα από την εξασφάλιση του δικού της εφοδιασμού και τελικά να καταστεί ένας καθαρός (net) προμηθευτής ενέργειας για την υπόλοιπη Ευρώπη; Παρόλο που οι διασυνοριακές ροές ενέργειας από την περιοχή προς την Ε.Ε. είναι σημαντικές, τόσο για το πετρέλαιο όσο και για το φυσικό αέριο, οι όγκοι ενέργειας που παράγονται τοπικά και προορίζονται για εξαγωγές είναι ελάχιστοι σε σύγκριση με τις συνολικές ανάγκες της Ευρώπης. Παρ' όλα αυτά, η έκθεση υπογραμμίζει το σημαντικό παραγωγικό δυναμικό, ιδίως στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα. Εάν απελευθερωθούν, αυτοί οι πόροι θα μπορούσαν να αλλάξουν ουσιαστικά τη θέση της περιοχής στο ενεργειακό τοπίο της Ευρώπης.

Η αξιοποίηση αυτού του δυναμικού, ωστόσο, δεν είναι ένα απλό εγχείρημα. Θα απαιτήσει πολύ υψηλότερο βαθμό πολιτικού συ-

ντονισμού και περιφερειακής συνεργασίας από ό,τι μέχρι σήμερα. Οι ανεπίλυτες διαφορές για την υφαλοκρηπίδα (seabed rights) και την αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ), ιδίως μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, συνεχίζουν να περιπλέκουν τις υπεράκτιες έρευνες αξιοποίησης κοιτασμάτων στην περιοχή. Επιπλέον, όπως είδαμε στην περίπτωση του ηλεκτρικού καλωδίου Ελλάδας - Κύπρου, δημιουργούνται προβλήματα στην ομαλή διεξαγωγή εργασιών πόντισης. Ο κατακερματισμός των κανονισμών, η άνιση απελευθέρωση της αγοράς και οι αντιλήψεις για τον επενδυτικό κίνδυνο περιορίζουν περαιτέρω την πρόοδο. Χωρίς την αντιμετώπιση αυτών των διαρθρωτικών και γεωπολιτικών εμποδίων, το παραγωγικό δυναμικό της περιοχής θα παραμείνει σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητο. Ταυτόχρονα, το διεθνές ενδιαφέρον για τη ΝΑΕ αυξάνεται αναμφισβήτητα. Τόσο οι επενδυτές όσο και οι κυβερνήσεις αναγνωρίζουν ολόενα και περισσότερο ότι η μελλοντική ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά στη διαφοροποίηση των εισαγωγών από απομακρυσμένους προμηθευτές. Πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την ανάπτυξη πόρων και υποδομών πλησιέστερα στην Ευρώπη, ακόμη κι αν αυτό συνεπάγεται δύσκολους πολιτικούς συμβιβασμούς γύρω από τα ορυκτά καύσιμα και μεγάλους χρόνους προετοιμασίας. Υπό αυτή την έννοια η ΝΑΕ βρίσκεται στο σταυροδρόμι της στρατηγικής αναπροσαρμογής της Ευρώπης.

Αυτό που αναδύεται, επομένως, είναι ένας πιο σύνθετος και κρίσιμος ρόλος για την περιοχή. Η ΝΑΕ δεν είναι πλέον απλώς μια οικονομική ζώνη αποκομμένη από την υπόλοιπη Ευρώπη ή ένας διάδρομος διαμετακόμισης. Γίνεται αναπόσπαστο στοιχείο της εξίσωσης ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης. Η ικανότητά της να προσφέρει επενδύσεις, να φιλοξενεί κρίσιμες υποδομές, να παράγει ενέργεια εγχώρια και να διαχειρίζεται τον γεωπολιτικό κίνδυνο θα διαμορφώσει, όχι μόνο τη δική της οικονομική πορεία αλλά και την ανθεκτικότητά του ευρύτερου ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος.

Ο κ. Κωστής Σταμπολής είναι πρόεδρος και εκτελεστικός διευθυντής του ΙΕΝΕ.

Οι μεγάλες αναταράξεις δεν ξεκινούν ποτέ με θόρυβο

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗ**

Οι αγορές σήμερα είναι γεμάτες ευκαιρίες, αλλά τα αλμυρά καταφύγια σπανίζουν. Πρόσφατα, σε μια κουβέντα με θεσμικό επενδυτή στο Mayfair, άκουσα μια ατάκα που μου έμεινε. «Ευκαιρίες υπάρχουν πολλές, αλλά τα καταφύγια λιγοστεύουν και δεν είναι πιο ξεκάθαρα». Από μακριά οι δείκτες μοιάζουν ήρεμοι. Πίσω όμως από την επιφανειακή ηρεμία των τίτλων, αρχίζουν να αναδύονται συγκεντρώσεις, ρωγμές και μικρές αναταράξεις, που δεν αφήνουν περιθώριο για εφησυχασμό.

Ο S&P 500, για παράδειγμα, έχει σχεδόν το 40% της αξίας του μαζεμένο σε δέκα εταιρείες. Πρακτικά, η αγορά κρέμεται από λίγα ονόματα, κυρίως από τους χώρους της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης (AI). Ο χρυσός και το ασήμι βρίσκονται ψηλά, η μεταβλητότητα ανεβαίνει, ενώ τα κρυπτονομίσματα παραμένουν καθαρά κερδοσκοπική υπόθεση. Οι μακροδείκτες δεν δείχνουν ύφεση, αλλά το σύστημα μοιάζει να περπατάει σε τεντωμένο σχοινί, κάτι που τα πρωτοεξίδια συχνά κρύβουν. Όσο περισσότερο συγκεντρώνεται η αξία σε λίγα assets, τόσο μικραίνει το πε-

ριθώριο λάθους. Τον τελευταίο καιρό είδαμε απότομες κινήσεις σε πολύτιμα μέταλλα, σε μετοχές λογισμικού και κρυπτονομίσματα. Όταν η διασπορά μεγαλώνει χωρίς να αλλάζουν τα επιτόκια, δεν έχει «σπάσει» το μακροαφήγημα, αλλά δοκιμάζεται η αντοχή της ίδιας της αγοράς. Το χρηματοδοτικό σύστημα αρχίζει να τρίζει. Όταν το μικροοικονομικό επίπεδο υποχωρεί πρώτο, το επόμενο σοκ βρίσκεται ήδη ευθραυστο έδαφος. Ένα πρακτικό σημάδι είναι τα CDS (ασφάλιστρα κινδύνου χρεοκοπίας) για τεχνολογικές και AI εταιρείες. Πέρυσι δεν τα κοίταζε κανείς, τώρα το ασφαλισμένο χρέος έχει φτάσει τα 10 δισ. δολάρια, σημάδι ότι το ρίσκο πιστωτικής αγοράς κοστολογείται πλέον ακόμη και σε κλάδους που θεωρούσαμε άτρωτους.

Η εικόνα παραπέμπει σε ένα πρώτο κύμα πιστωτικής πίεσης, συγκεντρωμένο σε εταιρείες λογισμικού που βασίζονται σε επαναλαμβανόμενα έσοδα. Από τα υψηλά του Σεπτεμβρίου χάθηκαν περίπου 2 τρις. δολάρια κεφαλοποίησης σε software και οι αποτιμήσεις προσαρμόστηκαν αισθητά. Πολλοί διαχειριστές έχουν

Πίσω από την επιφανειακή ηρεμία των τίτλων, αρχίζουν να αναδύονται συγκεντρώσεις, ρωγμές και μικροί τριγμοί, που δεν αφήνουν περιθώριο για εφησυχασμό.

ήδη μειώσει καθαρή έκθεση στην αμερικανική αγορά. Αυτό ρίχνει προσωρινά τον κίνδυνο άμεσας αναγκαστικής πώλησης (forced selling), αλλά αφήνει τις ροές πιο ευάλωτες σε νέο σοκ. Το μεγάλο ερώτημα είναι η μετάδοση. Η χρηματοδότηση υποδομών, το leasing εξοπλισμού και ο δανεισμός με εξασφαλίσεις σε υπολογιστική ισχύ, έχουν οικοδομηθεί πάνω στην παραδοχή ότι η ζήτηση για AI θα αυξάνεται επ' άπειρον. Αν οι προσδοκίες διαψευστούν και οι ροές κεφαλαίων ανακοπούν, πολλά από αυτά τα assets κινδυνεύουν να καταστούν ανεργά. Σε μια τέτοια περίπτωση, το ρίσκο μετακυλιέται στα ιδιωτικά πιστω-



Ο S&P 500 έχει σχεδόν το 40% της αξίας του μαζεμένο σε δέκα εταιρείες. Πρακτικά, η αγορά κρέμεται από λίγα ονόματα, κυρίως από τους χώρους της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης.

τικά κεφάλαια και σε δομές CLO (τιτλοποιημένα επιχειρηματικά δάνεια), που πλέον λειτουργούν ως οι κύριοι δανειστές σε αυτή την αγορά. Μόλις όμως η πίεση γίνει ορατή στους επενδυτές αυ-

τών των σχημάτων, ενδέχεται να πυροδοτηθεί ένα κύμα ρευστοποίησης, οδηγώντας σε αλυσιδωτές αθετήσεις και απότομη διεύρυνση των spreads. Δεν πρόκειται απαραίτητα για μια συστηματική κρίση,

αλλά ο μηχανισμός μετάδοσης είναι ήδη εκεί.

Οι μεγάλοι διαχειριστές κινούνται πλέον προς δύο κατευθύνσεις. Πρώτον, περιορίζουν το ρίσκο όπου εντοπίζουν αδυναμίες και, δεύτερον, ενισχύουν τα εργαλεία για άμεσες κινήσεις. Οι έρευνες των τραπεζών δείχνουν ότι οι ροές κεφαλαίων προς τα hedge funds κτυπούν ρεκόρ για το 2026, δίνοντας ακόμη μεγαλύτερη συνέχεια στην τάση που ξεκίνησε από το 2025. Ο κίνδυνος παραμένει, αλλά γίνεται πιο διαχειρίσιμος.

Και ο Έλληνας επενδυτής; Πρώτα απ' όλα χρειάζεται ρεαλιστική αυτοαξιολόγηση. Πολλοί έχουν τοποθετήσει σε ελληνικές μετοχές και ακίνητα – αυτό τους αφήνει εκτεθειμένους σε διεθνείς αναταράξεις και κάνει δύσκολη τη ρευστοποίηση αν αλλάξει το κλίμα. Δεύτερον, η πρόσβαση σε πιο ευέλικτες στρατηγικές –όπως hedge funds μέσω UCITS– δεν είναι πανάκεια, αλλά προσφέρει ευελιξία. Τρίτον, οι βασικές άμυνες παραμένουν ίδιες: ρευστότητα, όχι κυνήγι «καυτών» αποδόσεων και προσοχή στην έκθεση σε private credit. Ο χρυσός εξακολουθεί να λειτουργεί ως ασπίδα απέναντι σε

συστημικά σοκ, ενώ το γιεν κρατάει χαρακτηριστικά «δομικής» ασφάλειας όταν ο τεχνολογικός κύκλος ζορίζεται. Να παρακολουθείτε τα CDS και τη χρηματοδότηση πίσω από την τεχνολογική υποδομή. Αυτές οι λεπτομέρειες δίνουν τα πρώτα σημάδια αδυναμίας.

Τελικά, που στέκεται η Ελλάδα; Σε έναν κόσμο που θέλει ταχύτητα και ευελιξία, ανερχόμενοι κόμβοι όπως το Ντουμπάι, και σε μικρότερο βαθμό η Κύπρος, προσελκύουν κεφάλαια και ταλέντο πιο γρήγορα. Η Ελλάδα έχει ανθρώπινο δυναμικό και διεθνή διασπορά. Το θέμα είναι αν μπορεί να κινηθεί το ίδιο γρήγορα. Οι μεγάλες αναταράξεις δεν ξεκινούν ποτέ με θόρυβο. Συνήθως αρχίζουν με μικρές μετατοπίσεις στις προσδοκίες, με ρωγμές που φαίνονται διαχειρίσιμες. Η σταθερότητα των δεικτών δεν αποδεικνύει ανθεκτικότητα. Συχνά είναι απλώς ησυχία πριν από την επόμενη ανακατανομή ρίσκου.

Ο κ. Γιώργος Θεοδοσιάδης είναι κάτοχος CFA, ειδικός αναλυτής και Portfolio Manager στο Λονδίνο, International Asset Management.



ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση



Επιτόκιο
1,50%
για 12 μήνες

**Απόδοση με
ALPHA κεφαλαίο**

▶ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης
€100.000

▶ Διαθέσιμο για **νέες** και **υφιστάμενες** καταθέσεις

▶ **Καταβολή τόκου** στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης

Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Επέκταση ερευνών εξετάζει η Chevron

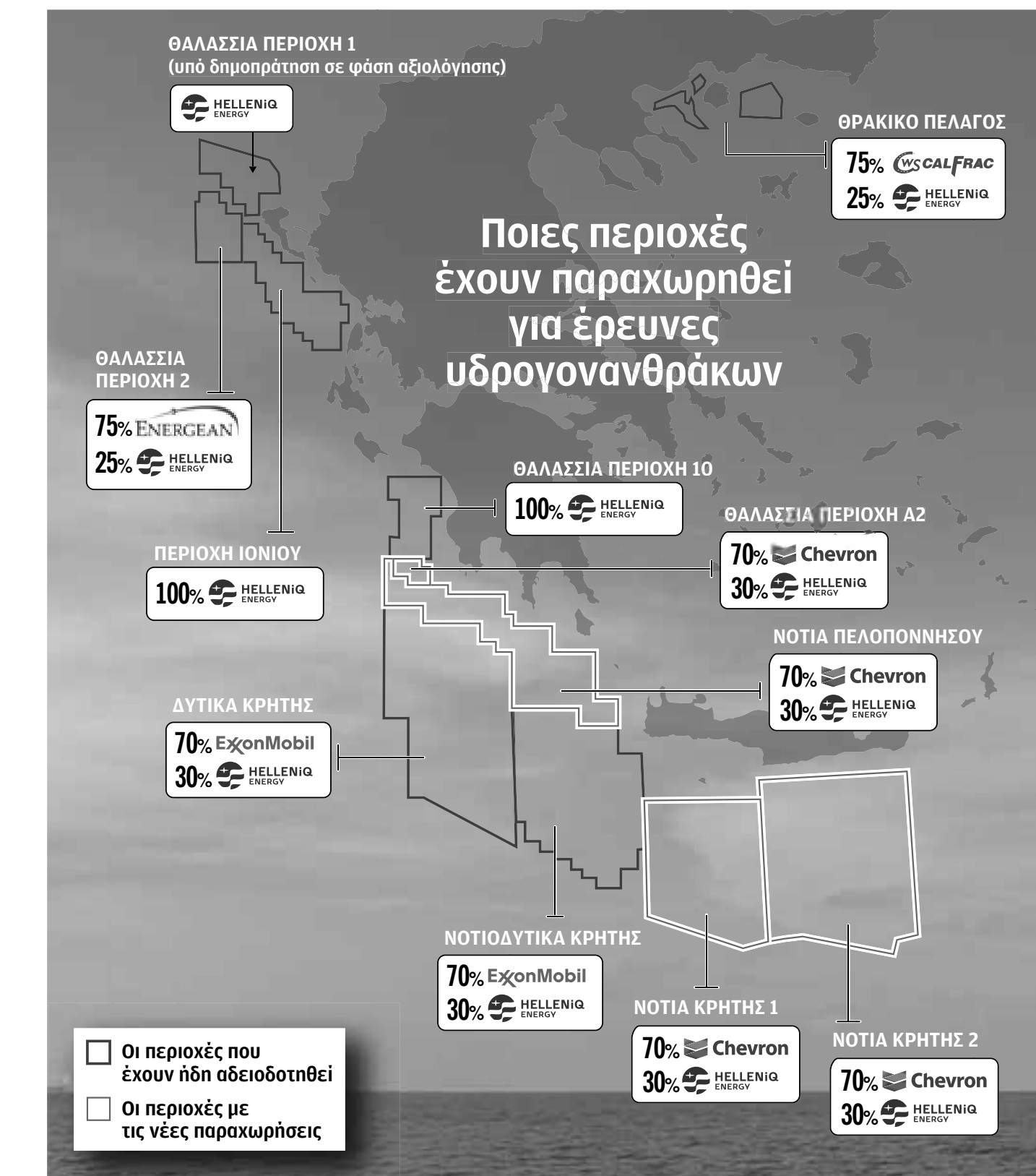
Συζητήσεις με τη HELLENiQ ENERGY για συμμετοχή στο οικόπεδο 10 στο Ιόνιο

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Την επέκταση της παρουσίας της πέραν των τεσσάρων περιοχών που της παραχωρήθηκαν σε κοινοπραξία με τη HELLENiQ ENERGY την περασμένη εβδομάδα –«Α2», «Νοτίως της Πελοποννήσου», «Νοτίως της Κρήτης 1» και «Νοτίως της Κρήτης 2»– εξετάζει η Chevron. Ο αμερικανικός κολοσσός φέρεται να κοιτάζει βορειότερα στο Ιόνιο από το οικόπεδο «Α2» και συγκεκριμένα στο «block 10» στον Κυπαρισιακό Κόλπο και να βρίσκεται σε συζητήσεις με τη HELLENiQ ENERGY, που είναι και ο εντολοδόχος της εν λόγω παραχώρησης. Το «block 10», συνολικής έκτασης 2.400 τετραγωνικών μέτρων, γειτνιάζει στο νότιο τμήμα του με το οικόπεδο «Α2» και μαζί με τις άλλες δύο παραχωρήσεις «Νοτίως της Πελοποννήσου» δημιουργεί ενιαία ζώνη προς εξερεύνηση περίπου 14.200 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Το «κλειδί» των εξελίξεων, που πιθανότατα θα φέρει ακόμη πιο κοντά τον αμερικανικό όμιλο με τη HELLENiQ ENERGY, βρίσκεται στο οικόπεδο «Α2». Η συγκεκριμένη περιοχή δημοπρατήθηκε μαζί με τα υπόλοιπα τρία οικόπεδα που διεκδικσε η Chevron έπειτα από εκδήλωση ενδιαφέροντος της HELLENiQ ENERGY. Το ενδιαφέρον του ελληνικού ομίλου για το οικόπεδο «Α2», σύμφωνα με αυτούς που γνωρίζουν, συνδέεται με την αξιολόγηση των εκταμένων δισδιάστατων και τρισδιάστατων σεισμικών ερευνών στο «block 10» του Κυπαρισιακού Κόλπου που ολοκλήρωσε το 2023. Οι δομές που εντοπίστηκαν δείχνουν να εκτείνονται πέραν των γεωγραφικών ορίων αυτού του block, οπότε για την περαιτέρω διερεύνηση και πιθανή εκμετάλλευση αργότερα θα έπρεπε η HELLENiQ ENERGY να αποκτήσει δικαιώματα και σε αυτό το κομμάτι. Θεσμικά ο μόνος τρόπος να γίνει αυτό είναι η παραχώρηση μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, την οποία προκάλεσε η HELLENiQ ENERGY. Στον διαγωνισμό τελικά, όπως είναι ήδη γνωστό, Chevron και HELLENiQ ENERGY προσήλθαν με κοινό σχήμα (70%-30% αντιστοίχως) και για τις τέσσερις δημοπρατούμενες περιοχές σε Πελοπόννησο και Κρήτη.

Με το ενδιαφέρον της Chevron για το «block 10» στο Ιόνιο φέρεται να συνδέεται και το γεγονός ότι το οικόπεδο «Α2» που γειτνιάζει με αυτό, είναι η μόνη από τις τέσσερις νέες παραχωρήσεις στην οποία, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της ΕΔΕΥΕΠ, θα πραγματοποιηθούν



ΠΗΓΗ: Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κατευθείαν τρισδιάστατα δεδομένα, παρακάμπτοντας το στάδιο των δισδιάστατων. Οι έρευνες τοποθετούνται χρονικά στο τρίτο τρίμηνο του έτους και τα αποτελέσματα θα κρίνουν την κατάληξη των διαπραγματεύσεων Chevron και HELLENiQ ENERGY, αν και τον πρώτο λόγο όπως έχουν διαμορφωθεί τα πράγματα, με την κοινή παρουσία των δύο εταιρειών στο «Α2», τον έχει μάλλον η γεωγραφία και αυτή δείχνει προς την κατεύθυν-

ση της συνεργασίας. Οι συνεργασίες αποτελούν βασική στρατηγική της HELLENiQ ENERGY, καθώς η συγκεκριμένη δραστηριότητα, ειδικά σε μεγάλα βάθη, είναι ιδιαίτερα απαιτητική και υψηλού ρίσκου και προϋποθέτει ισχυρή τεχνονομία και επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ. Η Chevron, από την άλλη, όπως και όλες οι μεγάλες πετρελαϊκές, επιδιώκει τη διακρίση μεγάλων ενιαίων εκτάσεων που της επιτρέπει να επιλέγει με

μεγαλύτερη ευελιξία τους «στόχους» που θα εξερευνήσει, περιρίζοντας το ρίσκο των ερευνητικών γεωτρήσεων.

Ανεξάρτητα ωστόσο από το κατά πόσο πράγματι η Chevron θα επεκτείνει την παρουσία της στην Ελλάδα, έχει κατοχυρώσει θέση σε τέσσερις πολλά υποσχόμενες περιοχές στο Ιόνιο και στην Κρήτη, αναβαθμίζοντας σημαντικά το εθνικό πρόγραμμα υδρογονανθράκων και κυρίως τη θέση της χώρας στη

γεωστρατηγική περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Στην ευαίσθητη γεωπολιτική περιοχή η Ελλάδα δεν είναι μόνη της, αλλά με δύο ισχυρούς συμμάχους, τους κορυφαίους πετρελαϊκούς ομίλους των ΗΠΑ, ExxonMobil και Chevron. Οι ελληνικοί υδρογονάνθρακες κατάφεραν να προσελκύσουν τους κορυφαίους του κλάδου διεθνώς και η επόμενη ημέρα του φιλόδοξου εθνικού σχεδίου θα κριθεί από τα «γεωτρύπανα» και την παραμονή των

δύο πολυεθνικών στην Ελλάδα. Να θυμίσουμε την αποχώρηση των Repsol και Total την περίοδο 2021-2022, αλλά και τον ισχυρό ανταγωνισμό εταιρειών και κρατών στην ευρύτερη περιοχή. Για τις δύο αμερικανικές εταιρείες, οι περιοχές που τους παραχωρήθηκαν αποτελούν ένα μέρος του παγκόσμιου χαρτοφυλακίου τους, το οποίο αξιολογούν ολιστικά για να αποφασίσουν πού θα βάλουν κάθε φορά «τρυπάνι». Το γεγονός πάντως ότι εμφανίζονται διατεθειμένες να επενδύσουν περί το 1 δισ. ευρώ για να διερευνήσουν τον ελλαδικό χώρο καταδεικνύει το ισχυρό ενδιαφέρον τους και τις σημαντικές ενδείξεις που έχουν στα χέρια τους για την ύπαρξη πιθανολογούμενων εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων. Το συνολικό πρόγραμμα ενεργών περιοχών για έρευνες, μετά και την επίσημη είσοδο της Chevron στην Ελλάδα, εκτείνεται σε μια περιοχή 94.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, από 47.905 τετραγωνικά χιλιόμετρα πριν, αυξάνοντας τις πιθανότητες για τον εντοπισμό εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων. Η χώρα, σύμφωνα με την παρουσίαση των συμβάσεων στην επίσημη τελετή που ακολούθησε την υπογραφή στο Μουσείο Ακρόπολης από τον διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΔΕΥΕΠ Άρη Στεφάτο, θα βρίσκεται σε φάση εντατικής ερευνητικής δραστηριότητας έως το τέλος της δεκαετίας, με σεισμικές έρευνες και γεωτρήσεις να εξελίσσονται παράλληλα σε διαφορετικά block. Η πρώτη ερευνητική γεωτρήση πάντως αναμένεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2027 και όπως ήδη έχει ανακοινωθεί θα γίνει στο «block 2» του Ιονίου και όχι νοτιοδυτικά της Κρήτης, όπως αναμενόταν αρχικά. Αυτό σημαίνει ότι το πιθανότερο είναι να βρεθεί πετρέλαιο και όχι φυσικό αέριο, αφού οι γεωλογικές μελέτες και αναλύσεις δείχνουν πετρελαϊκό κοίτασμα.

Ισχυρό είναι και το αποτύπωμα της HELLENiQ ENERGY στον τομέα του upstream. Με τη νέα συμφωνία παραχώρησης των τεσσάρων νέων περιοχών, ο ελληνικός όμιλος διπλασιάζει το γεωγραφικό αποτύπωμα της ερευνητικής του δραστηριότητας, διαμορφώνοντας ένα συνεκτικό χαρτοφυλάκιο που καλύπτει το σύνολο των θαλασσίων περιοχών, από την Κέρκυρα μέχρι την Κρήτη. Το χαρτοφυλάκιο της HELLENiQ ENERGY περιλαμβάνει δέκα θαλάσσιες περιοχές στο Ιόνιο, στην Δυτική Ελλάδα, στην Κρήτη, στο Βόρειο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο, είτε με αυτοδύναμη συμμετοχή είτε σε κοινοπραξίες με διεθνείς ενεργειακές εταιρείες.

94.000
τετραγωνικά
χιλιόμετρα

Το συνολικό πρόγραμμα ενεργών περιοχών για έρευνες, μετά και την επίσημη είσοδο της Chevron στην Ελλάδα, εκτείνεται σε μια περιοχή 94.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, από 47.905 τετραγωνικά χιλιόμετρα πριν, αυξάνοντας τις πιθανότητες για τον εντοπισμό εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων. Πρόκειται για μια τεράστια έκταση, αντιστοιχεί με το μέγεθος κρατών όπως η Ουγγαρία.

ΑΠΟΨΗ

Τι σηματοδοτεί γεωπολιτικά η υπογραφή των συμβάσεων

Του δρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΣΑΚΙΡΗ

Η υπογραφή στις 16 Φεβρουαρίου μεταξύ της ΕΔΕΥΕΠ και της κοινοπραξίας Chevron - HELLENiQ ENERGY των συμβάσεων παραχώρησης δικαιωμάτων εξερεύνησης υδρογονανθράκων στα δύο θαλασσοτεμάχια του Νοτίου Κρητικού Πελάγους αποτελεί τομή στα ελληνικά ενεργειακά δεδομένα. Οι δύο παραχωρήσεις νοτίως της Κρήτης, που αναμένεται να υπερψηφισθούν στη Βουλή με αυξημένες πλειοψηφίες τον επόμενο μήνα, ολοκληρώνουν την αδειοδοτική πτυχή του εθνικού προγράμματος υδρογονανθράκων και των περιοχών προτεραιότητας που έθεσε ο πρωθυπουργός το 2022, όταν αναγνώρισε την ανάγκη ανάταξης μιας εν πολλοίς «εν υπνώσει» διαδικασίας, που έως το 2022 είχε, αφενός, επιτύχει την υπογραφή πολλών παραχωρήσεων αλλά είχε, αφετέρου, προχωρήσει –ιδίως στα θαλάσσια τεμάχια– σε ελάχιστα σεισμικά.

Αρχάς γεγονότνης με τα σεισμικά της Exxon στο δυτικό τμήμα νοτίως της Κρήτης τον Οκτώβριο του 2022, εκτελέστηκαν μεταξύ 2022-2023 στο σύνολο των διαθέσιμων θαλασσίων περιοχών της χώρας οι περισσότερες και υψηλότερης ποιότητας σεισμογραφικές εξερευνήσεις που έχουν γίνει ποτέ στην Ελλάδα. Οι έρευνες της Exxon, που κάλυψαν το σύνολο του παραχωρη-

Η παρουσία των αμερικανικών εταιρειών δεν υποκαθιστά αλλά πολλαπλασιάζει την ελληνική στρατιωτική αποτρεπτική αξιοπιστία.

θέντος θαλασσοτεμαχίου, είχαν ιδιαίτερη γεωπολιτική σημασία, καθώς η Αθήνα μέσω της αμερικανικής εταιρείας άσκησε κυρίαρχα δικαιώματα, παρά τις κλιμακούμενες αντιδράσεις του φιλοτουρκικού καθεστώτος της Τρίπολης. Η στάση αυτή, μαζί με τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα ως προς τον εντοπισμό συγκεκριμένων γεωτρητικών στόχων στα τεμάχια της Exxon, κέντρισε το ενδιαφέρον της Chevron για Ελλάδα, η οποία έχει ούτως ή άλλως τη μεγαλύτερη έκθεση στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλη αμερικανική εταιρεία.

Ο προσεταιρισμός της Chevron δεν ήταν ούτε απλή ούτε εύκολη υπόθεση. Καθώς διευρυνόταν η επιρροή της Τουρκίας και στο ανατολικό τμήμα της Λιβύης μετά το 2022, αυξανόταν η πολύ γνωστή στάση «αδράνειας» σε ορισμένους κύκλους των Αθηνών. Αυτή η παθητική προσέγγιση ερμηνεύθηκε ως εκδήλωση κατευνασμού και η Αγκυρα συνεχώς επέκτεινε την επιρροή της στη



Ο προσεταιρισμός της Chevron δεν ήταν ούτε απλή ούτε εύκολη υπόθεση. Καθώς διευρυνόταν η επιρροή της Τουρκίας και στο ανατολικό τμήμα της Λιβύης μετά το 2022, αυξανόταν η πολύ γνωστή στάση «αδράνειας» σε ορισμένους κύκλους των Αθηνών.

Βεγγάζη, με την Αθήνα απλώς να την παρακολουθεί. Όταν τον Μάρτιο του 2025 η ελληνική κυβέρνηση ανακοίνωσε το ενδιαφέρον της Chevron για τις συγκεκριμένες περιοχές, ανέκτησε την πρωτοβουλία των κινήσεων μοχλεύοντας το ενδιαφέρον της αμερικανικής εταιρείας, που πα-

ράλληλα επεδίωκε να αποκτήσει πρόσβαση και στη Λιβύη. Στον χρόνο που περίπου μεσολάβησε από την ανακοίνωση του ενδιαφέροντος της Chevron έως την υπογραφή της σύμβασης, η Τουρκία συνέχισε να πιέζει τη Βεγγάζη και την Τρίπολη προκειμένου να εξουδετερώσει την ελληνική

πρωτοβουλία, επεκτείνοντας την επιρροή της στο σύνολο της χώρας μέσα και από τη συμμετοχή της στον πρώτο –εδώ και 17 έτη– γύρο αδειοδοτήσεων για την παραχώρηση δικαιωμάτων εξερευνήσης υδρογονανθράκων της Λιβύης, που ολοκληρώθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2026, αλ-

λά και μέσω της προώθησης διμερών συμφωνιών, όπως αυτή που υπογράφηκε στις 25 Ιουνίου 2025, με την οποία η τουρκική κρατική εταιρεία πετρελαίου (TPAO) απέκτησε το δικαίωμα εξερεύνησης για λογαριασμό της λιβυκής ομολόγου της (LNOC) σε τέσσερα θαλάσσια πεδία.

Ωστόσο, η αποδοχή του ενδιαφέροντος της Chevron από την Αθήνα, σε συνδυασμό με την παρουσία της Exxon και την κινητοποίηση του Π.Ν. το καλοκαίρι προς περιπολία των αυξημένων παράνομων μεταναστευτικών ροών από την Κυρηναϊκή, επέβαλε ένα πλαίσιο αποτροπής που περιόρισε τη δυνατότητα της Τρίπολης και την προθυμία της Βεγγάζης να ταυτιστούν με την Αγκυρα. Σε ό,τι αφορά την Ανατολική Λιβύη, το αποτρεπτικό αυτό πλαίσιο ενισχύθηκε από μια ενεργητική εμπορική διπλωματία που συνέβαλε στην αποτροπή της διαφαινόμενης επικύρωσης του παράνομου τουρκολιβυκού μνημονίου του 2019 από την Εθνοσυνέλευση που εδρεύει στη Βεγγάζη, κάτι που φαίνεται πολύ πιθανό τον Αύγουστο του 2025. Η ενεργοποίηση της Ελλάδας, που κινητοποίησε ξανά τους διαύλους με το καθεστώς Χαφτάρ και το ελληνολιβυκό επιχειρηματικό φόρουμ που διοργανώθηκε στη Βεγγάζη από τον Μπλελκασέμ Χαφτάρ και τον υφ. Εξωτερικών Χάρη Θεοχάρη τον περασμένο Ιανουάριο, δημιούργησαν και ένα πλαίσιο θετικής ατζέντας

που ελαχιστοποιήσει τις λιβυκές αντιδράσεις.

Με τον τρόπο αυτό η παρουσία της TPAO, που σε συνεργασία με την ισπανική Repsol και την συγγική MOL κέρδισε τα δικαιώματα εξερεύνησης στο θαλασσοτεμάχιο 7 της λιβυκής ΑΟΖ, περιορίστηκε σε μια περιοχή 120 χλμ. νοτίως της μέσης γραμμής, όπως την έχει ορίσει η Ελλάδα με τον ν. 4001/2011, ενώ οι σεισμικές έρευνες της TPAO που ανακοινώθηκαν τον Ιούνιο του 2025 θα γίνουν, εάν γίνουν, κατά τρόπο που επίσης θα εσβόνται τη μέση γραμμή με βάση το διεθνές δίκαιο. Αυτό διασφαλίζει ότι τα εκχωρημένα από την Αθήνα δικαιώματα της Exxon και της Chevron, που κέρδισε το κερσαίο τεμάχιο S4 του προαναφερθέντος λιβυκού διαγωνισμού, δεν θα απειληθούν. Το σημαντικότερο ωστόσο είναι να καταλάβουμε ότι η παρουσία των αμερικανικών εταιρειών α) δεν υποκαθιστά, αλλά πολλαπλασιάζει την ελληνική στρατιωτική αποτρεπτική αξιοπιστία, β) είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας ολίγων ετών εάν δεν υπάρξει ανακάλυψη και γ) δεν θα αποτρέψει την Τουρκία από το να συνεχίσει να πιέζει τη Βεγγάζη να επικυρώσει την παράνομη οριοθέτηση του 2019.

Ο θρ δεσδωρος Τσακίρης είναι καθηγητής Γεωπολιτικής και Ενεργειακής Στρατηγικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Δύσκολο το κρυπτό με την εφορία και στο εξωτερικό

Πάνω από 120 χώρες αποστέλλουν κάθε χρόνο πλήρη τραπεζικά και επενδυτικά δεδομένα Ελλήνων φορολογουμένων στην ΑΑΔΕ

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Σε ασφυκτικό ελεγκτικό κλοιό εισέρχονται πλέον χιλιάδες Έλληνες φορολογούμενοι, φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις με λογαριασμούς στο εξωτερικό, καθώς η Ελλάδα ενεργοποιεί ένα από τα πιο εκτεταμένα διεθνή δίκτυα χρηματοοικονομικής πληροφορησης. Από περισσότερες από 120 χώρες (αριθμός που μεγαλώνει διαρκώς, καθώς εντάσσονται κι άλλες) θα καταφθάσουν κάθε χρόνο στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων αναλυτικά στοιχεία τραπεζικών λογαριασμών για καταθέσεις, τόκους, μερίσματα, επενδυτικές κινήσεις, ακόμη και για τους συνδικαλιστικούς λογαριασμούς. Ήδη από τα στοιχεία που έχει λάβει η ΑΑΔΕ για το 2025 πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες δασοαυρώσεις και εντοπίστηκαν εισοδήματα Ελλήνων με περισσότερη στο εξωτερικό που δεν είχαν δηλωθεί στη φορολογική δήλωση. Συγκεκριμένα επιβλήθηκαν φόροι 20,7 εκατ. ευρώ σε 12.770 φορολογούμενους.

Το νέο μόνιμο, αυτοματοποιημένο σύστημα διασταυρώσεων λειτουργεί πλέον χωρίς αττίγματα και χωρίς προειδοποίηση. Η πληροφωρία θα ρέει κάθε χρόνο συστηματικά, επιτρέποντας άμεσο εντοπισμό αποκλίσεων μεταξύ δηλωθέντων εισοδημάτων και πραγματικών δεδομένων στο εξωτερικό από τραπεζικούς λογαριασμούς. Μέχρι πρόσφατα η ταυτοποίηση των προσώπων δεν ήταν εύκολη διαδικασία, καθώς κάθε χώρα έχει διαφορετικό ΑΦΜ και άλλα δεδομένα. Πλέον με τα στοιχεία που θα αποστέλλονται, η ταυτοποίηση των προσώπων που διατηρούν λογαριασμούς στο εξωτερικό καθίσταται σημαντικά ευκολότερη και απριόριστη.

Η εξέλιξη αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του Common Reporting Standard (CRS) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ενός παγκόσμιου μηχανισμού αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών στον οποίο συμμετέχουν πάνω από 120 χώρες. Βέβαια, η τήρηση

τραπεζικών ή επενδυτικών λογαριασμών στο εξωτερικό δεν είναι παράνομο ούτε συστήνεται φορολογική παράβαση. Αντιθέτως, αποτελεί νόμιμη επιλογή για φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διεθνώς, επενδύουν σε ξένες αγορές ή διατηρούν οικονομικά συμφέροντα εκτός Ελλάδας. Το κρίσιμο στοιχείο δεν είναι η ύπαρξη του λογαριασμού, αλλά η φορολογική διαφάνεια και συγκεκριμένα εάν τα

Για το 2025 εντοπίστη-
καν εισοδή-
ματα Ελλήνων με πε-
ριουσία στο εξωτερικό
που δεν είχαν δηλωθεί
και επιβλήθηκαν φόροι
20,7 εκατ. σε 12.770 φο-
ρολογουμένους.

εισοδήματα που προκύπτουν, όπως τόκοι, μερίσματα ή κέρδη από πωλήσεις τίτλων δηλώνονται κανονικά.

Οι ελληνικές αρχές θα λαμβάνουν, σε ετήσια βάση, για κάθε φορολογικό κάτοικο Ελλάδας με λογαριασμό στο εξωτερικό:

- Υπόλοιπο ή αξία λογαριασμού στο τέλος του έτους.
- Συνολικό ποσό τόκων που πιστώθηκαν.
- Μερίσματα και λοιπά εισοδήματα από επενδύσεις.
- Ακαθάριστα έσοδα από πώληση ή εξαγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων.

- Πλήρη στοιχεία ταυτοποίησης κατόχων και συνδικαιούχων. Το όνομα, τη διεύθυνση, τη δικαιοδοσία ή τις δικαιοδοσίες κατοικίας, τον/τους ΑΦΜ και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης (στην περίπτωση φυσικού προσώπου) κάθε δηλωτέου προσώπου που είναι δικαιούχος λογαριασμού και εάν ο δικαιούχος λογαριασμού έχει παράσχει έγκυρη



Οι διασταυρώσεις γίνονται πλέον αυτοματοποιημένα, χωρίς προειδοποίηση, επιτρέποντας τον άμεσο εντοπισμό αδήλων εισοδημάτων και αποκλίσεων. Το πλαίσιο επεκτείνεται και σε λογαριασμούς θεματοφυλακής, ενώ στο κάρδο μπαίνουν και επενδύσεις σε κρυπτονομίσματα από δεκάδες χώρες.

αυτοπιστοποίηση.

- Δεδομένα ελέγχου για εταιρικές δομές και πραγματικούς δικαιούχους. Θα κοινοποιούνται τα στοιχεία όλων των προσώπων που είναι υπόχρεα στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας.
- Ο αριθμός λογαριασμού ή λεμπτογράφικό ισοδύναμο ελλείπει αριθμού λογαριασμού, το είδος λογαριασμού και εάν ο λογαριασμός είναι προϋπάρχων ή νέος.

• Η ονομασία και ο αριθμός ταυτοποίησης, αν υπάρχει, του δηλού-
ντος χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.
Ουσιαστικά, η φορολογική διοί-
κηση θα έχει μια ετήσια «ακτινογρα-
φία» της διεθνώς χρηματοοικονομι-
κής δραστηριότητας των Ελλήνων
φορολογουμένων. Όπως αναφέρουν

από το οικονομικό επιτελείο, το νέο πλαίσιο συνιστά ένα σαφές μήνυμα ότι η εποχή της αδιαφάνειας περιορίζεται δραστικά. Για τους φορολογούμενους σηματοδοτεί ένα περιβάλλον αυξημένων λογοδοσίας. Και για τις επιχειρήσεις με διεθνή δραστηριότητα συνεπάγεται την ανάγκη αυστηρότερης φορολογικής οργάνωσης και πλήρους τεκμηρίωσης.

Στοιχεία θα λαμβάνονται και για λογαριασμούς θεματοφυλακής. Εί- ναι ειδικός χρηματοοικονομικός λο- γαριασμός, μέσω του οποίου τηρού- νται και διαχειρίζονται επενδυτικά προϊόντα για λογαριασμό ενός επεν-δυτή από τράπεζα. Στο πλαίσιο αυ- τού θα κοινοποιούνται στην ΑΑΔΕ:

- Το συνολικό ακαθάριστο ποσό

των τόκων, τα συνολικά ακαθάριστα ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λούστην εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό, ή σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

- * Τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγωγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και για τα οποία το δόλου χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ενέγγησε ως θεματοφύλακα.

φύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή
άλλως, ως εξουσιοδοτημένος αντι-
πρόσωπος του δικαιούχου λογα-
ριασμού.

Η ενίσχυση του πλαισίου διαφάνειας θεμελιώνεται στον νόμο 5272/2026, με τον οποίο κυρώνεται η προσθήκη στην πολυμερή συμφωνία αρμόδιων αρχών για την αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών λογαριασμών. Η συμφωνία λειτουργεί υπό την

Η Ελλάδα συμμετέχει στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, έναν παγκόσμιο μηχανισμό αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών κατά της φοροδιαφυγής.

αιγίδα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και αποτελεί τον πυρήνα της διεθνούς συνεργασίας κατά της φοροδιαφυγής.

Κρυπτονομίσματα

Αντιστοίχως, η φορολογική δι-
οίκηση θα λαμβάνει πληροφορίες
για επενδύσεις σε κρυπτονομισμα-
τά από 67 χώρες. Η ανταλλαγή των
στοιχείων μεταξύ των κρατών απο-
σκοπεί στην πάταξη της φοροδιαφυ-
γής και του εγλεπόμενου βρώμιου
χρήματος, καθώς οι φορολογικές αρ-
χές κάθε χώρας θα διασταυρώνουν
εάν τα ποσά που φέρεται να επενδύ-
σει σε κρυπτονομίσματα κάποιος πο-
λίτης φορολογούμενος προέρχονται
από πληρωμένα εισοδήματα. Στην πε-
ρισσότερη που εντοπιστεί ότι το ποσό
της αρχικής επένδυσης δεν καλύ-
πτεται από πληρωθέντα εισοδήματα,
τότε θα αντιμετωπίζει κατηγορίες
φοροδιαφυγής και ποινικές διώξεις
για έγκλημα «μαύρου» χρήματος.

Η Τράπεζα Κύπρου  ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Παττίχειο θέατρο Λεμεσού
Σάββατο 28 Φεβρουαρίου 18.00 & 21.00
Κυριακή 1η Μαρτίου 18.00 & 21.00

Δημοτικό θέατρο Λευκωσίας
Τρίτη 3 Μαρτίου 21.00
Τετάρτη 4 Μαρτίου 18.00 & 21.00
Πέμπτη 5 Μαρτίου 21.00

Κάτια Δανδουλάκη
Χρήστος Πλαίνης
Θανάσης Πατριαρχέας
Μελίνα Λεφαντζή
Ντίνος Σπυρόπουλος
Χλόη Μάντζαρη

Ο ΑΟΡΑΤΟΣ ΕΠΙΣΚΕΪΤΗΣ

Του Οριόλ Πάουλο
Σκηνοθεσία: Σοφία Σπυράτου

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: [ticketmaster[®].cy](https://www.ticketmaster.cy) | [ACS](https://www.acs.cy) | 7777 7040

ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:

 cablenet

ΧΟΡΗΓΟΙ:

 Electroline

 El Sol

 LE BOUQUET

 Landas

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

 Pharma LEAD

 Parex

ΧΟΡΗΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:

 CYPRIOT GOVERNMENT

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ:

 BYD

ΕΠΙΣΗΜΟΣ
ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ:

 Cyprus Airways

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

 LOVE 100.7 FM

 Η ΚΑΛΙΘΕΙΑ

 ΗΛΕΩΡΕΣ

Πάνω από 116.000 Airbnb λειτούργησαν το 2025 στην Ελλάδα

Αυξάνονται οι τιμές ενοικίασης στο κέντρο της Αθήνας παρά την απαγόρευση

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε 116.636 υπολογίζονται τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης που λειτούργησαν το 2025 στην ελληνική αγορά, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασαν χθες τα στελέχη της ΑΑΔΕ, στο πλαίσιο του συνεδρίου Short Stay Conference, που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων (STAMA). Το νούμερο αυτό αντιστοιχεί σε καταλύματα που είχαν τουλάχιστον μία δήλωση μίσθωσης κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, δηλαδή λειτούργησαν, έστω κι αν αυτό ήταν πιλοτικό σε κάποιες περιπτώσεις, στην αγορά των βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Περίπου 1.100 ιδιοκτήτες δεν προχώρησαν σε έναρξη επιχείρησης, παρότι διαθέτουν τουλάχιστον τρία ακίνητα και αναμένονται κυρώσεις.

Παράλληλα, όπως σημείωσε ο κ. Απόστολος Μπούτσος, σύμβουλος του διοικητή της ΑΑΔΕ, «από τη σύσταση του Μητρώου Ακινήτων έχουν καταγραφεί 358.115 ΑΜΑ (Αριθμός Μητρώου Ακινήτου), αλλά που αντιστοιχούν σε 238.600 ΑΤΑΚ (Αριθμός Ταυτότητας Ακινήτου)». Αυτό παρατηρείται επειδή κάθε φορά που ανανεώνεται ένα μισθωτήριο μεταξύ ιδιοκτητή και διαχειριστή, αλλάζει και ο ΑΜΑ, ακόμη κι αν αφορά το ίδιο ακίνητο. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις έχουν εκδοθεί ΑΜΑ, χωρίς ποτέ το ακίνητο να λειτουργήσει στη βραχυχρόνια μίσθωση.

Σύμφωνα με τον κ. Αγγελο Κούρο, προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας της ΑΑΔΕ, «αρκετοί ιδιοκτή-

τες έχουν εκδώσει ΑΜΑ, ώστε να έχουν αυτή την επιλογή, παρότι στην πράξη το ακίνητό τους είτε ιδιοκατοικείται είτε εκμισθώνεται με μακροχρόνια μίσθωση. Είδαμε άλλωστε σημαντική αύξηση του αριθμού των νέων ΑΜΑ κατά τους τρεις τελευταίους μήνες του 2024, ενώπι της απαγόρευσης που θεσπίστηκε στην έκδοση νέων αριθμών από τις αρχές του 2025, στα

τρία πρώτα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων».

Με βάση τα στοιχεία της ΑΑΔΕ, στα συγκεκριμένα σημεία, μετά και τον πρώτο χρόνο που ισχύει το μέτρο, έχει παρατηρηθεί μικρή μείωση του αριθμού των ΑΜΑ σε 27.000, από 29.500 που ήταν στο τέλος του 2024. Ωστόσο, τα ενεργά καταλύματα αφενός μεν υπολογίζονται σε κάτω του 50% του αριθμού

αυτού (περίπου 13.000-15.000 στο σύνολο του Δήμου Αθηναίων), αφετέρου δε σημειώσαν αύξηση κατά περίπου 11% σε 14.326 το 2025.

Από τα στοιχεία της ΑΑΔΕ προκύπτει επίσης ότι περίπου 1.100 ιδιοκτήτες δεν έχουν προχωρήσει σε έναρξη επιχείρησης, παρότι διαθέτουν τουλάχιστον τρία ακίνητα και αναμένονται οι σχετικές κυρώσεις. Επίσης, άλλοι 500 έχουν μεν

προχωρήσει σε έναρξη, αλλά δεν έχουν βάλει όλους τους απαραίτητους ΚΑΔ.

Σύμφωνα πάντως με τους φορείς της αγοράς ακινήτων, το μέτρο της απαγόρευσης λειτουργίας νέων καταλυμάτων στο κέντρο της Αθήνας, το οποίο μάλιστα θα επεκταθεί σύντομα και στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, δεν έχει αποδώσει καρπούς. Όπως ανέφερε χθες ο κ.

Λευτέρης Ποταμιάνος, πρόεδρος του Συλλόγου Μεσιτών Αθηνών - Αττικής, «μετά ένα χρόνο εφαρμογής, το μέτρο αυτό, που οφείλεται στην εσφαλμένη δαιμονοποίηση της δραστηριότητας των βραχυχρόνιων μισθώσεων, δεν πέτυχε τον στόχο του, καθώς οι τιμές των ενοικίων έχουν συνεχίσει να αυξάνονται. Το ίδιο αποτέλεσμα θα δούμε και στη Θεσσαλονίκη. Πάγια θέση μας είναι ότι οι βραχυχρόνιες μισθώσεις έχουν τόσο μικρή επίδραση στην αγορά κατοικίας, που ουσιαστικά δεν επιδρούν με τρόπο ουσιαστικό στο στεγαστικό πρόβλημα». Παράλληλα επισήμανε ότι από τη στιγμή που πλέον υπάρχει κι ένα πλήρες κανονιστικό και φορολογικό πλαίσιο για τη λειτουργία αυτού του κλάδου, δεν υφίσταται λόγος για άλλες παρεμβάσεις. «Ούτως ή άλλως υπάρχει αυτορρύθμιση της αγοράς. Αν δηλαδή ένα σπίτι δεν αποδίδει στη βραχυχρόνια, θα αξιοποιηθεί με άλλον τρόπο, μέσω των μακροχρόνιων μισθώσεων».

Με τη σειρά του ο κ. Στρ. Παράδης, πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ, σημείωσε ότι «η βραχυχρόνια μίσθωση ήταν το εύκολο θύμα, ενώ ο κύριος λόγος των υψηλών τιμών των ενοικίων είναι η έλλειψη προσφοράς σε σχέση με τη ζήτηση. Τα τελευταία 20 χρόνια δεν κατασκευάστηκαν σπίτια για ενοικιαστές, καθώς το σύστημα της αντιπαροχής υπολειπόταν. Έτσι δεν προέκυψαν νέα σπίτια για εκμετάλλευση. Αρνητικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης η αστυφιλία, τα διαζύγια και η παλαίωση του οικιστικού αποθέματος, καθώς απαιτούνται σημαντικά ποσά για να επαναλειτουργήσουν αυτά τα σπίτια». Παράλληλα επισήμανε την ανάγκη να θεσπιστεί ένα σύστημα πιστοποίησης της φερεγγυότητας των ενοικιαστών, όπως ισχύει και σε άλλες χώρες της Ευρώπης, καθώς με αυτόν τον τρόπο θα ενθαρρυνθούν περισσότεροι ιδιοκτήτες να εκμεταλλευθούν τα κλειστά ακίνητά τους.

Δύο νέα προγράμματα για πτυχιούχους και παραγωγούς

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Δύο νέα προγράμματα για τους νέους πτυχιούχους και για τους μικρομεσαίους παραγωγούς, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, θα ξεκινήσουν τον Μάρτιο, ανακοίνωσε χθες ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας Νίκος Παπαθανάσης. Επίσης, για την ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα δημιουργεί ένα νέο Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας.

Για τους νέους πτυχιούχους, από 1.1.2025, που θέλουν να ξεκινήσουν μια δραστηριότητα θα προβλέπεται επιδότηση 17.000 ευρώ, ενώ σε περίπτωση που πρόκειται για δύο πτυχιούχους, οι οποίοι ξεκινούν μαζί μια επιχείρηση, η επιδότηση θα φτάνει τα 21.000 ευρώ. Επιπλέον, για πρόσληψη

Το πρόγραμμα «Ανακαινίζω» για παλιές κατοικίες, που θα επιδοτεί εργασίες ανακαίνισης σε ποσοστό έως 90%, αναμένεται τον Μάιο.

ενός εργαζομένου θα προβλέπεται επιδότηση 15.000 ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι θα απασχοληθεί για τουλάχιστον ένα χρόνο. Επομένως, η επιδότηση μπορεί να φτάσει έως τις 36.000 ευρώ. Συνολικά, το πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ.

Το πρόγραμμα «Παράγουμε εδώ» έχει στόχο τη μείωση του



Για την ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα δημιουργεί ένα νέο Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας.

ελλείμματος του ισοζυγίου. Προβλέπει επιδότηση έως 200.000 ευρώ για διπλάσια αξία επένδυσης σε παραγωγική δραστηριότητα. Ο κ. Παπαθανάσης σημείωσε ότι δεν είναι απαραίτητο να εξάγει ο εν λόγω επιχειρηματίας, μπορεί απλώς να υποκαθιστά εισαγωγές. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος είναι 70 εκατ. ευρώ. Σχετικά με το νέο Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, η διευθύνουσα σύμβουλος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Ισμήνη Παπακυρίλλου είπε ότι υπογράφηκε η σχετική συμφωνία με το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στα πρότυπα του ΤΕΠΠ, ύψους 365 εκατ. ευρώ.

Εξάλλου, το πρόγραμμα «Ανακαινίζω» για παλιές κατοικίες, που θα επιδοτεί εργασίες ανακαίνισης σε ποσοστό έως 90%, αναμένεται να ξεκινήσει τον Μάιο, σύμφωνα

με τον κ. Παπαθανάση. Η Ελλάδα κατέχει την 4η θέση σε ό,τι αφορά την απορρόφηση κονδυλίων του ΕΣΠΑ, με ποσοστό 22%, όπως είπε ο κ. Παπαθανάσης. Όμως, το μεγάλο στοίχημα φέτος είναι το Ταμείο Ανάκαμψης, του οποίου έχουν απορροφηθεί 23,4 δισ. ευρώ, ήτοι το 65% των πόρων, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Ο κ. Παπαθανάσης πρόσθεσε ότι μόλις εγκριθεί το πρόσφατο διπλό αίτημα, οι εκταμιεύσεις θα φτάσουν τα 24,57 δισ. ευρώ, άνω του 68% του προγράμματος των 36 δισ. ευρώ.

Συνολικά πάντως στην αγορά, δηλαδή στους τελικούς δικαιούχους, έχουν φτάσει 12 δισ. ευρώ, όπως ανέφερε χθες ο διοικητής της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του ΤΑΑ Ορέστης Καβαλάκης. Στο χθεσινό ενημερωτικό σημείωμα

της Τράπεζας της Ελλάδος αναφέρεται ότι από τις επιχορηγήσεις, στους τελικούς δικαιούχους είχαν φτάσει έως τον περασμένο Σεπτέμβριο 7,3 δισ. ευρώ και από τα δάνεια 5,4 δισ. ευρώ. Προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος απώλειας πόρων, μια νέα αναθεώρηση του Ταμείου Ανάκαμψης είναι πιθανή και θα ξεκινήσει στις 13 Μαρτίου, όταν θα έρθει στην Αθήνα κοινοτική αντιπροσωπεία προκειμένου να συζητήσει το κλείσιμο των έργων του Ταμείου, επιβεβαιώσει χθες ο κ. Παπαθανάσης. Ο ίδιος είπε ότι θα είναι μικρή αναθεώρηση.

Σημειώνεται ότι μέχρι στιγμής έχει επιτευχθεί το 53% των οροσλήμων και συνεταιώς απομένει το 47% έως τον Σεπτέμβριο που θα υποβληθεί το τελευταίο αίτημα. Το επόμενο, 8ο αίτημα πληρωμής προετοιμάζεται.

Νέο ρεκόρ τουριστικών εσόδων το 2025, ανήλθαν σε 23,6 δισ. ευρώ

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η ιδιαίτερα καλή πορεία του τουρισμού κατά το 2025 και το δυναμικό κλείσιμο στο τέλος του χρόνου κατέστησαν τη χρονιά νέο ιστορικό ορόσημο για τον ελληνικό τουρισμό. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, τον Δεκέμβριο οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 49% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024, ενώ οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κατά 33%. Με τη δυναμική αυτή φαίνεται ότι ξεκίνησε και το 2026, κρίνοντας κανείς από τα στοιχεία των αεροπορικών αφίξεων και κυρίως του προγραμματισμού αεροπορικών θέσεων των αεροπορικών επιχειρήσεων για τη συνέχεια της τρέχουσας χρονιάς.

Σε κάθε περίπτωση, για ολόκληρο το 2025 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ξεπέρασαν ακόμη και τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις και αυξήθηκαν σε νέα επίπεδα-ρεκόρ στα 23,626 δισ. από 21,592 δισ. το 2024, εμφανίζοντας άνοδο κατά 9,4%. Οι αφίξεις ενισχύθηκαν κατά 5,6%, γεγονός που δείχνει πως η μέση κατά

Οι αφίξεις ενισχύθηκαν κατά 5,6%, γεγονός που δείχνει πως η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη ανά ταξίδι αυξήθηκε.

κεφαλήν δαπάνη ανά ταξίδι αυξήθηκε. Αξίζει να σημειωθεί ωστόσο πως μαζί με τις εισπράξεις αυξήθηκαν και οι ταξιδιωτικές πληρωμές. Οι δαπάνες δηλαδή που πραγματοποιούν οι Έλληνες όταν ταξιδεύουν στο εξωτερικό. Μάλιστα, η αύξηση των ταξιδιωτικών πληρωμών για το 2025 διαμορφώθηκε στο 20,14% και συγκεκριμένα στα 3,370 δισ. από 2,805 δισ. το 2024.

Την ώρα που τα ρεκόρ διαδέχονται το ένα το άλλο, πάντως, οικονομολόγοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την ετοιμότητα των ελληνικών δημόσιων υποδομών αλλά και την ευρύτερη οργάνωση των προορισμών να συνεχίσουν να υποδέχονται τέτοιον αριθμό επισκεπτών. Σύμφωνα με



Την ώρα που τα ρεκόρ διαδέχονται το ένα το άλλο, οικονομολόγοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την ετοιμότητα των ελληνικών δημόσιων υποδομών, αλλά και την ευρύτερη οργάνωση των προορισμών να συνεχίσουν να υποδέχονται τέτοιον αριθμό επισκεπτών.

ανάλυση της Alpha Bank για την ελληνική οικονομία, η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου δεν εξαρτάται πλέον μόνο

από την οργανική αύξηση της ζήτησης, αλλά και από τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μοντέλο διαχείρισης των ροών και των υποδομών.

Η ποσοτική μεγέθυνση της τουριστικής δραστηριότητας αναδεικνύει, κατά την Alpha Bank, σοβαρές προκλήσεις που σχετι-

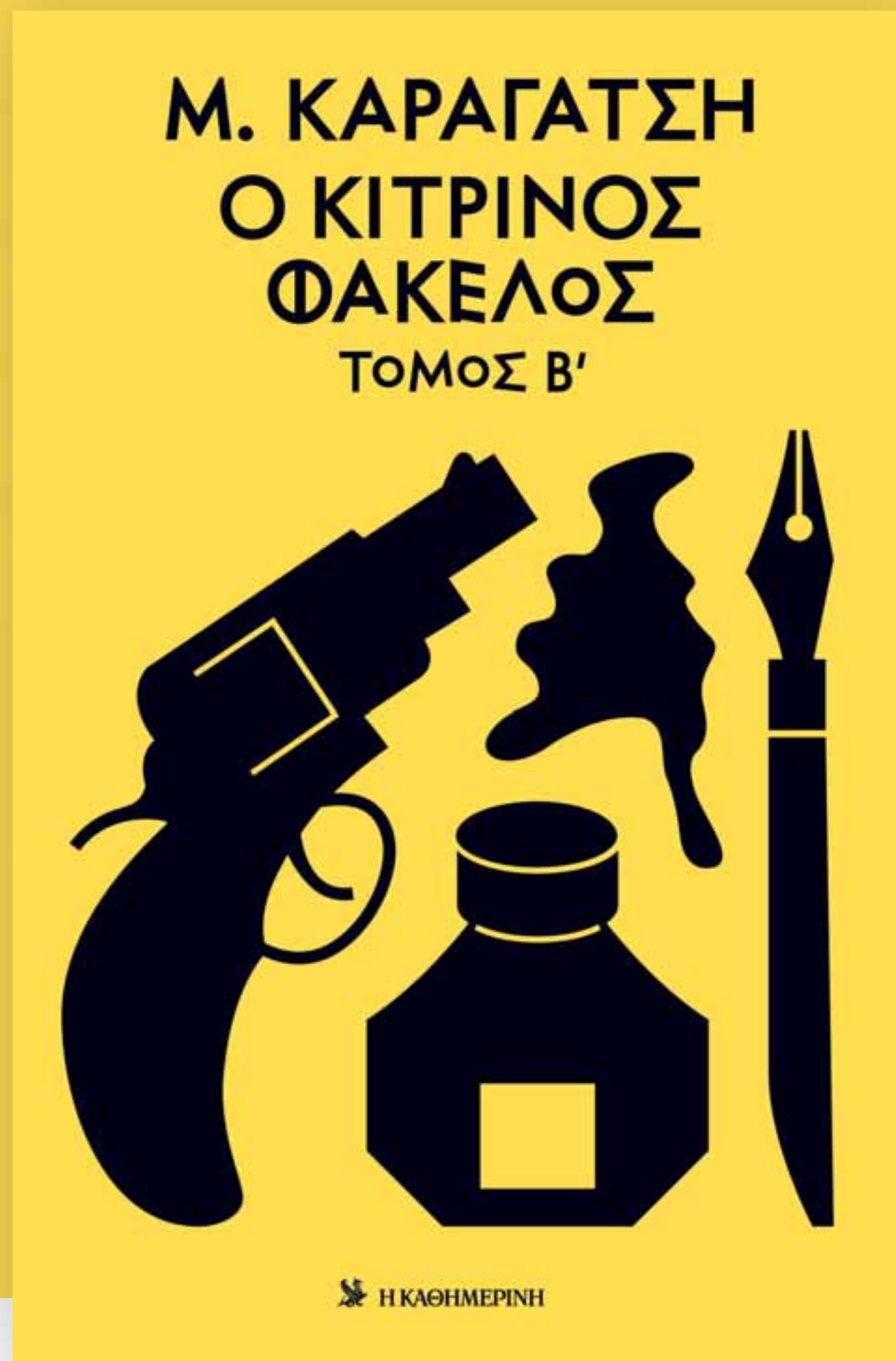
ζονται με τη φέρουσα ικανότητα της χώρας και τη βιωσιμότητα του μοντέλου. Χαρακτηριστικό είναι το εύρημα της έκθεσης ότι το 2024 αντιστοιχούσαν περίπου 3,5 διεθνείς αφίξεις ανά κάτοικο, μέγεθος αυξημένο σε σχέση με το 2019 και υψηλότερο έναντι άλλων δημοφιλών προορισμών. Αυτή η πυκνότητα καθιστά αναγκαία τη διαχείριση των πιέσεων που ασκούνται στις υποδομές, με τις προκλήσεις να εστιάζονται στην πράσινη μετάβαση, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και, κυρίως, στην επάρκεια των δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών, σε συνδυασμό με τις καταγεγραμμένες ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Οι επισημάνσεις αυτές έρχονται σε μια περίοδο κατά την οποία όλοι οι πρόδρομοι δείκτες για την τρέχουσα χρονιά είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικοί για την εξέλιξη της ταξιδιωτικής κίνησης: ο προγραμματισμός των αεροπορικών θέσεων προς την Ελλάδα των μεγάλων αεροπορικών επιχειρήσεων όχι μόνο παραπέμπει

σε αύξηση των αφίξεων της τάξης του 10% κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, αλλά δείχνει και πολύ μεγάλη αύξηση, της τάξης του 13%, από τον Μάρτιο.

Ενδειξη ότι η φετινή τουριστική σεζόν αναμένεται να ξεκινήσει σημαντικά νωρίτερα από ό,τι οι προηγούμενες, συνεχίζοντας την πορεία άμβλυνσης της εποχικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Επιπλέον, η αύξηση είναι ακόμη μεγαλύτερη στις βασικές αγορές από τις οποίες έλκει επισκέπτες η Ελλάδα, όπως η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά και στις δυναμικά ανερχόμενες τα τελευταία λίγα χρόνια, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ισραήλ. Παράλληλα, ο προγραμματισμός αυτός των αεροπορικών εταιρειών δείχνει να είναι πολύ πιο αυξημένος για την Ελλάδα έναντι ανταγωνιστικών χωρών, όπως η Ιταλία και η Ισπανία. Στο ίδιο μήκος κύματος και μεγάλοι τουριστικοί οργανισμοί, όπως η TUI, αυξάνουν τη δυναμικότητα των πακέτων προς την Ελλάδα.

Εμβληματικά έργα του Μ. Καραγάτση σε νέες, συλλεκτικές εκδόσεις



Ένας τιμημένος με Νόμπελ λογοτέχνης, ένας δικηγόρος
κι επίδοξος συγγραφέας, ένας γιατρός-λογοτέχνης και
ο ίδιος ο Καραγάτσης ως ήρωας σε ένα έργο που αποκαλύπτει
το ταλέντο του ως αστυνομικού μυθιστοριογράφου.

➡ Ο κίτρινος φάκελος

Την Κυριακή 1 Μαρτίου
με την Καθημερινή
ο Β' τόμος



Δάνεια προς δημοσίους υπαλλήλους από το Μετοχικό Ταμείο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Ανοίγει τη Δευτέρα 9 Μαρτίου 2026 στις 15.00 η πλατφόρμα του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) για τη χορήγηση δανείων προς δημοσίους υπαλλήλους, με το συνολικό διαθέσιμο ποσό να ανέρχεται σε 12 εκατ. ευρώ και το ενδιαφέρον να αναμένεται ιδιαίτερα υψηλό. Η διαδικασία θα εξελιχθεί με σειρά προτεραιότητας και θα ολοκληρωθεί αυτόματα μόλις εξαντληθεί το κονδύλι. Τα δάνεια απευθύνονται σε εν ενεργεία δημοσίους υπαλλήλους που συμμετέχουν στο Ταμείο και αποσκοπούν στην κάλυψη οικονομικών αναγκών, σε μια περίοδο που το αυξημένο κόστος διαβίωσης εντείνει την ανάγκη πρόσβασης σε πρόσθετη ρευστότητα. Δικαίωμα

Ανοίγει τη Δευτέρα 9 Μαρτίου 2026, στις 15.00, η πλατφόρμα για αιτήσεις.

υποβολής αίτησης έχουν οι μέτοχοι που συμμετέχουν στο ΜΤΠΥ για τουλάχιστον δύο χρόνια με συνεχείς κρατήσεις, δεν έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους και διαθέτουν φορολογική ενημερότητα για εισπράτη χρημάτων από φορείς του δημοσίου τομέα.

Το ύψος του δανείου συνδέεται με τον βασικό ακαθάριστο μισθό και μπορεί να φθάσει έως και στο τριπλάσιο αυτού. Για παράδειγμα, υπάλληλος με βασικό μισθό 1.100 ευρώ μπορεί να λάβει έως 3.300 ευρώ, ενώ το ποσό που θα καταβληθεί

τελικά ενδέχεται να είναι μικρότερο λόγω κρατήσεων ή συμψηφισμών με υφιστάμενες οφειλές προς το Ταμείο.

Η αποπληρωμή πραγματοποιείται σε 36 μηνιαίες δόσεις, οι οποίες παρακρατούνται απευθείας από τη μισθοδοσία μέσω της Εννιαίας Αρχής Πληρωμής, περιορίζοντας τον πιστωτικό κίνδυνο για το Ταμείο. Το επιτόκιο για τα δάνεια που θα χορηγηθούν το πρώτο εξάμηνο του 2026 έχει οριστεί στο 7% και παραμένει σταθερό για όλη τη διάρκεια αποπληρωμής. Η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας του ΜΤΠΥ, με χρήση προσωπικών κωδικών Taxisnet. Οι ενδιαφερόμενοι καταχωρίζουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους και λαμβάνουν στη συνέχεια ηλεκτρονική ειδοποίηση με την προθεσμία για την αίτηση προέγκριστος. Η τήρηση των προθεσμιών είναι κρίσιμη, καθώς η μη έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας οδηγεί σε απώλεια της δυνατότητας χρηματοδότησης.

Όπως επισημαίνει ο διοικητής και πρόεδρος του Ταμείου Αγγελος-Παναγιώτης Δημοσθένους, η διαδικασία έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι πλήρως ψηφιοποιημένη και διαφανής, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και επιταχύνοντας την εξυπηρέτηση.

Η διάθεση των δανείων αποτελεί μία από τις βασικές παροχές του ΜΤΠΥ προς τους μετόχους του και λειτουργεί ως εργαλείο οικονομικής διευκόλυνσης, ιδιαίτερα σε περιόδους αυξημένων οικονομικών πιέσεων. Ωστόσο, δεδομένου ότι το διαθέσιμο ποσό είναι περιορισμένο, η ταχύτητα υποβολής των αιτήσεων αναμένεται να παίζει καθοριστικό ρόλο στην τελική κατανομή των κεφαλαίων.

Μειώθηκε σε ετήσια βάση η εγγεγραμμένη ανεργία τον Ιανουάριο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μείωση σε ετήσια βάση, αλλά μικρή αύξηση σε μηνιαίο επίπεδο καταγράφει η εγγεγραμμένη ανεργία τον Ιανουάριο του 2026, σύμφωνα με τα στοιχεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), ενώ παραμένουν έντονες η εποχικότητα και η υπερεκπροσώπηση στη λίστα των ανέργων των γυναικών και των εργαζομένων μέσης ηλικίας.

Αναλυτικά, το σύνολο των εγγεγραμμένων στο μητρώο ανήλθε σε 923.853 άτομα, καταγράφοντας μεί-

σορροπία μεταξύ των φύλων, καθώς οι γυναίκες ανέρχονται σε 594.229 άτομα και αντιστοιχούν στο 64,3% των εγγεγραμμένων, έναντι 329.624 ανδρών (35,7%). Η εικόνα αυτή επιβεβαιώνει τις διαρθρωτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην πρόσβαση αλλά και στη διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Σε ό,τι αφορά τις ηλικίες, η μεγαλύτερη συγκέντρωση ανέργων εντοπίζεται στην κατηγορία 30-44 ετών, με 277.142 άτομα ή το 30% του συνόλου, γεγονός που δείχνει ότι η ανεργία πλήττει σημαντικά τον πυρήνα του παραγωγικού πληθυσμού. Παράλληλα, σχεδόν οι μισοί εγγεγραμμένοι (48,9%) διαθέτουν επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γεγονός που αναδεικνύει τη σημασία των δεξιοτήτων και της εξειδίκευσης για την απασχόληση. Σε περιφερειακό επίπεδο, η μεγαλύτερη συγκέντρωση ανέργων καταγράφεται στην Αττική με 267.455 άτομα (28,9%) και ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 169.938 άτομα (18,4%), γεγονός που αντανάκλα τη μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού και οικονομικής δραστηριότητας στις δύο μεγαλύτερες περιφέρειες της χώρας.

Την ίδια στιγμή, ο αριθμός των επιδοτούμενων ανέργων ανήλθε σε 261.170 άτομα, μειωμένος κατά 5,6% σε σχέση με ένα χρόνο πριν, αλλά αυξημένος κατά 5,1% σε σχέση με τον Δεκέμβριο. Περισσότεροι από τους μισούς, και συγκεκριμένα το 54,7%, προέρχονται από εποχικά τουριστικά επαγγέλματα, στοιχείο που υπογραμμίζει τη μεγάλη εξάρτηση της ελληνικής αγοράς εργασίας από τον τουρισμό και την έντονη κυκλικότητα της απασχόλησης.

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ανέργων, 30% του συνόλου, εντοπίζεται στην κατηγορία 30-44 ετών.

ωση κατά 57.521 άτομα ή 5,9% σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2025. Ωστόσο, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2025 σημειώθηκε αύξηση κατά 7.964 άτομα ή 0,9%, εξέλιξη που αποδίδεται κυρίως σε εποχικούς παράγοντες και στη λήξη συμβάσεων στον τουρισμό και σε άλλους κλάδους. Από το σύνολο των εγγεγραμμένων, περισσότεροι από τους μισούς, συγκεκριμένα 506.560 άτομα (54,8%), είναι εγγεγραμμένοι για διάστημα μικρότερο των 12 μηνών, ενώ 417.293 άτομα (45,2%) βρίσκονται σε καθεστώς μακροχρόνιας ανεργίας, στοιχείο που συνεκίζει να αποτελεί μία από τις βασικές προκλήσεις της αγοράς εργασίας. Ιδιαίτερα έντονη παραμένει η ανι-



Η εφορία έχει επιταχύνει πρόσφατα τις διαδικασίες επιστροφής φόρων, τόσο για τον φόρο εισοδήματος όσο και για τον ΦΠΑ για τις συνεπείς επιχειρήσεις. Έχει καθιερωθεί η λεγόμενη Χρυσή Λίστα, στην οποία περιλαμβάνονται «καθαρές» επιχειρήσεις και επαγγελματίες που πιστώνονται αμέσως με τις επιστροφές φόρου.

Αναζητούνται φορολογούμενοι για επιστροφές φόρων 176 εκατ.

Η εφορία δεν μπορεί να καταβάλει τα ποσά λόγω έλλειψης στοιχείων

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Χιλιάδες φορολογούμενοι και επιχειρήσεις έχουν να εισπράξουν σημαντικά ποσά από επιστροφές φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ, συνολικού ύψους 176 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, η διαδικασία καταβολής τους παραμένει σε εκκρεμότητα λόγω διαφόρων παραγόντων. Κάποιοι δικαιούχοι δεν έχουν δηλώσει траπεζικό λογαριασμό για να τους επιστραφούν τα χρήματα, άλλοι δεν έχουν δηλώσει έγκυρο email για επικοινωνία, ενώ αρκετοί δεν έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της επιστροφής. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), το συνολικό ποσό των εκκρεμιών επιστροφών φόρων τον Δεκέμβριο είχε ανέλθει στα 722 εκατ. ευρώ. Από αυτά, όπως προαναφέρθηκε, τα 176 εκατ. αφορούν επιστροφές για τις οποίες

οι φορολογούμενοι δεν έχουν ανταποκριθεί, είτε λόγω μη υποβολής στοιχείων είτε λόγω μη προσκόμισης δικαιολογητικών. Από το συνολικό ποσό των 722 εκατ. ευρώ, τα 336 εκατ. αφορούν επιστροφές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, δηλαδή έχει παρέλθει διάστημα 90 ημερών από την έκδοση του Ατομικού Φύλλου Εκπτώσεως (ΑΦΕΚ). Τα υπόλοιπα 386 εκατ. ευρώ αφορούν εκκρεμείς επιστροφές που δεν έχουν λήξει ακόμη, καθώς δεν έχει παρέλθει το διάστημα των 90 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης ΑΦΕΚ. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι επιστροφές δεν έχουν ληξιπρόθεσμη ημερομηνία, το ύψος τους παραμένει ιδιαίτερα υψηλό. Πάντως από τη φορολογική διοίκηση αναφέρουν ότι στόχος είναι να μηδενισθούν οι εκκρεμείς αιτήσεις άνω των 90 ημερών και όλες οι επιστροφές να γίνονται ταχύτερα και αυτομα-

Κάποιοι δεν έχουν δηλώσει траπεζικό λογαριασμό και email, ενώ αρκετοί δεν έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

τοποιημένα. Το νέο σχέδιο της εφορίας προβλέπει επιστροφές ΦΠΑ χωρίς την παρέμβαση των εφοριακών. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της διεκπεραίωσης των αιτήματων επιστροφής ΦΠΑ εντός 90 ημερών σε ποσοστό τουλάχιστον 95%, την αξιολόγηση αιτημάτων επιστροφών ΦΠΑ αυτοματοποιημένα σε περιοδική βάση, την αξιοποίηση Χρυσής Λίστας δικαιούχων για την επίτευξη επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ και την επέκταση της ψηφιοποίησης του κυ-

κλώματος επιστροφών φόρου (διαλειτουργικότητα με ΕΦΚΑ/ΗΔΙΚΑ). Σε ό,τι αφορά τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες επιστροφής ΦΠΑ, με περιορισμό της ανθράκινης παρέμβασης, μέσω ψηφιακών συναλλαγών με στόχο να αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις στις επιστροφές ΦΠΑ, το νέο πλαίσιο εστιάζει στα εξής:

- Στην επιτάχυνση των επιστροφών ΦΠΑ που σήμερα παρoυσιάζουν συχνά σημαντικές καθυστερήσεις.
- Στην αντιμετώπιση της απόκτησης που σχετίζεται με τις επιστροφές ΦΠΑ, στηριζόμενοι σε αρχές ανάλυσης κινδύνου.
- Στην αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών επιστροφής ΦΠΑ χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση.
- Στην υποστήριξη των συνεπών επιχειρήσεων και την αύξηση της διαφάνειας.

Από την άλλη πλευρά η εφο-

ρία έχει επιταχύνει πρόσφατα τις διαδικασίες επιστροφής φόρων, τόσο για τον φόρο εισοδήματος όσο και για τον ΦΠΑ για τις συνεπείς επιχειρήσεις. Έχει καθιερωθεί η λεγόμενη Χρυσή Λίστα, στην οποία περιλαμβάνονται «καθαρές» επιχειρήσεις και επαγγελματίες που πιστώνονται αμέσως με τις επιστροφές φόρου. Στη λίστα αυτή εντάσσονται επιχειρήσεις που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, όπως: α) Ελεγχος για τουλάχιστον τρεις φορολογικές περιόδους, με τις επιστροφές που έχουν λάβει να μη διαφέρουν περισσότερο από 5% από τα αιτούμενα ποσά. β) Δεν έχουν υποπέσει σε φορολογικές ή τελωνειακές παραβάσεις. γ) Δεν χαρακτηρίζονται ύποπτες για συμμετοχή σε απάτες ενδοκοινοτικών συναλλαγών, βάσει ειδικής ανάλυσης κινδύνου που διενεργείται σε κεντρικό επίπεδο και δεν δημοσιοποιείται.

Αυξήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος

Σημαντικές επιβαρύνσεις σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά φέρνουν οι καθυστερήσεις στα νέα έργα των ηλεκτρικών διασυνδέσεων του ΑΔΜΗΕ, ενώ στο μεταξύ το όφελος από τις διασυνδέσεις που έχουν ολοκληρωθεί και λειτουργούν ήδη παραμένει στα χαρτιά. Μόνο η «μικρή» διασύνδεση της Κρήτης με την Πελοπόννησο, σύμφωνα τον ΑΔΜΗΕ, έχει αποφέρει από το 2021 οικονομικά οφέλη ύψους 700 εκατ. ευρώ. Ωστόσο οι χρεώσεις των καταναλωτών για ΥΚΩ δεν έχουν μειωθεί και δεν διαφαίνεται κάτι τέτοιο τουλάχιστον για φέτος, καθώς κυβέρνηση και αρμόδιες αρχές έχουν θέσει σε προτεραιότητα την κάλυψη του ελλείμματος



Κατά περίπου 1,5 δισ. αυξάνονται αθροιστικά οι προϋπολογισμοί της ηλεκτρικής διασύνδεσης των Δωδεκανήσων, των νησιών Βορειοανατολικού Αιγαίου και της δεύτερης διασύνδεσης με την Ιταλία, ενώ μετατίθενται προς τα πίσω και τα χρονοδιαγράμματα ολοποίησης.

του Ειδικού Λογαριασμού που διαμορφώθηκε στο τέλος του 2025 στα 550 εκατ. ευρώ. Οι χρεώσεις χρήσης συστήματος, σύμφωνα με το αναθεωρημένο αναπτυξιακό πλάνο 2025-2034 του ΑΔΜΗΕ που τέθηκε από τη ΡΑΑΕΥ σε δημόσια διαβούλευση, υπερδιπλασιάζονται έως το 2029 σε σχέση με το 2025, αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης του προϋπολογισμού σημαντικών υποδομών, λόγω των καθυστερήσεων που

προκάλεσε η ανεπάρκεια κεφαλαίων και οι χρονοβόρες αδειοδοτικές διαδικασίες. Κατά περίπου 1,5 δισ. ευρώ αυξάνονται αθροιστικά οι προϋπολογισμοί της διασύνδεσης των Δωδεκανήσων, των νησιών Βορειοανατολικού Αιγαίου και της δεύτερης διασύνδεσης με την Ιταλία, ενώ μετατίθενται προς τα πίσω και τα χρονοδιαγράμματα ολοποιήσεως. Συγκεκριμένα, η διασύνδεση των Δωδεκανήσων με το ηπειρωτικό

σύστημα μετατίθεται για το 2030 (αντί για το 2029) και ο προϋπολογισμός της αυξάνεται στα 2,957 δισ. (από 2,048 δισ.), δηλαδή κατά 900 περίπου εκατ. ευρώ. Η διασύνδεση των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου μετατίθεται επίσης για το 2030 (από το 2029) και ο προϋπολογισμός αυξάνεται σε 1,425 δισ. (1,246 δισ.), δηλαδή κατά περίπου 180 εκατ. ευρώ. Η ολοκλήρωση της δεύτερης γραμμής προς την Ιταλία τοποθετείται πλέον στο 2033

(έναντι του 2031), ενώ το κόστος αυξάνεται στα 950 εκατ. ευρώ έναντι 608 εκατ., δηλαδή κατά 344 εκατ. ευρώ. Οι χρεώσεις χρήσης συστήματος σύμφωνα με την ειδική ανάλυση του ΑΔΜΗΕ προς τη ΡΑΑΕΥ για τις επιπτώσεις από την υλοποίηση του αναθεωρημένου αναπτυξιακού πλάνου, υπερδιπλασιάζονται το 2029 σε σχέση με το 2025. Η εκτιμώμενη εξέλιξη των μοναδιαίων χρεώσεων ανά κατηγορία κατανα-

λωτών έχει ως εξής:

- Χαμηλή τάση - τηλεμετρούμενοι: από 5,482 ευρώ/MWh το 2025 θα φθάσει το 2029 στα 12,218 ευρώ/MWh και τα ενδιάμεσα χρόνια θα διαμορφωθεί σε 6,591 ευρώ/MWh το 2026, σε 8,768 ευρώ/MWh το 2027 και σε 10,527 ευρώ/MWh το 2028.
- Χαμηλή τάση: μη τηλεμετρούμενοι: από 10,74 ευρώ/MWh το 2025 στα 22,66 ευρώ/MWh το 2029. Ανά έτος, το 2026 η χρέωση διαμορφώνεται στα 12,59 ευρώ/MWh, το 2027 στα 16,68 ευρώ/MWh και το 2028 στα 20 ευρώ/MWh.
- Μέση τάση: από 5,592 ευρώ/MWh το 2025 η χρέωση αυξάνεται σε 9,506 ευρώ/MWh το 2029. Για το 2026 η χρέωση υπολογίζεται σε 5,318 ευρώ/MWh, για το 2027 σε 7,046 ευρώ/MWh και για το 2028 σε 10,527 ευρώ/MWh.
- Υψηλή τάση: από 4,391 ευρώ/MWh το 2025 η χρέωση θα φθάσει στα 8,628 ευρώ/MWh το 2029. Για το 2026 η χρέωση υπολογίζεται στα 4,893 ευρώ/MWh, για το 2027 στα 6,498 ευρώ/MWh και για το 2028 στα 8,628 ευρώ/MWh.

Στα ποσά αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται δυνητικά οφέλη από τη μείωση των ΥΚΩ. Ο ΑΔΜΗΕ εκτιμά ότι μόνον από έργα που έχει ολοκληρώσει, όπως η διασύνδεση των Κυκλάδων (Α-Δ φάση) και οι δύο διασυνδέσεις της Κρήτης (με Αττική και Πελοπόννησο), επέρχεται εξοικονόμηση στις ΥΚΩ ύψους 509 εκατ. ευρώ το 2026, 523 εκατ. ευρώ το 2027, 536 εκατ. ευρώ το 2028 και 547 εκατ. ευρώ το 2029.

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ
Ειδοποίηση δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 90
(Τροποποιητικός Νόμος 76(Ι)/2011)

Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 90, του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, δίδεται ειδοποίηση ότι:

Η Ηλιόνα Χαρολάμπους Τόπου συνδικατλήτης του τεμαχίου με αρ. 2613 Φ/Σχ.: 51/020608 και τεμαχίου αρ. 2616 Φ/Σχ.: 51/020608.

Οδός/αριθμός: Οδός Αρχιεπισκόπου Μακαρίου/ 63 Τοποθεσία: Λεοφόρος Αθηνών.

Έχει υποβάλει στις 24/02/2026 την αίτηση με αρ. 142447 στην Πολεοδομική Αρχή ΕΟΑ ΠΑΦΟΥ, χωρίς αυτή να υπογράφεται από όλους τους συνδικατλήτες, για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας για:

Πολυώροπο με δυνατότητα φιλοξενίας περιοδικών εκθέσεων και εκδηλώσεων εικαστικού και γαστρονομικού χαρακτήρα, καθώς και σημείο παροχής καφέ σε μορφή take-away.

Συνδικατλήτης ο οποίος θεωρεί ότι επηρεάζονται οι ανέσεις ή τα νόμιμα ιδιοκτησιακά συμφέροντα του, όπως και η άνεση, νόμιμη και εύλογη κήρυξη της ιδιοκτησίας του δύναται να υποβάλει ένσταση στην αρμόδια Πολεοδομική Αρχή, εντός (30) τριάντα ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της Ειδοποίησης αυτής (η οποία θεωρείται και ως η ημερομηνία που θα λάβει γνώση του περιεχομένου της αίτησης).

Πάφος, 24/02/2026

Αυξήθηκαν οι κλοπές στο ράφι, ξεπερνούν τα 320 εκατ. ευρώ

Είναι πάνω από το 2% του συνολικού τζίρου των αλυσίδων σούπερ μάρκετ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ανισοκυκλική αύξηση καταγράφεται στα κρούσματα κλοπών προϊόντων από τα ράφια των σούπερ μάρκετ, αύξηση η οποία, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πίεση του εισοδήματος για μεγάλο μέρος των νοικοκυριών στην Ελλάδα. Με βάση την εικόνα από τις απογραφές που έχουν πραγματοποιήσει οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ, υπολογίζεται ότι οι κλοπές αντιστοιχούν σε πάνω από 2% του συνολικού τζίρου, ποσό δηλαδή που υπερβαίνει τα 320 εκατ.

Οι απώλειες από τις κλοπές και τη λεγόμενη φύρα υπολογίζονται αθροιστικά σε περίπου 2,5% του τζίρου των σούπερ μάρκετ, δηλαδή συνολικά 400 εκατ. ευρώ, εάν ληφθεί υπόψη ότι ο τζίρος του κλάδου το 2025 ξεπέρασε τα 16 δισ. Σε ό,τι αφορά τη συμβολή των κλοπών, τα στελέχη των αλυσίδων παρατηρούν το τελευταίο διάστημα ανοδική τάση με το σχετικό ποσοστό στον τζίρο να υπερβαίνει το 2%, ενώ από

την άλλη μειώνονται οι απώλειες από τη φύρα, λόγω βελτίωσης της διαχείρισης αποθηκών και αποθεμάτων. «Με τα χρήματα που χάνονται με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να απορροφηθεί ένα σημαντικό μέρος των ανατιμήσεων», υποστήριξε, μιλώντας στην «Καθημερινή», ο γενικός διευθυντής της Ενωσης Σούπερ Μάρκετ Ελλάδας (ΕΣΕ) Απόστολος Πετράς, επισημαίνοντας ότι τα κέρδη προ φόρων των σούπερ μάρκετ με βάση τα αποτελέσματα του 2024 ήταν σε σχέση με τις απώλειες από τις κλοπές χαμηλότερα, καθώς διαμορφώθηκαν σε 215 εκατ. Την ίδια ώρα, οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ υποχρεώνονται σε μεγαλύτερες επενδύσεις σε υπηρεσίες ασφαλείας (security) και σε συστήματα ασφαλείας (κάμερες κ.λπ.), καθώς σε αντίθεση με το υπόλοιπο λιανεμπόριο δεν τοποθετούνται αντικλεπτικές συσκευές σε τρόφιμα και άλλα είδη παντοπωλείου.

Αν και η αγορά αποδίδει την αύξηση του φαινομένου στη μείωση των εισοδημάτων που προκαλέσε η πληθωριστική κρίση δι-



Τα προϊόντα που μπαίνουν στο στόχαστρο είναι οι καφέδες, τα ζαχαρώδη - σοκολατοειδή, αρτοσκευάσματα, καλλυντικά, μπαταρίες και τυριά.

αρκειάς –πρόσφατα, άλλωστε, η έρευνα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ έδειξε πως για έξι στα δέκα νοικοκυριά τα χρήματα φτάνουν μέχρι τις 18 του μήνα– δεν λείπουν και οι περιπτώσεις κλοπών από οργανωμένες σπειρές με στόχο, κυρίως, τα αλκοολούχα ποτά.

Το φαινόμενο των κλοπών στο ράφι δεν είναι ούτε καινούργιο ούτε αποκλειστικά ελληνικό. Στην Ελλάδα οξύνθηκε

τα πρώτα χρόνια της οικονομικής κρίσης, με τις απώλειες να αυξάνονται το 2011 κατά 10% σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Τα προϊόντα που μπαίνουν στο στόχαστρο είναι, εκτός από τα αλκοολούχα, οι καφέδες, τα ζαχαρώδη - σοκολατοειδή, αρτοσκευάσματα, καλλυντικά, μπαταρίες, τυριά. Όσο για τις πρακτικές; Οι επιτήδεις δεν στερούνται εφευρετικότητας, με

οι σχετικές έρευνες να έχουν δείξει την τοποθέτηση των κλοπιμαίων ακόμη και σε παιδικά καρότσια ή μέσα σε χάρτινες συσκευασίες γάλακτος ή χυμού (γνωστή ως μέθοδος «milkshake»).

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο οι κλοπές από τα ράφια των σούπερ μάρκετ αυξήθηκαν πέρυσι κατά 20%, φτάνοντας στο υψηλότερο σημείο των δύο τελευταίων δεκαετιών, ενώ στη Γερμανία το 2024 καταγράφηκε επίσης ρεκόρ στις κλοπές με τις απώλειες να φτάνουν τα 4,95 δισ.

Οι περισσότερες κλοπές γίνονται τις απογευματινές και τις βραδινές ώρες, ενώ ένα 27% περίπου των κλοπών εντοπίζεται στα ταμεία αυτοεξυπηρέτησης (self checkout) με τους επιτήδεις να κάνουν ότι σκανάρουν ένα προϊόν, χωρίς ωστόσο αυτό να καταχωρίζεται στην ταμειακή. Για τον λόγο αυτό άλλωστε, αλυσίδες σούπερ μάρκετ, όπως η ΑΒ Βασιλόπουλος, εφαρμόζουν σύστημα δειγματοληπτικού επα- νελέγχου σε καλάθια στα ταμεία αυτοεξυπηρέτησης.

Η Ελλάδα στις 20 κορυφαίες αγορές για το Starlink

Ο Ελον Μασκ, ο Αμερικανός επιχειρηματίας ο οποίος ηγείται των εταιρειών SpaceX, Tesla και της πλατφόρμας X, έχει εξελιχθεί στον πιο ισχυρό παίκτη παγκοσμίως στο δορυφορικό Διαδίκτυο, αξιοποιώντας το δίκτυο Starlink. Μέσα σε λίγα χρόνια έχει συγκεντρώσει στα χέρια του σημαντική επιρροή σε έναν τομέα με σαφή γεωπολιτική και στρατηγική σημασία.

Από το 2019 και μετά, η SpaceX εκτοξεύει σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση πυραύλους που μεταφέρουν δεκάδες δορυφόρους σε τροχιά. Αυτές οι συσκευές, περίπου στο μέγεθος ενός μικρού επίπλου, συνδέονται με επίγεια τερματικά και δημιουργούν ένα παγκόσμιο δίκτυο που μπορεί να παρέχει γρήγορη πρόσβαση στο Διαδίκτυο σχεδόν σε κάθε σημείο του πλανήτη. Σήμερα περισσότεροι από 10.000 δορυφόροι Starlink βρίσκονται ήδη σε τροχιά, αποτελώντας μεγάλο μέρος των ενεργών δορυφόρων γύρω από τη Γη. Η παρουσία τους έχει αρχίσει μάλιστα να επηρεάζει ακόμη και την εικόνα του νυχτερινού ουρανού, ενώ ο Μασκ σχεδιάζει να αυξήσει τον αριθμό τους έως και στους 42.000 τα επόμενα χρόνια. Το Starlink αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμο σε περιοχές όπου η πρόσβαση στο Διαδίκτυο είναι δύσκολη ή έχει καταρρεύσει, από εμπόλεμες ζώνες μέχρι απομονωμένα σημεία και περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. Στην Ουκρανία, για παράδειγμα, χρησιμοποιείται για επικοινωνίες, συλλογή πληροφοριών και συντονισμό επιχειρήσεων με drones, ενώ και το υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ συγκαταλέγεται στους σημαντικούς πελάτες της υπηρεσίας.

Στη χώρα μας, το δορυφορικό Internet του Ελον Μασκ, το οποίο έκανε την εμφάνισή του περίπου τρία χρόνια πριν, φαίνεται ότι έχει βρει πεδίο δράσης λαμπρό. Οι χαμηλές ταχύτητες που εξακολουθούν να βιώνουν πολλά ελληνικά νησιά αλλά και πειρωτικές περιοχές της περιφέρειας, όπου είτε δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί υποδομές οπτικών

ινών είτε η μορφολογία του εδάφους καθιστά απαγορευτική την εγκατάστασή τους, έχουν δημιουργήσει ένα κοινό που στρέφεται σε εναλλακτικές λύσεις όπως το Starlink.

Σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί και ακόμη ένας παράγοντας. Κατά τους θερινούς μήνες η ζήτηση για γρήγορο Internet αυξάνεται αισθητά, καθώς ο μεγάλος αριθμός ξένων επισκεπτών που καταφάνουν στη χώρα ασκεί πρόσθετη πίεση στα δίκτυα, ιδιαίτερα σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς. Με βάση τα παραπάνω δεν προκαλεί έκπληξη το ότι η Ελλάδα βρέθηκε ανάμεσα στις 20 σημαντικότερες αγορές για το Starlink το 2025, σύμφωνα με την εταιρεία μετρήσεων Ookla, καταλαμβάνοντας μερίδιο 3,7%. Πρώτες στη λίστα ήταν οι ΗΠΑ με 22,5% και

Σημαντική ζήτηση στην Ελλάδα για το δορυφορικό Internet του Ελον Μασκ.

ακολούθησαν το Μεξικό με 5,7% και η Ινδονησία με 5,3%. Αν και η εταιρεία του Ελον Μασκ δεν δημοσιοποιεί τον αριθμό των πελατών της ανά χώρα, το αξιοσημείωτο ποσοστό του 3,7% αφήνει να εννοηθεί ότι οι χρήστες στην Ελλάδα ενδέχεται να είναι αισθητά περισσότεροι από τους περίπου 60.000 που αναφέρουν οι μέχρι σήμερα εκτιμήσεις.

Στην περαιτέρω διεύθυνση του Starlink στην ελληνική αγορά συνέβαλε και η συνεργασία με την αλυσίδα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών «Κωτσόβολος», που έδωσε στην υπηρεσία ορατότητα σε ένα ευρύ κοινό καταναλωτών. Ο εξοπλισμός για οικιακή χρήση κοστίζει περίπου 349 ευρώ, ενώ η μηνιαία συνδρομή ξεκινάει από 29 ευρώ και μπορεί να φθάσει στα 40 ευρώ για όσους επιθυμούν υψηλότερες ταχύτητες.

«Χωρίς κοινά ομόλογα η οικονομία της Ε.Ε. δεν θα γίνει ανταγωνιστική»

Ο Γιάννης Στουρνάρας υποστήριξε την έκδοση κοινού χρέους της Ε.Ε. πολύ πριν αυτή η ιδέα καταστεί δημοφιλής. Πλέον, ωστόσο, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος στρέφει το βλέμμα του στο πιο απαιτητικό ακροατήριο του έως σήμερα: τη γερμανική κυβέρνηση.

Σε συνέντευξή του στο Politico, ο Γιάννης Στουρνάρας δήλωσε ότι τα επιχειρήματα είναι με το μέρος τους. Οι διαδοχικές κρίσεις έχουν επιβαρύνει τους προϋπολογισμούς των κυβερνήσεων της Ε.Ε. με υψηλά επίπεδα χρέους, περιορίζοντας τη δυνα-

τότητα της δημοσιονομικής πολιτικής να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που απορρέουν από τους εμπορικούς δασμούς των ΗΠΑ, τον πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία και τις κινεζικές απειλές περιορισμού στις εξαγωγές κρίσιμων πρώτων υλών. Χωρίς κοινά ομόλογα για τη χρηματοδότηση της άμυνας, της πράσινης μετάβασης και στρατηγικών επενδύσεων, η οικονομία της Ε.Ε. θα αποτύχει να ανταγωνιστεί σε παγκόσμιο επίπεδο, εκτιμά. Επιπλέον, ο Στουρνάρας έχει πλέον στο πλευρό του τις κεντρικές τράπεζες της Γερμανίας και της Ολλαν-

δίας, μετά τη λήξη μιας 15ετούς εσωτερικής διαμάχης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με την ανάγκη για «ένα κοινό ευρωπαϊκό, υψηλής ρευστότητας, πανευρωπαϊκό ασφαλές περιουσιακό στοιχείο αναφοράς σε ευρώ» – εν συντομία, ευρωομόλογο. Το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ, αποτελούμενο από κεντρικούς τραπεζίτες, απάντησε κάπως προς τους ηγέτες της Ε.Ε. κατά τη διάρκεια άτυπης συνόδου νομίτερα αυτόν τον μήνα. Σύμφωνα με τον Στουρνάρα, ήρθε η ώρα και οι κυβερνήσεις να ευθυγραμμιστούν. «Το παρόν διεθνές

περιβάλλον αποτέλεσε αφύπνιση για τους Ευρωπαίους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής», δήλωσε ο 69χρονος κεντρικός τραπεζίτης. «Η προκύπτουσα πολιτική δυναμική είναι ασφαλώς ενθαρρυντική».

Η αισιοδοξία του έρχεται σε αντίθεση με τη συνεχιζόμενη αντίδραση του Γερμανού καγκελαρίου Φρίντριχ Μερτς, ο οποίος απέρριψε απερίφραστα την ιδέα σε σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. την περασμένη εβδομάδα. «Ανησυχώ», δήλωσε ο Στουρνάρας, αναφορικά με τη συνεχιζόμενη αντίδραση από το Βερολίνο. «Αλ-

λά θα ήθελα να τους πείσω». Το ισχυρότερο επιχείρημα είναι το σαφές μήνυμα των επενδυτών ότι ολόκληρη η Ευρώπη θα ωφεληθεί από τον κοινό δανεισμό, υποστήριξε ο κ. Στουρνάρας. «Εάν μιλήσετε με οποιονδήποτε σημαντικό διαχειριστή περιουσίας, είτε στην Ευρώπη είτε στις ΗΠΑ, και τον ρωτήσετε γιατί το μεγαλύτερο μέρος του λιγηνόσματος τρεχουσών συναλλαγών που διαθέτουμε στην Ευρώπη κατευθύνεται στο εξωτερικό, θα σας απαντήσει ότι το κρίσιμο ζήτημα είναι η έλλειψη επαρκών ασφαλών περιουσιακών στοιχείων», δήλωσε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

προτείνει

6, 7, 8

ΠΑΡ, ΣΑΒ, ΚΥΡ 19:00

4ο Showcase Χορογραφίας Κύπρου (16+)

Το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού διοργανώνει, σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, το 4ο Showcase Χορογραφίας Κύπρου. Ο θεαμός παρουσιάζει επιλεγμένα χορογραφικά έργα των δύο τελευταίων ετών και προσφέρει την ευκαιρία στους χορογράφους που δημιουργούν στην Κύπρο να παρουσιάσουν τα έργα τους στο ευρύ κοινό, σε καλλιτεχνικούς διευθυντές, προγραμματιστές και οργανωτές φεστιβάλ σύγχρονου χορού του εξωτερικού, οι οποίοι προσκαλούνται για τον σκοπό αυτό. Η Επιτροπή Επιλογής Έργων, έπειτα από μελέτη των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, επέλεξε τα έργα των ακόλουθων χορογράφων: Πάνου Μαλακτού, Πέτρου Κονναρή & Ροδιάς Βόμβολου, Χάρις Κούσιου, Εύης Δημητρίου, Μιλένας Ούγκρεν Κούλας, Μελίνας Σοφοκλέους και Άντριας Μιχαηλίδου. Το Showcase Χορογραφίας Κύπρου εμπλουτίζουν παράλληλες εκδηλώσεις υπό τον τίτλο *Meanwhile* που διοργανώνονται από τη Στέγη Χορού Λεμεσού, τη Στέγη Χορού Λευκωσίας και τη Νέα Κίνηση. **€8** (ανά μέρα).

12

ΠΕΜ 20:00 (100')

Ρεμπέτικες και Λαϊκές Ζωγραφιές Μουσικά Σχολεία - Χρήστος Φιλίππου

Η συναυλία διοργανώνεται από το Γραφείο Επιθεώρησης Μουσικής της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας σε συνεργασία με τον μουσικό παραγωγό Χρήστο Φιλίππου. Σε αυτήν συμπεράττουν επί σκηνής μαθητές και μαθήτριες των Μουσικών Σχολείων Λευκωσίας, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Λεμεσού, μαζί με επαγγελματίες μουσικούς, για να παρουσιάσουν μια μουσική ιστορική διαδρομή με emblematic τραγούδια του ρεμπέτικου και λαϊκού ρεπερτορίου. Είσοδος Ελεύθερη.

14

ΣΑΒ 20:30 (90')

Σ'εσάς που με ακούτε (15+)

Λούλα Αναγνωστάκη | Νέα Σκηνή ΘΟΚ

Εννιά πρόσωπα συναντιούνται σε ένα διαμέρισμα στο Βερολίνο. Έξω, η πόλη βρίσκεται σε αναβρασμό με συγκεντρώσεις και επεισόδια. Ο Άγης, συγγραφέας, προετοιμάζεται για ένα φιλερηνικό φόρουμ, η Σοφία κυνηγά μια παράνομη αλλά ελπιδοφόρα συναλλαγή. Ξαφνικά, ο αντίπαλος της πόλης εισβάλλει στο «μέσα» και το ένα πρόσωπο μετά το άλλο μιλάει σε ένα φανταστικό ακροατήριο, ανασύροντας τραύματα, κρυφές επιθυμίες και ανεκπλήρωτες προσδοκίες. Σκηνοθεσία: Θανάσης Γεωργίου. Παίζουν: Θανάσης Γεωργίου, Σταύρος Δημόπουλος, Φάνος Θεοφάνους, Σοφία Καλλή, Μελίνα Κουτσόφτα, Ανδρέας Κούτσουμπας, Μαρία Κωνσταντίνου, Ραφαέλλα Καβάζη, Κρις Σπίρου, Νιόβη Χαράλαμπος. Με αγγλικούς και τουρκικούς υπέρτιτλους. **€15 / 6**

15

ΚΥΡ 20:30 (90')

Τα Φύτα του Σινεμά: Γαλλία και Ευρώπη με Μουσική Alliance Française de Limassol

Μια μουσική περιπλάνηση στον ευρωπαϊκό κινηματογράφο με ειδική αναφορά στον γαλλικό και γαλλόφωνο πολιτισμό. Η παράσταση αναδεικνύει τη βαθιά σχέση ανάμεσα στη μουσική και την κινηματογραφική εικόνα, φωτίζοντας emblematic μελωδίες που σημάδεψαν τον 20ό αιώνα. Τρεις διακεκριμένοι ερμηνευτές –ο πιανίστας Σταύρος Δρίτσας, ο βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης και η τραγουδίστρια Βάκια Σταύρου– συμπεράττουν με 14μελή ορχήστρα υπό τη διεύθυνση του Σταύρου Δρίτσα και τις πρωτότυπες ενορχηστρώσεις του Φώτη Μουσουλίδη. **€25 / 20**

18

ΤΕΤ 20:00 (90')

Ο Πατέρας Florian Zeller | Θέατρο Δέντρο & Θεατρική Στέγη Κύπρου

Για πρώτη φορά στην Κύπρο το βραβευμένο έργο, που κατέκτησε το παγκόσμιο κοινό και τους κριτικούς. Τι συμβαίνει όταν η μνήμη γίνεται λαβύρινθος; *Ο Πατέρας* δεν είναι απλώς μια ιστορία για την άνοια. Είναι ένα συγκλονιστικό ταξίδι στο εσωτερικό ενός νου που χάνει σταδιακά τα σημεία αναφοράς του. Είναι μια βαθιά υπαρξιακή εμπειρία που αφορά την ίδια τη ζωή, τη μνήμη ως φορέα της βιογραφίας μας και τον φόβο της απώλειας του εαυτού. Σκηνοθεσία – Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Λεοντάρης. Ηθοποιοί: Σταύρος Λούρας, Κατερίνα Λούρα, Αλέξανδρος Παρίσης, Βασιλική Κυπριαίου, Ονησίφορος Ονησίφορου, Κρίστη Χαράλαμπος. **€18 / 15**

Μάρτιος 2026

28

ΣΑΒ 20:30 (140')

Δωδέκατη Νύχτα (15+)

William Shakespeare | Κεντρική Σκηνή ΘΟΚ

Μία από τις σπουδαιότερες κωμωδίες του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ παρουσιάζεται ξανά από τον ΘΟΚ, σε μια ερεθιστική ανάγνωση από τον Βρετανό σαιξπηριστή σκηνοθέτη Owen Horsley. Η Βιόλα, πιστεύοντας ότι ο διδωμός αδερφός της χάθηκε, μεταμφιέζεται σε άντρα και μπαίνει στην υπηρεσία του δούκα Ορσίνου. Από αυτό το σημείο αρχίζει να ξετυλίγεται το κουβάρι μιας ιστορίας περιπλοκής γεμάτης παρεξηγήσεις και ανατρεπτικές διαθέσεις. Μετάφραση: Ρέα Φραγκοφίνου. Διασκευή-Σκηνοθεσία: Owen Horsley. Παίζουν: Άθως Αντωνίου, Χάρις Αττώνης, Νεκτάριος Θεοδώρου, Χάρις Κκολός, Μάριαν Κυπριανού, Παντελίτσα Λοΐζου, Μάρλυ Μήλια, Χρήστος Παπαγεωργίου, Παναγιώτα Παπακυριακού, Ελένη Σιδερά, George Siena, Κωνσταντίνος Τσίτσιος, Στέλα Φυρογένη. Μουσικοί επί σκηνής: Θωμάς Δασκαλάκης, Ανδρέας Παντελής. Με αγγλικούς και τουρκικούς υπέρτιτλους. **€15 / 6**

Θέατρο Ριάλτο



77777745
rialto.com.cy



Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ**

Δεκάδες δισ. ευρώ υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν προκειμένου να αναβαθμιστούν σταδιακά, τόσο ενεργειακά όσο και λειτουργικά, οι τουλάχιστον 3 εκατ. κατοικίες που χρήζουν παρεμβάσεων σήμερα. Με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε πρόσφατη έκθεση της Alpha Bank, πάνω από το 50% των κατοικιών της χώρας έχει κατασκευαστεί πριν από το 1980, δηλαδή πριν από 45 χρόνια, με το 35,7% αυτών τις δεκαετίες 1960-1970. Παράλληλα, μόλις το 2,6% των κατοικιών έχει κατασκευαστεί από το 2010 και μετά, λόγω της έλλειψης επενδύσεων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.

Με βάση τη σχετική ανάλυση, υπολογίζεται ότι έξι στις 10 κατοικίες πανελλαδικά χρήζουν ενεργειακής αναβάθμισης, καθώς στερούνται μονώσεων και άλλων σημαντικών υποδομών. Μάλιστα, οι μεγαλύτερες ανάγκες εντοπίζονται προς τη Νότια Ελλάδα και συγκεκριμένα 60% στην Αττική, 62% στην Κεντρική και Νότια Ελλάδα και 66% στη νησιωτική χώρα, ενώ 58% των κατοικιών στη Βόρεια Ελλάδα χρήζουν αναβαθμίσεων.

Ωστόσο, όπως προκύπτει από την έρευνα της Alpha Bank, μόλις το 20% των ιδιοκτητών δηλώνει ότι έχει αξιοποιήσει κάποιο από τα προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης. Ασφαλώς, αυτό δεν συμβαίνει επειδή η ζήτηση είναι χαμηλή, αλλά είτε για λόγους οικονομικούς είτε επειδή τα προγράμματα που έχουν «τρέξει» μέχρι σήμερα δεν επαρκούν για να καλύψουν τις πολύ σημαντικές ανάγκες που υπάρχουν.

Παράλληλα, όπως αναφέρουν στελέχη της αγοράς, σε πολλές περιπτώσεις έχουν γίνει και σχεδιαστικά λάθη που περιορίζουν την επίδραση των προγραμμάτων. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα αφορά το «Εξοικονομώ» του 2025, το οποίο «έτρε-

ξε» τον Απρίλιο του 2025, αλλά οι πρώτες υπαγωγές έγιναν γνωστές τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους. Παράλληλα, παρότι ο προϋπολογισμός του προγράμματος υπερδιπλασιάστηκε και ανέρχεται πλέον

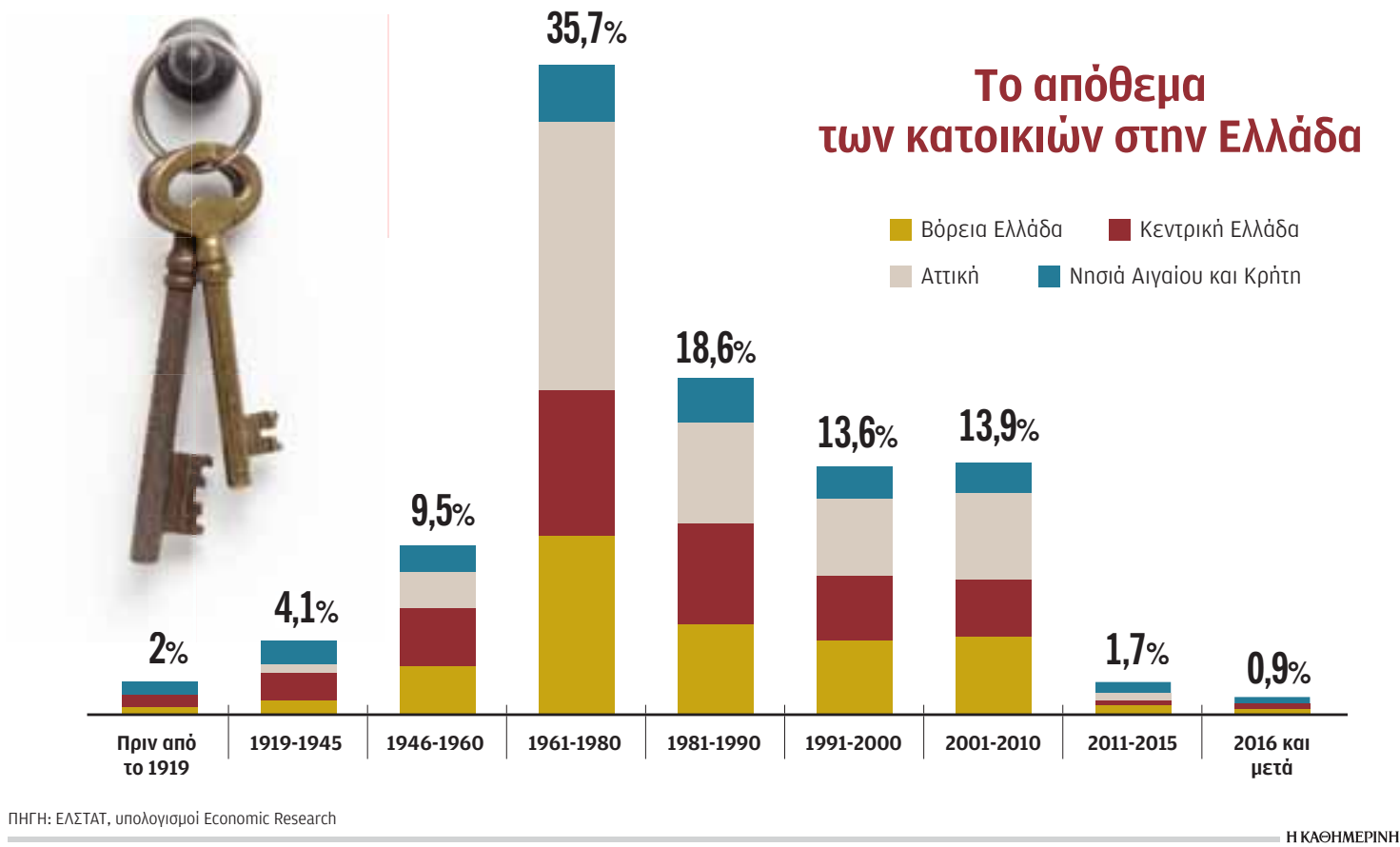
σε 924 εκατ. ευρώ, εντούτοις στην αγορά εκτιμούν ότι κάποια από τα κονδύλια, που σχετίζονται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης, θα χαθούν λόγω των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων. Υπενθυμιζέ-

ται ότι περίπου το 30% του προγράμματος χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης, με το υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας να έχει ορίσει ως καταληκτική ημερομηνία για την ολοκλήρωση των

εργασιών το τέλος Μαΐου, με περιορισμό παράτασης κατά ένα μήνα. Ωστόσο, το χρονοδιάγραμμα αυτό κρίνεται ασφυκτικό και εκτιμάται ότι θα προκαλέσει και απώλεια πόρων, καθώς θα προχωρήσουν

Ενεργοβόρες και παλιές οι περισσότερες κατοικίες

Εξι στα 10 σπίτια πανελλαδικά χρήζουν ενεργειακής αναβάθμισης. Μόλις στο 20% η απορρόφηση στα προγράμματα



Το δилημμα για αγορά ή ενοικίαση στέγης

Οι τιμές δεν πηγαίνουν πάντα προς τα πάνω. Η σχέση προσφοράς - ζήτησης και ο κανόνας του 30%

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

«Όσοι θέλουν να αγοράσουν σπίτι, διανύουν τώρα τη φάση του πόνου», τονίζει στην «Κ» ο Άρθουρ Κοξ, διευθυντής στο Κέντρο Εκπαίδευσης Real Estate, στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Αϊόβα στις ΗΠΑ, υπενθυμίζοντας ότι μακροπρόθεσμα οι τιμές των ακινήτων τείνουν να είναι αρκετά σταθερές: «Οι διακυμάνσεις είναι πιο συχνές απ' όση νομίζει κανείς. Η προσφορά και η ζήτηση ξεφεύγουν από το σημείο ισορροπίας και οι τιμές κινούνται προς τη μία ή την άλλη κατεύθυνση εμφανίζοντας скаμπανεβάσματα. Τίποτα δεν είναι πιο σίγουρο από αυτό».

Ο Κοξ διηγήθηκε πριν από κάποια χρόνια μια έρευνα, η οποία θεωρείται σημείο αναφοράς για τη θεωρία του real estate, με αντικείμενο το διαχρονικό δилημμα «να νοικιάσεις ή να αγοράσεις». Εξετάζοντας την 30ετή περίοδο μεταξύ 1978 και 2009 υπολόγισε την αξία της ιδιοκτησίας κατοικίας, τη δαπάνη του στεγαστικού δανείου, τους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, το κόστος για την ασφάλιση του ακινήτου, τους φόρους ακινήτων, και τις δαπάνες συντήρησης και επισκευών.

Σε αντίθεση με την ευρέως διαδεδομένη αντίληψη συμπεράνε ότι η ιδιοκατοίκηση δεν είναι πάντα η καλύτερη επιλογή με αμιγώς οικονομικούς όρους, ιδίως αν συγκριθεί ο πλούτος που δυναμικά παράγει μια οικογένεια αν επενδύσει τις αποταμιεύσεις που προκύπτουν από το χαμηλότερο κόστος στέγης μέσω της ενοικίασης. Διευκρινιστικά, η καταγραφή της μελέτης ως προς τον τελικό πλούτο από την ιδιοκατοίκηση



Η ιδιοκατοίκηση δεν είναι πάντα η καλύτερη επιλογή με αμιγώς οικονομικούς όρους. Σε αυτό το συμπέρασμα, σε αντίθεση με την ευρέως διαδεδομένη αντίληψη, έφθασε ο Άρθουρ Κοξ, διευθυντής στο Κέντρο Εκπαίδευσης Real Estate στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Αϊόβα στις ΗΠΑ, εξετάζοντας την περίοδο μεταξύ 1978 και 2009.

περιελάμβανε την τιμή πώληψης του ακινήτου.

Προβαίνοντας στη δέουσα αποποίηση ευθύνης, ο Αμερικανός ειδικός αποσαφηνίζει τις παραμέτρους που καθορίζουν κάθε φορά το αποτέλεσμα: – Ο χρονικός ορίζοντας που εξετάζεται, και δη σε τομείς όπως η πορεία των επιτοκίων. – Η φορολογική κλίμακα του ενδιαφερομένου. – Οι σχετικές μεταβολές τιμών μεταξύ της αγοράς κατοικίας και της αγοράς ενοικίων στην εκάστοτε περιοχή. – Οι προοπτικές των αποδόσεων στις κεφαλαιαγορές.

Από αυτή την άποψη, ουδείς μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι παγίως πιο συμφέρουσα, εν προκειμένω, η ενοικίαση από την αγορά. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Κοξ, η κατανόηση των παραγόντων που διαμορφώνουν το τελικό

Εκτός του κινδύνου των τιμών υπάρχει και ο κίνδυνος των εξόδων για επισκευές και αναβάθμιση, που δεν θα βάρυναν έναν ενοικιαστή.

κό οικονομικό αποτέλεσμα είναι απαραίτητη για την εξαγωγή μιας τεκμηριωμένης και υπεύθυνης διαπίστωσης ή συμβουλής: «Αυτό που παρατηρώ όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια είναι ότι μέσα σε αυτό το περιβάλλον οι άνθρωποι δεν σκέφτονται πώς θα διατηρήσουν τα προς το ζην την περίοδο που θα είναι πλέον ηλικιωμένοι. Αυτό που θα πρέπει να λάβει κάποιος σοβαρά υπόψη, ανεξάρτητα από την επιλογή που θα κάνει, είναι ότι οι σωματικές

και ψυχικές του ικανότητες θα επιδεινωθούν με τον χρόνο. Επομένως πρέπει να προγραμματίσει σχετικά».

Διενθώς, ο εμπειρικός κανόνας που λειτουργεί ως ευρεία παραδοχή στον οικονομικό σχεδιασμό είναι ότι, ιδανικά, τα συνολικά κόστη της στέγης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 30% του εισοδήματος. Από εκεί και πάνω, το μερίδιο της στέγης αρχίζει να γίνεται βάρος για τον οικογενειακό προϋπολογισμό. Στην Ευρώπη, οι ανοδικές πιέσεις που ασκούνται στην αγορά κατοικίας τα τελευταία χρόνια μετακινούν όλο και περισσότερο τη ζήτηση προς τα μεγαλύτερα τμήματα των πληθυσμών πάνω από το συγκεκριμένο κατώφλι. Στην Ελλάδα, το 2024 περισσότερο από το 35% του εισοδήματος των νοικοκυριών δι-ατέθηκε για την κάλυψη του κόστους στέγης: το υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ερώτημα είναι τι μπορείς να κάνεις σε ένα καθεστώς αγοράς ακινήτων όπου οι τιμές τόσο της ενοικίασης όσο και της πώλησης βρίσκονται στα ύψη και διαμορφώνονται δυσανάλογα με το διαθέσιμο εισόδημα του μέσου νοικοκυριού: πόσο μάλλον στην περίπτωση της Αθήνας, όπου η αύξηση της προσφοράς οδηγείται από την κατασκευή ακριβών ακινήτων – βλ. οικιστικό project στο Ελληνικό και επενδύσεις σε νεόδμητες πολυτελείς κατοικίες στα προάστια.

«Αντιλαμβάνομαι ότι ίσως δεν είναι δημοφιλής η άποψη που θα μοιραστώ μαζί σας. Αλλά η προσφορά και η ζήτηση λύνουν τα θέματα από μόνες τους. Πολλές κυβερνήσεις επιλέγουν να παρέμβουν στην αγορά κατοικίας προσφέροντας κίνητρα που στοχεύουν στα άτομα με χαμηλότερα εισοδήματα. Όμως οι ουσιαστικές λύσεις έρχονται στην πραγματικότητα από την ίδια την αγορά. Οι κατασκευαστές φτιάχνουν ακριβά ακίνητα για να βγάλουν περισσότερα χρήματα. Θα πρέπει να τους αφήσεις να το κάνουν, ώστε να ικανοποιήσουν τη ζήτηση γι' αυτή την κατηγορία ακινήτων. Όταν η προσφορά θα υπερβεί αυτή τη ζήτηση, τότε αναπόφευκτα θα στραφούν σε φθηνότερες κατοικίες, ώστε να καλύψουν πλέον αυτή τη ζήτηση. Και θα το κάνουν πλέον χωρίς να τους κορηνήσει κίνητρα η κυβέρνηση. Το πρόβλημα είναι ότι θα υπάρξει πόνος στο σύστημα μέχρι να επιτευχθεί το σημείο ισορροπίας. Πέντε χρόνια; Δέκα χρόνια; Όμως αναπόφευκτα θα φθάσεις εκεί», τονίζει στην «Κ» ο Αμερικανός θεωρητικός του real estate.

Τα ακίνητα ως επένδυση

Στον αντίποδα, το υψηλό επίπεδο της ιδιοκατοίκησης στην Ελλάδα έχει αναμφίβολα και κερδοσιμένους από το ανοδικό ράλι που σημειώνουν οι τιμές τα τελευταία λίγα χρόνια. Ήταν, από αυτή την άποψη, ιδανική επιλογή επένδυσης το real estate:

«Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι οι τιμές των ακινήτων δεν πηγαίνουν πάντα προς τα πάνω. Η μεγάλη χρηματοοικονομική κρίση στις ΗΠΑ το 2007-09 προκλήθηκε από την απότομη μείωση των τιμών. Στη δημοσιονομική κρίση του 2010-15, οι τιμές ακινήτων έπεσαν και στην Ελλάδα. Εκτός του κινδύνου των τιμών υπάρχει και ο κίνδυνος των εξόδων για επισκευές και αναβάθμιση, που δεν θα βάρυναν έναν ενοικιαστή. Μέρος αυτών μπορεί να είναι απρόβλεπτο και ενέχει κίνδυνο. Το 2020-21 τα ελληνικά νοικοκυριά είχαν τη χαμηλότερη αξία ακινήτων, δανείων και καθαρού πλούτου στον Βορρά και στον Νότο της δημοσιονομικής κρίσης. Οι Έλληνες έχουν επίσης το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο Χρηματιστήριο», υπογραμμίζει στην «Κ» ο Μιχάλης Χαλιάσος, καθηγητής Μακροοικονομικής και Χρηματοοικονομικής στο Πανεπιστήμιο Γκαίτε της Φρανκφούρτης.

Ο ίδιος επισημαίνει ως πρόσθετο προβληματικό στοιχείο μιας επένδυσης σε ακίνητο την έλλειψη ρευστότητας, σε σχέση με τις καταθέσεις ή τις επενδύσεις σε ομόλογα. Η συνήθως μεγαλύτερη αναμενόμενη απόδοση στα ακίνητα αντισταθμίζεται από τον παράγοντα, αλλά οδηγεί και στον κίνδυνο πρόωγων, βεβιασμένων πωλήσεων ακινήτων σε «εξυτελιστικές» τιμές, όταν προκύπτει άμεση ανάγκη ρευστότητας (fire sales).

Ευρύτερα, όταν σημαντικό μέρος των πόρων μιας οικονομίας κατευθύνεται στη χρηματοδότηση αγοράς κατοικιών, περιορίζεται η δυνατότητα διοχέτευσης κεφαλαίων

μόνο τα έργα που είναι ήδη ώριμα. Καθυστερήσεις προκύπτουν κι επειδή για κάθε ακίνητο που αναβαθμίζεται θα πρέπει να έχει εκδοθεί ταυτότητα κτιρίου, διαδικασία που συχνά απαιτεί πολλούς μήνες.

Όπως αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός, «είναι σημαντικό να μη γίνονται συνεχείς αλλαγές στις οδηγίες των προγραμμάτων ενεργειακής αναβάθμισης, διότι τελικά γεννούν πρόσθετη γραφειοκρατία, καθυστερήσεις και αβεβαιότητα στην αγορά και στους ιδιοκτήτες. Πρέπει να εκδοθεί ένας ενιαίος οδηγός, που να ισχύει διαχρονικά, ώστε να είναι εκ των προτέρων γνωστοί οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής και κάθε φορά που υπάρχουν διαθέσιμα κονδύλια να απορροφώνται προς αυτήν την κατεύθυνση».

Με τη σειρά του, ο Μάνος Κραβίδης, μέλος του διοικητικού συμβουλίου και τεχνικός σύμβουλος της ΠΟΜΙΔΑ, σημειώνει ότι οι σημαντικές καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην υπαγωγή καθώς και οι καθυστερήσεις των προγραμμάτων, συχνά άνω του ενός έτους, τελικά υποχρεώνουν πολλούς ιδιώτες να δαπανούν μεγαλύτερο μέρος από τα ίδια κεφάλαιά τους, καθώς στο μεσοδιάστημα έχουν αυξηθεί τα κόστη (υλικά και εργασία).

Όπως εξηγεί, «η πρακτική εμπειρία από την εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων αναδεικνύει σοβαρά ζητήματα. Παρατηρείται έντονη πολυπλοκότητα διαδικασιών, μεγάλες καθυστερήσεις στην αξιολόγηση και υλοποίηση, πολυετής διάρκεια ολοκλήρωσης, καθώς και σημαντική αργοπορία στην καταβολή των επιδοτήσεων. Παράλληλα, οι περιορισμένοι προϋπολογισμοί των προγραμμάτων και των συγκεκριμένων έργων των ωφελουμένων μειώνουν την πραγματική επιρροή των δράσεων».

προς παραγωγικές επενδύσεις –είτε μέσω τραπεζών είτε μέσω κεφαλαιαγορών– καθώς και προς τη χρηματοδότηση του κράτους για αποδοτικά έργα μέσω της αγοράς ομολόγων.

Ποια σημεία είναι άξια προσοχής στο στεγαστικό δάνειο; Ιδανικά θα πρέπει να είναι διαθέσιμη η προκαταβολή του δανείου και να μην προέλθει από διαφορετικό δανεισμό. Ειδικά, ο δανειολήπτης οδηγείται σε υπερχρέωση και στον κίνδυνο να δει κάποια στιγμή την αξία του ακινήτου να πέφτει κάτω από το επίπεδο του δανείου. Επίσης, οι όροι του δανείου θα πρέπει να συμφέρουν. Τα δάνεια με σταθερό επιτόκιο είναι προβλέψιμα, αλλά η δόση είναι μεγαλύτερη. Τα δάνεια με σταθερό επιτόκιο αρχικά και κυμαινόμενο στη συνέχεια, μετά από μερικά χρόνια, ενέχουν τον κίνδυνο οι μελλοντικές δόσεις να ξεφύγουν από το ερικτό επίπεδο για τον ιδιοκτήτη.

Στο μεταξύ, με κάθε δόση ο ιδιοκτήτης αγοράζει μέρος της κατοικίας και εξυπηρετεί το χρέος με την υπόλοιπη δόση. Αλλά αυτό σημαίνει και ότι αναλαμβάνει το ρίσκο της μελλοντικής μείωσης της τιμής του ακινήτου – κίνδυνος που δεν υφίσταται στην περίπτωση του ενοικίου.

Εφόσον οι όροι του δανείου συμφέρουν και ο δανειολήπτης είναι διατεθειμένος να επωμιστεί το ρίσκο της εξέλιξης των τιμών, η αγορά ακινήτου προσφέρει βασικά πλεονεκτήματα. Πρώτον, αποφέρει στον ιδιοκτήτη ικανοποίηση και χρησιμότητα που συνήθως υπερβαίνει αυτήν ενός ενοικιαστή. Δεύτερον, επωφελείται από μελλοντικές αυξήσεις των τιμών στα ακίνητα, σε αντίθεση με τον ενοικιαστή ο οποίος επιβαρύνεται από αυτές. Τρίτον, η αποπληρωμένη ιδιοκτησία μπορεί να χρησιμεύσει ως εγγύηση για κάποιο άλλο δάνειο.

ADONIS HEIGHTS

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM €**285.000**

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

Lidl Κύπρου

Στήριξε το Δείπνο Αγάπης του Αντικαρκινικού

Με απόλυτη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή, πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 14 Φεβρουαρίου 2026 στο ξενοδοχείο The Landmark Nicosia το επετειακό φιλανθρωπικό Δείπνο Αγάπης «Under the Lights of Love», με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων προσφοράς του Κέντρου Ανακουφιστικής Φροντίδας «Αροδαφνούσα». Η βραδιά επισφραγίστηκε από την εντυπωσιακή συμμετοχή του κοινού, από την οποία συγκεντρώθηκε το ποσό των 42.900 ευρώ, ενώ παράλληλα ο γενικός διευθυντής της Lidl Κύπρου, κ. Βασίλης Λαγογιάννης, προχώρησε στην παράδοση επιταγής ύψους 100.000 ευρώ στην κα Μάρλεν Δημητρίου, αντιπρόεδρο του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου. Το ποσό συγκεντρώθηκε μέσα από τη χριστουγεννιάτικη δράση της εταιρείας, όπου οι πελάτες της εταιρείας συμμετείχαν ενεργά σκανάροντας την ψηφιακή κάρτα Lidl Plus στα ταμεία των καταστημάτων της για τη στήριξη του Επιστιτιστικού Προγράμματος και του Προγράμματος Υιοθέτησης Δωματίων του Κέντρου Ανακουφιστικής Φροντίδας «Αροδαφνούσα», αποδεικνύοντας έμπρακτα τη δύναμη της συλλογικής προσφοράς. Η Lidl Κύπρου, διαχρονικός συνδοιοπόρος του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου για 12 χρόνια, στήριξε οικονομικά την εκδήλωση, διασφαλίζοντας ότι το σύνολο των εσόδων της βραδιάς θα διατεθεί για την επιπρόσθετη ενίσχυση του πολύτιμου έργου του Κέντρου. Η στρατηγι-



κή αυτή επιλογή υπογραμμίζει τη σημασία μιας συμμαχίας ουσίας, όπου η επιχειρηματική υπευθυνότητα λειτουργεί ως καταλύτης για την κοινωνική ευημερία. Με τη στήριξη αυτή, η Lidl Κύπρου επιβεβαιώνει για ακόμα μια φορά ότι η επιχειρηματική της δραστηριότητα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευημερία της κυπριακής κοινωνίας. Παραμένοντας σταθερός σύμμαχος στο έργο του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, μετουσιώνει την εταιρική υπευθυνότητα σε πράξη ουσίας, επενδύοντας σε θεσμούς που προσφέρουν φροντίδα, ελπίδα και ανακούφιση εκεί όπου η ανάγκη είναι μεγαλύτερη.

Louis Hotels

Παγκόσμια διάκριση από την Booking.com

Η Louis Hotels με ιδιαίτερη υπερηφάνεια ανακοινώνει τη διάκρισή της στα Booking.com Traveller Review Awards 2026, έναν παγκόσμιο θεσμό που αναδεικνύει τα καταλύματα με τις υψηλότερες βαθμολογίες, βάσει των επαληθευμένων αξιολογήσεων εκατομμυρίων ταξιδιωτών, μέσω μίας από τις μεγαλύτερες ταξιδιωτικές πλατφόρμες παγκοσμίως. Ο Όμιλος απέσπασε την εξαιρετική βαθμολογία του 9,0, ως μέσο όρο των ξενοδοχείων Louis σε Ελλάδα και Κύπρο, επιβεβαιώνοντας τη σταθερά υψηλή ποιότητα υπηρεσιών και την εμπειρία φιλοξενίας που προσφέρει στους επισκέπτες του. Η συγκεκριμένη αναγνώριση έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς αποτυπώνει τη φωνή των ιδίων των φιλοξενούμενων, οι οποίοι μέσα από τις αξιολογήσεις τους αναγνωρίζουν την ποιότητα, την εξυπηρέτηση και τη συνολική εμπειρία διαμονής. Κάθε χρόνο, τα Traveller Review Awards τιμούν συνεργάτες που ξεχωρίζουν για το πάθος, την



αφοσίωση και τη σκληρή δουλειά τους στον τομέα της φιλοξενίας – στοιχεία που αποτελούν διαχρονικές αξίες της Louis Hotels. Η διάκριση αυτή ενισχύει περαιτέρω τη διεθνή παρουσία της Louis Hotels και επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη που δείχνουν οι ταξιδιώτες στη φιλοξενία που προσφέρουν τα ξενοδοχεία του Ομίλου σε Κύπρο και Ελλάδα.

Medochemie

Πράσινη διάκριση



Pharma Detox, το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία με τους εταίρους του έργου: Aarhus University (Δανία), NEVIS – Novel Environmental Solutions S.A. (Ελλάδα), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, και Università degli Studi di Catania (Ιταλία). Παράλληλα, η Medochemie εφαρμόζει

ολοκληρωμένες πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων, όπως η τοποθέτηση κομποστοποιητών, η εγκατάσταση καινοτόμων Μπασκέτων Ανακύκλωσης για υλικά PMD σε σχολεία, ο καθαρισμός παραλιών και η εγκατάσταση ειδικών «ανακυκλώσρων» για τη συλλογή πλαστικών από τις

ακτές. Επιπρόσθετα, προχωρεί συστηματικά σε δενδροφυτεύσεις, ενισχύοντας την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση σε τοπικό επίπεδο. Από την 1η Οκτωβρίου 2025, η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται σε όλα τα εργοστάσια της Medochemie στην Κύπρο, προέρχεται εξ ολοκλήρου από ανανεώσιμες πηγές πράσινης ενέργειας, ενισχύοντας έμπρακτα τη μετάβασή της εταιρείας σε πιο βιώσιμες μορφές παραγωγής και μειώνοντας περαιτέρω το ανθρακικό της αποτύπωμα. Ο δρ Χριστάκης Σεργίδης, πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Medochemie, δήλωσε ότι η επαναλαμβανόμενη αυτή διάκριση αποτελεί τιμή αλλά και ευθύνη για την εταιρεία. Όπως ανέφερε, η προστασία του περιβάλλοντος είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη συνολική στρατηγική βιωσιμότητας της Medochemie και εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο ESG που διέπει τη λειτουργία της.

Χαραλαμπίδης Κρίστης

«ΚΑΝΕΝΑΣ ΧΩΡΙΣ ΓΑΛΑ»



Η Χαραλαμπίδης Κρίστης, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, παρουσίασε σε δημοσιογραφική διάσκεψη το διευρυμένο πρόγραμμα κοινωνικής προσφοράς «ΚΑΝΕΝΑΣ ΧΩΡΙΣ ΓΑΛΑ», το οποίο επεκτείνει τη στήριξη που παρέχει η εταιρεία σε παιδιά, στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες κάθε ηλικίας. Τη διάσκεψη άνοιξε η κ. Σωτηρούλα Σωτηρίου, Marketing & Corporate Image Manager της εταιρείας, η οποία αναφέρθηκε στη διαχρονική δέσμευση της Χαραλαμπίδης Κρίστης στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Όπως τόνισε, από το 2013 η ΕΚΕ αποτελεί έμπρακτη προσφορά για την εταιρεία, ενώ η ανακοίνωση των προγραμμάτων κοινωνικής προσφοράς τη Μέρα της Αγάπης έχει πλέον καθιερωθεί ως θεσμός. Παράλληλα, παρουσίασε τη φιλοσοφία της νέας πολυδιάστατης καμπάνιας της εταιρείας που θα τρέξει σε όλα τα ΜΜΕ με κεντρικό μήνυμα: Για το καλό μας, το καλύτερό μας. Στη συνέχεια, ο κ. Χρίστος Διομήδης, λειτουργός Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α', παρουσίασε το πρόγραμμα «ΚΑΝΕΝΑΣ ΧΩΡΙΣ ΓΑΛΑ», αναλύοντας τους στόχους και την εμβέλειά του. Το πρόγραμ-

μα αποτελεί τη διεύρυνση της πρωτοβουλίας «Κανένα Παιδί χωρίς Γάλα» και στοχεύει στη διασφάλιση της καθημερινής πρόσβασης σε βασικά διατροφικά αγαθά για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Μέσα από το διευρυμένο πρόγραμμα, 6.000 δικαιούχοι επωφελούνται από την παροχή δωρεάν πιστοποιημέ-

νου γάλακτος, διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε ένα βασικό αγαθό καθημερινής διατροφής και ενισχύοντας έμπρακτα την κοινωνική φροντίδα, την αξιοπρέπεια και τη στήριξη νοικοκυριών που το έχουν περισσότερο ανάγκη. Ακολούθησε καίριος από τον προϊστάμενο της ΥΔΕΠ, κ. Ιωάννη Βασιλειάδη, ο οποίος υπογράμμισε τη σημασία των συνεργασιών μεταξύ Πολιτείας και ιδιωτικού τομέα, επισημαίνοντας ότι τέτοιες συνεργείες ενισχύουν την αποτελεσματικότητα της κοινωνικής πολιτικής. Κλείνοντας τη διάσκεψη, ο πρόεδρος της Χαραλαμπίδης Κρίστης, κ. Αλέξης Χαραλαμπίδης, τόνισε ότι το πρόγραμμα «ΚΑΝΕΝΑΣ ΧΩΡΙΣ ΓΑΛΑ» αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φιλοσοφίας της εταιρείας, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να βρίσκεται διαχρονικά δίπλα στην κοινωνία με συνέπεια, σεβασμό και ανθρωποκεντρική προσέγγιση.

European Conference
on Sustainable Tourism -
Celebrating 20 Years of CSTI
Leadership in Sustainability

20

YEARS OF CSTI

Leadership in Sustainability 2006-2026

MEET THE SPEAKERS

Friday 27th February at Filoxenia Conference Center, Nicosia



ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΖΙΑΤΖΙΚΟΣΤΑΣ
European Commissioner
for Sustainable Transport
and Tourism



COSTAS KADIOS
European Commissioner for
Fisheries and Oceans



DR CHRISTINA ANAGNOSTOPOULOU
Professor of Climatology
Aristotle University of
Thessaloniki



HELEN CARON
Member of the Board of Trustees,
TUI Care Foundation



JEREMY SAMPSON
CEO, The Travel
Foundation
Co-author Glasgow
Declaration on Climate
Action in Tourism
Founding Member
Future of Tourism
Coalition



ENRICO TOJA
President of
Eco-Sustainable
Development
Association of
Eilatolim, Greece

Organiser:



CYPRUS
SUSTAINABLE
TOURISM
INITIATIVE

Under the Auspices:



CY2026.EU
CYPRUS PRESIDENCY
OF THE COUNCIL OF THE EU

Register here:



Gold Sponsor:



Silver Sponsors:



KKP
Auditors, Accountants and Tax advisors



HERMES



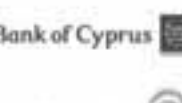
Supporters:



TUI



TUI CARE
FOUNDATION



theTravel
Foundation



AQUA CRYSTAL



20 Years



UNIVERSITY
OF NICOSIA
SCHOOL
OF BUSINESS

Academic partner:



Communication Sponsors:



PIK



KATHIMERINI



CyprusMail80



JOJO RABBIT

SUNDAY
NIGHT
MOVIE

MOVIES BEST HD
THE HOME OF MOVIES!

KΥΡΙΑΚΗ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 21:00

JOJO RABBIT / TZOTZO

ΚΩΜΩΔΙΑ

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ένας μικρός Γερμανός, ήρωας του οποίου είναι ο Χίτλερ, σκάρεται όταν ανακαλύπτει ότι η μητέρα του κρύβει στο σπίτι τους μια εβραίοπούλα.

Το Κανάλι Διατίθεται:



cable.net



cytavision



MOVIES HD



MESIMVRIA®
www.mesimvria.com

Θέση: 101 Θέση: 49

Πτώση 0,64% στο Χρηματιστήριο με ισχυρές πιέσεις στις τράπεζες

Στις 2.259,13 μονάδες ο Γενικός Δείκτης, ο τζίρος ανήλθε στα 411,498 εκατ.

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Πτωτικά κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, κόντρα στο βελτιωμένο κλίμα που επικράτησε στις ευρωπαϊκές αγορές έπειτα από τη νευρικότητα που έφεραν στο ξεκίνημα της εβδομάδας οι εξελίξεις γύρω από το εμπόριο και τους δασμούς Τραμπ. Πάντως, παρά τις έντονες πιέσεις που ασκήθηκαν εκ νέου στις τράπεζες στη λεωφόρο Αθηνών, οι αγοραστικές κινήσεις των επενδυτών σε πολλά blue chips περιόρισαν τις απώλειες του Γενικού Δείκτη, ο οποίος μπόρεσε και «κράτησε» τις 2.250 μονάδες. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.259,13 μονάδες με πτώση 0,64%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 411,498 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,80% στις 5.745,47 μονάδες, ενώ με πτώση 0,28% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.746,04 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, πτώση 4,36% σημείωσε ο ΟΠΑΠ, απώλειες 1,41% κατέγραψε η Metlen, κατά 0,75% υποχώρησε η ΕΥΔΑΠ και κατά 0,72% η Aegean. Ανοδικά ξεχώρισαν με ράλι 6,30% η Βιοχάλκο, 4,27% ο ΟΤΕ και 4% η Motor Oil, ενώ ακολούθησαν με κέρδη άνω του 3% οι ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και Cenergy και με κέρδη άνω του 2% οι Jumbo και ΕΒΒΑΛΧαλκόρ. Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε απώ-



Τα αποτελέσματα των ελληνικών συστημικών τραπεζών έρχονται στο προσκήνιο, καθώς στο διήμερο 26 και 27 Φεβρουαρίου θα ανακοινώσουν, διαδοχικά, μεγέθη δ΄ τριμήνου οι Eurobank, Πειραιώς, Alpha Bank και Εθνική.

λεις 3,32%, κλείνοντας στις 2.511,28 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να καταγράφει πτώση 4,16%, την Alpha Bank να ακολουθεί με απώλειες 3,61%, την Τράπεζα Πειραιώς να υποχωρεί κατά 3,53% και τη Eurobank κατά 2,94%, ενώ πτώση 1,69% σημείωσε η Τράπεζα Κύπρου και απώλειες 0,72% κατέγραψε η Optima Bank.

Τα αποτελέσματα των ελληνικών συστημικών τραπεζών έρχονται στο προσκήνιο καθώς στο διήμερο 26 και 27 Φεβρουαρίου

θα ανακοινώσουν, διαδοχικά, μεγέθη δ΄ τριμήνου οι Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και Εθνική Τράπεζα.

Όπως εκτιμά η Beta Securities, στο δ΄ τρίμηνο οι τέσσερις συστημικές τράπεζες αναμένεται να δείξουν έσοδα από τόκους 2,06 δισ. ευρώ (-4,8%), προ προβλέψεων αποτελέσματα 1,73 δισ. ευρώ (-0,5%) και καθαρά κέρδη 1,1 δισ. ευρώ (+30,9%).

Από τα μέχρι στιγμής δεδομένα των προεπισκοπήσεων δεν προκύπτει κάποια

αρνητική ή θετική έκπληξη σε σχέση με τους αρχικούς στόχους της οργανικής κερδοφορίας των επιχειρηματικών πλάνων, επομένως το ενδιαφέρον θα στραφεί α) στην επικαιροποίηση των τάσεων στις βασικές γραμμές εισοδήματος, β) στο μέρισμα και στο ύψος των διανομών από τα καθαρά κέρδη του 2025 και γ) σε διευκρινίσεις όσον αφορά τις επιπτώσεις της απόφασης του Αρείου Πάγου για τα δάνεια που βρίσκονται στην περίμετρο του νόμου Κατσέλη. Πέρα από τις τραπεζικές ανακοινώσεις την εικόνα συμπληρώνουν οι ανακοινώσεις των Ideal Holdings, ΟΤΕ, HELLENIQ ENERGY, Premia Properties και Ttastor, επίσης το διήμερο 26-27/2.

Όπως σχολιάζει ο Μάνος Χατζηδάκης, επικεφαλής αναλυτής της Beta, οι ανακοινώσεις των εγχώριων αποτελεσμάτων ενδεχομένως να δώσουν περισσότερο περικόχμενο στην αγορά, περιορίζοντας την ένταση των ρευστοποιήσεων και δίνοντας αφορμές για την επιστροφή του επιλεκτικού ενδιαφέροντος. Δεδομένου ότι στο πρώτο μισό του μήνα οι ρευστοποιήσεις αφορούσαν ξένα και δευτερευόντως εγχώρια θεσμικά χαρτοφυλάκια, η επικαιροποίηση των θεμελιωδών στοιχείων είναι επί του παρόντος μια κρίσιμη παράμετρος για τον περιορισμό της νευρικότητας και τη σταθεροποίηση της αγοράς.

Μικρές διακυμάνσεις στις ευρωπαϊκές αγορές

Δεν έχει εξανημιστεί ακόμη ο αντίκτυπος από τις ανατροπές των τελευταίων ημερών, την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου των ΗΠΑ να ακυρώσει μεγάλο μέρος των δασμών του Ντόναλντ Τραμπ καταφέροντας πλήγμα στην πολιτική του και την αντίδραση του Αμερικανού προέδρου με την ανακοίνωση οριζόντιων δασμών ύψους 15% σε όλες τις εισαγωγές από όλες τις χώρες του κόσμου. Το γεγονός, ωστόσο, ότι τελικά χθες ισχύσαν οριζόντιοι δασμοί 10% καλλιέργησε αρχικά ένα σχετικό κλίμα αισιοδοξίας σε πολλές από τις ευρωπαϊκές αγορές που στην πλειονότητά τους κινούνται ανοδικά μετά την υποχώρηση της Δευτέρας. Οι επενδυτές επιχειρούσαν χθες μια αποτίμηση του νέου παγκόσμιου τοπίου στο εμπόριο και γενικότερα στην οικονομία και, γενικώς, απέφυγαν τις τολμηρές κινήσεις εξαιτίας του ασαφούς περιβάλλοντος. Η συνολική εικόνα των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων χθες ήταν έτσι μεικτή.

Οι επενδυτές επιχειρούσαν χθες μια αποτίμηση του νέου παγκόσμιου τοπίου στο εμπόριο και απέφυγαν τις τολμηρές κινήσεις.

σε με μικρά κέρδη 0,26%. Στην αντίστροφη πορεία, πάντως, οι δείκτες FTSE 100 του Λονδίνου και Xetra DAX της Φρανκφούρτης, που σημείωναν μικρά κέρδη, αλλά λίγη ώρα πριν από το κλείσιμο γύρισαν στο κόκκινο και έκλεισαν με οριακές απώλειες 0,04% και 0,02%, αντιστοίχως. Ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου κινείτο πτωτικά για μεγάλο μέρος της συνεδρίασης και έκλεισε με μικρές απώλειες 0,10%.

(Πηγή: Reuters)

ΕΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			UNITEDHEALTH G			PERSIMMON			FRESENIUS SE			SUBARU		
(Σε δολάρια)			US BANCORP			PEARSON			HEIDELBERG MAT			FUJIFILM HOLDI		
Πριν από			VIRIZON COMMS			RELX			HENKEL AG&C V			FUJITSU		
Εταιρείες			WALT DISNEY CO			RIO TINTO			INFINEON TECH			HINO MOTORS		
Μετ.%			WELLS FARGO &			ROLLS-ROYCE HL			K S N A			HITACHI		
3M COMPANY	167,54	1,5086	58,81	-0,1382	87,19	-0,4339	1318,75	-1,088	14,84	0,896	125,75	-0,15	4813	-2,37
ALCOA CORP	60,2	0,8544	122,66	-1,7305	360,4	0,896	586,25	0	125,75	-0,15	1543	0	1543	0
ALTRIA GROUP	67,16	-1,2208			SCHROEDERS	586,25	0	MUENCHEN RUECK N	549,2	6,4	IHI	4133	-5,73	
AMAZON COM	208,75	1,8989			SAGE GRP	785	0,179	RWE AG	52,64	0,96	ISUZU MOTORS	2827	2,61	
AMER EXPRESS C	342,79	0,0409			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198	THYSSENKRUPP A	10,465	-0,64	KAWASAKI HYV I	17195	-4,02	
AMER INTL GROU	79,49	-0,0629			SMITHS GROUP	2694	-0,074	VOLKSWAGEN VZ	101,65	1,75	KAJIMA CORP	6964	-1,71	
AMGEN	372,89	-0,6951			SAINSBURY(U)	360,4	0,896	VONOVIA SE	27,87	0,32	KEIO	4175	1,29	
APPLE INC	260,62	0,0154			SCHROEDERS	586,25	0	SIEMENS N	240,3	-0,35	KOBE STEEL	2225,5	-2,69	
BANK OF AMERIC	52,66	-0,2085			SAGE GRP	785	0,179	SAP SE	166,38	-1,48	KONICA MINOLTA	593,4	0,32	
BAXTER INTL IN	21,595	1,1949			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198	JTEKT				2053	0,34	
BOEING CO	233,23	-0,2054			SMITHS GROUP	2694	-0,074					2888	-1,84	
BRISTOL MYERS	60,27	-0,0498			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					5132	2,83	
CATERPILLAR IN	760,73	0,0263			SCHROEDERS	586,25	0					5916	1,13	
THE CIGNA GP O	280,12	-2,0285			SAGE GRP	785	0,179					414,7	-4,6	
CHEVRON	183,38	-0,7577			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					414,7	-4,6	
CISCO SYSTEMS	78,815	0,3246			SMITHS GROUP	2694	-0,074					3673	-6,21	
COCA-COLA CO	79,375	0,5893			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					3905	0,51	
COLGATE PALMOL	94,5	0,5533			SCHROEDERS	586,25	0					1974,5	0,53	
DANAOS CORP	107,55	-0,13			SAGE GRP	785	0,179					1703	2	
DANA SHIPPING	2,535	0,996			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					436,2	-1,98	
DOW INC	30,55	-2,676			SMITHS GROUP	2694	-0,074					1384	-1,46	
DUPONT DE NMOU	50,49	0,4976			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					6921	4,91	
GLBL X EM MR E	33,95	0,8017			SCHROEDERS	586,25	0					1266		
ENTERGY CP	103,23	-0,0968			SAGE GRP	785	0,179					4181	0,67	
EXXON MOBIL	148,76	-1,4639			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					1756,5	0,72	
FEDEX CORP	387,6	1,1641			SMITHS GROUP	2694	-0,074					9815	1,02	
FORD MOTOR CO	13,95	1,2337			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					6467	1,24	
INTL BUS MACHI	256,46	0,0702			SCHROEDERS	586,25	0					1440,5	-0,59	
GENERAL DYNAMI	351,21	-0,8833			SAGE GRP	785	0,179					5946	-0,65	
GE AEROSPACE O	339,785	1,5071			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					2231	1,83	
GOLDM SACHS GR	907,265	-1,0238			SMITHS GROUP	2694	-0,074					6172	-5,19	
HALLIBURTON CO	35,46	0,2545			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					3490	1,1	
THE HTFD INS O	140,46	0,1069			SCHROEDERS	586,25	0					3194	3,9	
HP INC	18,71	2,0174			SAGE GRP	785	0,179					3306	-0,9	
HOME DEPOT INC	382,41	1,0117			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					575,7	1,36	
INTEL CORP	42,9599	-3,7205			SMITHS GROUP	2694	-0,074					3060	2,48	
JOHNSON JOHNSO	242,61	-1,7415			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					3124	2,16	
JPMORGAN CHASE	308,27	0,0714			SCHROEDERS	586,25	0					6340	-2,08	
LAZARD INC ORD	51,155	0,1272			SAGE GRP	785	0,179					1324,5	3,56	
MCDONALD'S COR	328,67	0,4769			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					4906	-13,75	
MERCK & CO	121,67	-0,1559			SMITHS GROUP	2694	-0,074					3595	1,7	
MICROSOFT CP	396,35	-0,5295			SAINSBURY(U)	360,4	0,896					1324,5	3,56	
3M COMPANY	167,385	1,4147			SCHROEDERS	586,25	0					1628	2,07	
MORGAN STANLEY	173,09	-0,7341			SAGE GRP	785	0,179					3656	5,58	
NIKE INC CL B	66,67	1,6156			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198					1187,5	-0,67	
NORFOLK SOUTHE	316,91	0,9107			SMITHS GROUP	2694	-0,074							
PFIZER INC	26,485	-1,3961			SAINSBURY(U)	360,4	0,896							
PROCTER & GAMB	158,88	0,2018			SCHROEDERS	586,25	0							
ROCKWELL AUTOM	398,83	0,2206			SAGE GRP	785	0,179							
SLB LMTO ORD	51,29	-0,4851			ST.JAMES'S PLA	1268	0,198							
SOUTHERN	94,32	-0,768			SMITHS GROUP	2694	-0,074							
STEALTHGAS	8,185	0,0611			SAINSBURY(U)	360,4	0,896							
UNISYS CORP	2,22	0,4525			SCHROEDERS	586,25	0							

Amsterdam/Αμστερνταμ			(Σε ευρώ)			
Εταιρείες			Χθεσινό			
Μετ.%						
MITSUB UFJ FG	2888	-1,84				
MITSUBISHI COR	5132	2,83				
MITSUBISHI ELE	5916	1,13				
MITSUBISHI MOT	414,7	-4,6				
NEC CORPORATIO	3673	-6,21				
NIKON HLDG	3905	0,51				
NIKON CORP	1974,5	0,53				
NISSUI CORP	1703	2				
NISSAN MOTOR C	436,2	-1,98				
NOUMURA HOLDING	1384	-1,46				
NISSAN CHEMICA	6921	4,91				
NISSON PAPER I	1266					
OBAYASHI CORP	4181	0,67				
ODAKUYI ELEC RA	1756,5	0,72				
OJI HOLDINGS	9815	1,02				
OSAKA GAS	6467	1,24				
RICOM CO LTD	1440,5	-0,59				
SEVEN & I HLDG	2231	1,83				
SHARP CORP	6172	-5,19				
SHIMIZU CORP	3490	1,1				
SHISEIDO	3194	3,9				
SONY GROUP COR	3306	-0,9				
SUMITOMO CHEM	575,7	1,36				
SUZUKI	3060	2,48				
TAISEI CORP	19055	1,38				
TDK CORPORATIO	2370	-0,42				
TOBU RAILWAY	3124	2,16				
TOKIO MARINE H	6340	-2,08				
TORAY INDUSTRI	1324,5	3,56				
TREND MICRO	4906	-13,75				
INTP INDUS LTD	3595	1,7				
TORAY INDUSTRI	1324,5	3,56				
TOYOTA	1628	2,07				
TOYOTA MOTOR C	3656	5,58				
YAMAHA CORP	1187,5	-0,67				

Paris/Παρίσι			(Σε ευρώ)			
Εταιρείες			Χθεσινό			
Μετ.%						
ALCANTARA	48,05	0,1				
AIR LIQUIDE	176,72	1,12				
ALSTOM	29,34	0,76				
AXA	40,03	0,53				

Madrid/Μαδρίτη			(Σε ευρώ)			
Εταιρείες			Χθεσινό			
Μετ.%						
ACS COMS Y SER	108,7	2,354				
AENA SME	27,61	0,7297				
ACERINCO	13,2	-0,1513				
ACCIONA	202	2,9037				
AMADEUS	47,67	0,2735				
BBVA	19,81	-1,2463				
BANKINTER	14,425	-0,5172				
CAIXABANK	10,715	-2,28				
DSTR INT ALIME	40,15	1,5171				
ENDESA	34,2	6,8416				
ENAGAS	15,07	0,1995				
FERROVIAL	61,86	0,3569				
FOMENTO DE CON	11,86	1,5411				
GRIFOLS	10,935	-0,5909				
IBERDROLA	20,05	1,0076				
INT AIRLINES G	4,954	6,6297				
INDORA SISTEMAS	50,85	-2,8653				
INDITEX	57,62	0,3134				
MAPFRE	3,928	-1,996				
MERLIN PROP	14,12	1,6559				
ARCELORMITTAL	55,9	-0,9568				
REPSOL	18,65	0,6748				
BCO DE SABADEL	3,25	-2,7819				
BANCO SANTANDE	10,652	-2,5256				
SACYR	4,886	0,583				
TELFONIA CORP	3,64	-0,2466				
TECNICAS REUN	34,64	-0,0577				

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.259,13	2.273,73	-14,60	-0,64%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	5.745,47	5.791,71	-46,24	-0,80%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΔΕΛΑΔΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	17.965,27	18.520,95	-555,68	-3,00%
FTSE/Χ.Α.ΥΠΗΝΘΗ ΜΕΡΙΣΤΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.980,24	4.947,74	32,50	0,66%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.436,75	2.445,99	-9,24	-0,38%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.746,04	2.753,64	-7,60	-0,28%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.352,48	1.366,12	-13,64	-1,00%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Χ.Α.	517,12	519,07	-1,95	-0,38%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	2.677,26	2.699,45	-22,19	-0,82%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	10.282,03	10.364,78	-82,75	-0,80%
FTSE/Χ.Α. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.939,92	3.950,82	-10,90	-0,28%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	3.077,13	3.041,69	35,44	1,17%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.453,95	4.482,75	-28,80	-0,64%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.511,28	2.597,56	-86,28	-3,32%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΨΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.625,95	6.553,23	72,72	1,11%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	11.740,37	12.141,56	-401,19	-3,30%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.579,87	5.552,48	27,39	0,49%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.198,49	5.247,74	-49,25	-0,94%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	10.208,22	10.036,30	171,92	1,71%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	11.816,06	11.591,25	224,81	1,94%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΟΤΕΣ ΥΛΕΣ	11.528,13	11.171,80	356,33	3,19%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.601,75	6.567,89	33,86	0,52%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ
VOHALCO SA/NV (ΚΑ)	14,840	6,30%	MINERVA (ΚΟ)
BRIQ PROPERTIES A.E.A.Π. (ΚΟ)	3,070	4,78%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,495	4,53%	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)
ΟΤΕ (ΚΑ)	17,600	4,27%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	36,400	4,00%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	21,100	3,69%	PROFILE (ΚΟ)
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	35,780	3,05%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)
LAVIPHARM (ΚΟ)	1,340	2,76%	ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)
ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΟ)	380,000	2,70%	CREDIABANK (ΚΟ)
JUMBO (ΚΟ)	25,700	2,39%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	87.810.997,09	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	62.134.672,16	ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	61.982.188,95	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	59.158.528,36	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)
ΟΤΕ (ΚΟ)	16.627.848,11	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	15.113.504,49	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)
ΔΕΗ (ΚΟ)	13.282.525,24	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	11.091.584,70	MINERVA (ΚΟ)
JUMBO (ΚΟ)	9.103.844,92	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)
BANK OF CYPRUS HOLDINGS PLC (ΚΟ)	7.979.889,68	Υ/ΚNOT INVEST (ΚΟ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	285.765.735,93
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	16.658.820,89
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	16.627.848,11
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	14.370.618,99
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	13.533.432,40
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	12.313.860,14
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	9.103.844,92
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.508.428,42
ΔΥΝΑΜΗΤΗΡΙΑ	5.339.117,40
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	3.768.482,90
ΔΥΝΑΜΗΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	2.377.371,82
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.814.684,51
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.640.362,70
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.376.696,39
ΥΔΡΕΥΣΗ	1.137.115,56
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.136.868,75
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.079.100,68
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	1.047.086,25
ΤΡΟΦΙΜΑ	1.003.310,09
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	875.683,80
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	865.052,06
ΕΞΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	838.561,14
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	526.007,04
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	437.837,64
Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ	358.813,35
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	322.544,60
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	321.454,96

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΡΑΝΤΙΣΜΟ	ΜΕΤ.	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΤΙΣΤΙΚΟ	
ΜΕΤ.		ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤ. %	
0	-9,91%	ΕΕΕ	55,35	1,84%
0	-4,36%	ΕΥΡΩΒ	3,825	-2,94%
0	-4,30%	ΠΕΙΡ	7,812	-3,53%
1	-4,24%	ΕΤΕ	13,7	-4,16%
0	-4,20%	ΑΛΦΑ	3,607	-3,61%
0	-4,17%	ΔΕΗ	18,63	0,59%
0	-4,16%	ΜΤΛΝ	35,06	-1,41%
7	-3,61%	ΒΟΧΗGR	9,3	-1,69%
8	-3,55%	ΟΤΕ	17,6	4,27%
2	-3,53%	ΜΠΕΛΑ	25,7	2,39%
		ΟΠΑΠ	15,59	-4,36%
		ΓΕΚΤΕΡΝΑ	35,78	3,05%
		ΜΟΗ	36,4	4,00%
		ΤΙΤΣ	53,9	1,32%
		ΟΡΤΙΜΑ	9,6	-0,72%
		SENER	21,1	3,69%
		ΔΑΑ	11,43	1,06%
		ΕΛΠΕ	9,1	0,55%
		ΛΑΜΔΑ	6,99	0,14%
		ΒΙΟ	14,84	6,30%
		AKTR	10,66	0,00%
0)	0,44%	ΑΡΑΓ	13,88	-0,72%
	0,43%	ΣΑΡ	14,76	1,79%
	0,42%	ΕΥΔΑΠ	7,94	-0,75%
	0,40%	ΕΛΧΑ	4,67	2,19%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	99	385	9.422
FTSE/Χ.Α. Τρόπτες	6	44	3.312
FTSE/Χ.Α. Large Cap	89	301	6.110
MSCI GREECE REBASED	4	40	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.096	25.561	1.611.701
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	11.665
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	18	79	4.001
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	15	34	91.311
ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	393	9.629	64.237
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	1	1	315
AUTOHELLAS (ΚΟ)	3	15	238
ΑΒΑ= Α.Ε. (ΚΟ)	17	87	3.966
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	19	676	1.197.346
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	15	41	3.492
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	2	3	359
CrediaBank (ΚΟ)	92	318	3.765
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	149	1.840	10.364
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	11	91	2.068
EUROBANK (ΚΟ)	65	265	4.157
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	158	3.652	29.119
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	30	81	13.022
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	37	149	4.941
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	55	234	7.063
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	6	24	1.803
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	14	57	5.313
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	18	127	11.744
JUMBO (ΚΟ)	48	109	4.605
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	37	181	17.540
METLEN PLC (ΚΟ)	78	312	13.579
MIG (ΚΟ)	0	0	137
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	21	49	713
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	213	1.968	18.714
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	30	124	4.795
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	6	15	1.114
ΟΤΕ (ΚΟ)	40	110	1.815
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	78
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	281	3.939	55.335
ΔΕΗ (ΚΟ)	65	326	20.432
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	269
TITAN (ΚΑ)	2	2	262
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	157	1.023	2.024
Δικαιώματα σε Δείκτες	14	134	2.709
FTSE/Χ.Α. Large Cap	14	134	2.709
Δικαιώματα σε Μετοχές	11	165	969
ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	36
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	288
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	60	356
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	0	0	1
ΔΕΗ (ΚΟ)	7	105	288
Συνολική Δραστηριότητα	2.220	26.245	1.624.801

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 24 Φεβρουαρίου 2026

ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΗΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ									
Χρηματοοικονομικά									
ΕΥΡΩΚΥ ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ ΜΕ ΨΥ_Κ)	3.8400	3.9200	3.8699	-7.0120	5.712	3.7800	4.4800	3.8490	-2.31
ΤΡΚΗ Bank of Cyprus Holdings Plc	9.2000	9.4400	9.3369	-0.2100	246.004	9.2000	9.4000	9.2400	-0.86
ΔΗΕΠ Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.4600	1.4800	1.4704	-0.6670	58.765	1.4800	1.4850	1.4750	0.00
ΛΕΠΕ LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD						0.1280	0.1410		
Καταναλωτικά Προϊόντα									
ΛΟΥΗ LOUIS PLC	0.1160	0.1190	0.1170	-0.2550	36.300	0.1170	0.1190	0.1190	0.85
Τεχνολογία									
ΛΟΤΖ LOGICOM PUBLIC LTD	3.3600	3.4400	3.4201	-3.5570	9.624	3.3800	3.4800	3.4200	-0.58
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ									
Χρηματοοικονομικά									
ΑΤΑΣ ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.3800	2.3800	2.3800	-0.1280	4.750	2.3600	2.3800	2.3800	0.00
ΚΟΖΑ ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0.0000	0.3000		
ΜΙΝΕ ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0445	0.0450	0.0447	0.0670	9.000	0.0410	0.0445	0.0445	1.14
ΑΙΕΠ ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)						0.0730	0.0785		
ΑΚΕΠ ΑCTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)						0.0120	0.0000		
ΠΙΕΠ UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0000	0.0490		
ΕΛΛΗ ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3360	0.3660		
ΙΝΕΠ INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)	0.0320	0.0340	0.0320	0.0030	7.735	0.0300	0.0340	0.0340	6.25
ΙΣΕΠ ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0.0275	0.0000		
ΚΕΑΕ CRI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0080	0.0100		
ΣΛΕΠ CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0045	0.0045	0.0045	-0.2140	8.852	0.0045	0.0070	0.0045	-10.00
ΦΑΣΤ UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.0135	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα									
ΕΡΜΕ ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0000	0.0220		
ΑΓΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ Η ΠΡΟΩΔΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						2.1800	2.2200		
ΚΟΝΣ CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.2600	0.2860		
ΛΕΠΤ LEPOTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.2140	0.2320		
ΛΟΞΕ LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.1900	1.2200	1.2050	-9.4980	1.065	1.2000	1.3500	1.1900	-8.46
ΤΟΚΙ TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0.0000	0.2380		
Βιομηχανία									
ΝΤΙΑ DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0265	0.0000		
ΡΟΛΑ ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0060	0.0000		
ΕΤΣΑ CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0.2660	0.2880		
ΔΒΚΑ ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						1.3800	0.0000		
ΚΕΤΣ THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	1.3300	1.3300	1.3300	-3.0000	13.000	1.3300	1.3500	1.3300	-2.21
ΚΥΡΘ Κ. ΚΥΤΗΡΕΟΤΙΣ HOLDINGS PUBLIC LTD	0.3900	0.4280	0.3943	-0.6430	2.308	0.4000	0.4700	0.4280	0.00
ΤΣΙΒ ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΖΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	4.6800	4.7200	4.7025	0.2470	2.990	4.6400	4.7000	4.6800	-0.43
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά									
ΙΟΑΝ CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0690		
ΚΕΟ ΚΕΟ PLC	2.6000	2.6000	2.6000	0.0000	4	2.5000	2.5800	2.6000	0.00
ΜΙΤΣ ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0.7000	0.7650		
ΜΠΛΕ BLUE ISLAND PLC						1.6200	1.6700		
ΦΡΟΥ ΑΛΚΙΣ Η. ΗΑΔΙΚΥΚΛΙΑC (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC						0.4160	0.4400		
Τεχνολογία									
ΝΕΤΙΝ NET INFO PLC						0.0000	1.2400		
Βασικά Υλικά									
ΛΟΡΔ LORDOS UNITED PUBLIC LTD	0.2200	0.2200	0.2200	0.8000	1.000	0.0000	0.2280	0.2200	3.77
Ακίνητη Περιουσία									
ΓΟΥΛ WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0.0000	0.2360		
ΚΚΟΜ K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.4500	0.4600		
ΠΑΝΑ ΠΑΝΑΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.2200	0.2200	0.2200	-0.2730	10.000	0.2160	0.2260	0.2200	-4.35
ΦΙΛΟ ΦΙΛΟΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.1060	0.1260		
Ενέργεια									
ΑΙΝΑ PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.1800	1.1900	1.1863	-2.3740	3.340	1.1800	1.1900	1.1900	-1.65
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ									
Χρηματοοικονομικά									
ΚΑΕΠ ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0.0000	0.2080		
Καταναλωτικά Προϊόντα									
ΤΟΕΠ ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ Α. ΤΣΟΚΚΟΣ HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ									
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ									
ΕΜΤΝ0130 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 01/2030						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0132 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 01/2032						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0140 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 01/2040						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0234 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 02/2034						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0427 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 04/2027						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0433 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 04/2033						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0450 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 04/2050						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0549 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 05/2049						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0631 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 06/2031						0.0000	0.0000		
ΕΜΤΝ0928 Ευρωπαϊκό Μεσοπρόθεσμο Ομόλογο Λίξης 09/2028						0.0000	0.0000		

ΓΑ13Α26	Γραμμάτιο Δημοσίου 13	Εβδομάδα, 1η Έκδοση 2026 (23/01/2026 – 24/04/2026)		0.0000	0.0000
ΓΑ13Α25	Γραμμάτιο Δημοσίου 13	Εβδομάδα, 11η Έκδοση 2025 (28/11/2025 – 27/02/2026) (AN)		0.0000	0.0000
ΓΑ13Μ25	Γραμμάτιο Δημοσίου 13	Εβδομάδα, 12η Έκδοση 2025 (19/12/2025 – 20/03/2026)		0.0000	0.0000

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Παράδοση σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 (ΚΔΠ 379/2014)			
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD		
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC		
ΙΟΥΑ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD		
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ			
ΓΔ13/25 Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εξουδεκν. 11η Έκδοση 2025 (28/11/2025 – 27/02/2026)			
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

****** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'



NBG Securities

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το μεγάλο ρίσκο της πρόωρης παραίτησης Λαγκάρντ

Των **MARK ΣΠΕΡΣ** και **TZANA PANTOOU/BLOOMBERG**

Οι **Ευρωπαίοι** ηγέτες θα έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν ποιον θα διορίσουν σε μία από τις σημαντικότερες θέσεις της Ευρωζώνης προτού κερδίσει τις εκλογές η Ακροδεξιά της Γαλλίας. Πρόκειται για μια τεράστια ευκαιρία που, όμως, έχει μεγάλο πολιτικό ρίσκο. Σύμφωνα με τους Financial Times, η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ θα παραιτηθεί πριν από τη λήξη της θητείας της για να μπορέσουν οι ηγέτες της Γαλλίας και της Γερμανίας να επιλέξουν εγκαίρως τον αντικαταστάτη της.

Στόχος της κίνησης αυτής είναι να μην μπορέσει η γαλλική άκρα Δεξιά να επηρεάσει την επιλογή του διαδόχου της κ. Λαγκάρντ, καθώς το κόμμα της Μαρίν Λεπέν έχει εκφράσει την πρόθεση να παρέμβει στη λειτουργία της ΕΚΤ. Ωστόσο ο προφανής ελιγμός με σκοπό να ελεγχθούν καθορι-

Ο κίνδυνος υπονόμησης της εικόνας της ΕΚΤ ως μιας από τις πλέον ανεξάρτητες κεντρικές τράπεζες του κόσμου.

στικές σημασίας αξιώματα και να αποτραπούν οι συνέπειες ενός εκλογικού αποτελέσματος, δημιουργεί ένα επικίνδυνο προηγούμενο για την κεντρική τράπεζα.

Όπως επισημαίνει ο Αντριου Κάνινγκαμ, κορυφαίος οικονομολόγος της Capital Economics, «οι Ευρωπαίοι πολιτικοί, όπως οι πολιτικοί άλλων χωρών, θέλουν να παρακάμψουν τους κανόνες για να διασφαλίσουν πως θα έχουν τον υποψήφιο της προτίμησής τους επικεφαλής της ΕΚΤ, αλλά αυτό υπονομεύει την εικόνα της Τράπεζας ως μιας από τις πλέον ανεξάρτητες κεντρικές τράπεζες του κόσμου». Ανάμεσα στα αξιώματα της Ε.Ε. ο πρόεδρος της ΕΚΤ είναι ιδιαίτερος ισχυρός. Η Τράπεζα ορίζει τα επιτόκια για τις οικονομίες 21 χωρών με πληθυσμό 350 εκατ. ανθρώπων, παρακολουθεί τους κινδύνους για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και διασφαλίζει τη σταθερότητα του ευρώ, του δεύτερου αποθεματικού νομίσματος στον κόσμο.

Η κίνηση μπορεί, άλλωστε, να

γίνει μπουμερανγκ. Το κόμμα της Μαρίν Λεπέν και του Τζορντάν Μπαρντελά προηγείται στις δημοσκοπήσεις και ενδέχεται να αναδειχθεί νικητής των προεδρικών εκλογών την άνοιξη του 2027. Ο Μπαρντελά έχει εκφράσει την πρόθεση να ασκήσει πιέσεις στην ΕΚΤ για μια επανεκκίνηση του προγράμματος ποσοτικών χαλάρωσης, κάτι που θα αποτελούσε παραβίαση των κανόνων εφόσον απαγορεύεται στην Τράπεζα να χρηματοδοτεί άμεσα τις κυβερνήσεις. Δεν εκπλησσει επομένως ότι κάποιοι θέλουν να προστατεύσουν την ΕΚΤ από μια τέτοια παρέμβαση. Σύμφωνα με τον Αλεξάντερ Κριβόλουτςκι, οικονομολόγο στη δεξαμενή σκέψης DIW του Βερολίνου, η πρόωρη παραίτηση της Λαγκάρντ «δεν έχει τίποτε το προβληματικό». Όπως τονίζει, «είναι μια δυναμική απόφαση να δημιουργήσει τις συνθήκες για την επιλογή του κατάλληλου διαδόχου, κάποιου που θα προωθήσει την ανεξαρτησία της Τράπεζας».

Την άποψη του συμμερίζεται και ο Χόλγκερ Σμίντινγκ, οικονομολόγος της επενδυτικής τράπεζας Berenberg, που επισημαίνει πως «οι αποφάσεις για τους επικεφαλής των κεντρικών τραπεζών ήταν ανέκαθεν άκρως πολιτικής φύσης». Ο ίδιος προσθέτει πως «το ερώτημα είναι αν οι κεντρικοί τραπεζίτες θα μπορούν να δρουν ανεξάρτητα, στην ΕΚΤ δρουν πιο ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη κεντρική τράπεζα». Την περασμένη εβδομάδα ο Γιοακίμ Νάγκελ, πρόεδρος της Bundesbank, προειδοποίησε για τους κινδύνους όταν οι κεντρικές τράπεζες θέτουν σε προτεραιότητα κίνητρα δημοσιονομικής φύσης. Επικαλέστηκε τις επιθέσεις του Ντόναλντ Τραμπ κατά της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ και προειδοποίησε πως αν επιτύχει το εγχείρημα θα μπορούσε «να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση σε άλλες χώρες». Ο Σπύρος Ανδρεόπουλος, στέλεχος της Thin Ice Macroeconomics, τονίζει επίσης πως «η κατάσταση με τη Fed δεν είναι παράδειγμα προς μίμηση», αλλά προσέθεσε ότι «είναι πολιτικά επικίνδυνο γιατί θα μπορούσε να προσφέρει προεκλογικά επιχειρήματα στην άκρα Δεξιά».

Με ζημιές έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε με πτώση 0,84%

Ζημιές σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 288,41 μονάδες με απώλειες 1,21%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 172,95 μονάδες με πτώση 0,84%. Η αξία των συναλλαγών ανήλθε στα 2.494.515,81 ευρώ.

Σε σχέση με τους επιμέρους δείκτες, οριακά κέρδη κατέγραψε μόνο ο δείκτης των Επενδυτικών Εταιρειών σε ποσοστό 0,03%, ενώ πτώση σημείωσαν η Κύρια και Εναλλακτική Αγορά κατά 1,07% και 1,32% αντίστοιχα και τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 3,95%.

Τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα είχε η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών

2.296.911,86 ευρώ (τιμή κλεισίματος 9,24 ευρώ - πτώση 0,86%), ακολουθούμενη από τη μετοχή της Δήμητρα Επενδυτική με όγκο 86.405,65 ευρώ (τιμή κλεισίματος 1.475 ευρώ - χωρίς μεταβολή), της Logicom με όγκο 32.915,40 ευρώ (τιμή κλεισίματος 3,42 ευρώ - πτώση 0,58%), της Eurobank με 22.104,76 (τιμή κλεισίματος 3,849 ευρώ - πτώση 2,31%) και της Cyprus Cement με 17.290 (τιμή κλεισίματος 1,33 ευρώ - πτώση 2,21%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 9 πτωτικά και 4 παραμέναν χωρίς μεταβολή. Ο αριθμός των συναλλαγών ήταν 175.

Το **δολάριο** υποχώρησε περίπου 8% στη διάρκεια του περασμένου έτους και οικονομολόγοι άρχισαν να αμφισβητούν την υπεροχή της υπερδύναμης, προβλέποντας ακόμη και την υποβάθμιση του αμερικανικού νομίσματος ως παγκόσμιο αποθεματικό.

Στην Ευρωζώνη άρχισαν να εκτιμούν ότι ήρθε η ώρα για την αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου του ευρώ. Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου σημείωσαν απότο-

Η θεωρία περί του «sell America» είναι μια υπερβολή τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις μετοχές, σχολιάζουν αναλυτές.

μη άνοδο επανειλημμένως μέσα στο 2025 καθώς οι επενδυτές άρχισαν να αγοράζουν λιγότερα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου. Το σύνολο των αγορών τους το περασμένο έτος ανέρχεται σε 422 δισ. δολ., όταν το 2024 είχαν φτάσει στα 641 δισ. δολ. Πολλοί στράφηκαν σε ευρωπαϊκούς τίτλους και άλλοι στις αναδυόμενες αγορές.

Όλα αυτά ήταν η αντανάκλαση της νευρικής τάσης που προκάλεσε στους επενδυτές η επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο και η ανησυχία τους για τα 36 τρις. δολ. που έχουν επενδύσει σε αμερικανικούς τίτλους, μετοχές και μακροπρόθεσμα ομό-

λογα. Εν ολίγοις η αβεβαιότητα που προκάλεσε και εν μέρει εξακολουθεί να προκαλεί η επιθετική εμπορική πολιτική του Αμερικανού προέδρου με την εκτόξευση των δασμών αλλά και τις απρόβλεπτες και ενίοτε αλλοπρόσвалες κινήσεις του. Ο λόγος για την αντίδραση των επενδυτών και την αρνητική στάση τους προς τους αμερικανικούς τίτλους ή αλλιώς το «sell America», σε ελεύθερη μετάφραση «πουλήστε άρον άρον τους αμερικανικούς τίτλους». Προκύπτει, όμως, πως τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι και ότι όσοι μίλησαν για το τέλος της αμερικανικής υπεροχής μάλλον βιάστηκαν.



Η **Νορβηγία** ήταν ο σημαντικότερος αγοραστής αμερικανικών μετοχών το 2025 αν εξαιρέσουμε τις Νήσους Κέιμαν και την Ιρλανδία όπου είναι εγγεγραμμένα πολλά επενδυτικά fund. Η σκανδιναβική χώρα αγόρασε μετοχές αξίας 81,8 δισ. δολ., δηλαδή αξίας σχεδόν τριπλάσιας από τις αντίστοιχες αγορές της το 2024.

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε χθες στη δημοσιότητα το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών, οι ξένοι επενδυτές εξακολουθούν να δείχνουν ιδιαίτερη εμπιστοσύνη στις αμερικανικές μετοχές καθώς στη διάρκεια του περασμένου έτους αγόρασαν υπερδιπλάσιο όγκο αμερικανικών μετοχών σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος κι ενώ οι δασμοί του Ντόναλντ Τραμπ προκαλούσαν τριγμούς στις αγορές ανά τον κόσμο. Για την ακρίβεια οι αγορές αμερικανικών μετοχών από ξένους σημείωσαν αύξηση 134% το 2025 φτάνοντας στα 720,1 δισ. δολ., όταν το 2024 ήταν 307,5 δισ. δολ. Όπως σχο-

λιάζουν σχετικά οικονομολόγοι του Bloomberg, η απότομη και εντυπωσιακή αυτή αύξηση αποτελεί ευθεία αμφισβήτηση του «sell America», μολονότι δεν έχουν εκλείψει οι φόβοι τόσο για τις επιπτώσεις των δασμών όσο και για τις επιθέσεις του Λευκού Οίκου στην ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ.

«Η θεωρία περί του «sell America» είναι μια υπερβολή τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις μετοχές», σχολιάζει σχετικά ο Οουεν Λαμόν, αντιπρόεδρος και διαχειριστής χαρτοφυλακίου στην Acadian Asset Management LLC. Ο ίδιος εκτιμά ότι οι αυξημένες ξένες επενδύσεις σε αμερικανικές μετο-

χές «καταδεικνύει ακριβώς την αμερικανική υπεροχή» και προεξοφλεί πως «η διαδικασία αυτή της υπερβολικής αγάπης για τις μετοχές των αμερικανικών εταιρειών τεχνολογίας θα συνεχιστεί».

Ινάι γεγονός πως η ανησυχία των επενδυτών για την πολιτική του Τραμπ προκάλεσε κραδασμούς στις αγορές αμερικανικών μετοχών στη διάρκεια του 2025, αλλά εξουδετέρωσε μερικώς την ανησυχία για την άνοδο της τεχνικής νομιστικής που, μέχρι προσφάτως, αντιμετώπιζόταν ως η δύναμη που θα δώσει ώθηση στην κερδοφορία των εταιρειών.

Σε ό,τι αφορά το ποιοι είναι αυτοί που εμπιστεύονται τόσο τις αμερικανικές μετοχές παρά τις παλινωδίες του Τραμπ, η Νορβηγία ήταν ο σημαντικότερος αγοραστής το 2025, αν εξαιρέσουμε τις Νήσους Κέιμαν και την Ιρλανδία όπου είναι εγγεγραμμένα πολλά επενδυτικά funds. Η σκανδιναβική χώρα αγόρασε μετοχές αξίας 81,8 δισ. δολ., δηλαδή αξίας σχεδόν τριπλάσιας από τις αντίστοιχες αγορές της το 2024. Παράλληλα, η Σιγκαπούρη αγόρασε μετοχές αξίας 79 δισ. δολ. και η Νότια Κορέα 73,6 δισ. δολ., σχεδόν πενταπλάσιας αξίας από τις αγορές της του 2024. Δεν αποτελεί έκπληξη ότι η Κίνα μειώσε για τρίτη συναπτή χρονιά την έκθεσή σε μερικανικές μετοχές, πουλώντας μετοχές αξίας 34,1 δισ. δολ. στη διάρκεια του περασμένου έτους, και την ξεπέρασε μόνον το Κουβέιτ πουλώντας μετοχές αξίας 36,5 δισ. δολ.

Φον ντερ Λάιεν: Η Ε.Ε. θα δώσει το δάνειο των 90 δισ. στην Ουκρανία «με τον ένα ή τον άλλο τρόπο»

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** θα προχωρήσει στη χορήγηση του δανείου ύψους 90 δισ. ευρώ προς την Ουκρανία «με τον ένα ή τον άλλο τρόπο», δήλωσε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, μιλώντας στο Κίεβο με αφορμή τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών από τη ρωσική εισβολή. Η φον ντερ Λάιεν πρόσθεσε ότι η Ε.Ε. θα εργαστεί για ένα νέο «κειμερινό ενεργειακό πακέτο» ύψους 920 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2026-2027, με στόχο τη στήριξη της ουκρανικής ενεργειακής υποδομής. Παράλληλα, υποστήριξε ότι η Ουκρανία βρίσκεται «σε καλό δρόμο» για να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αταλάντευτη στήριξη από G7

Οι ηγέτες της Ομάδας των Επτά (G7) επαναβεβαίωσαν την αταλάντευτη στήριξη τους προς την Ουκρανία στην υπεράσπιση της εδαφικής της ακεραιότητας και του δικαϊωμάτος της να υπάρχει ως κράτος, σε κοινή δήλωση που δημοσιεύθηκε με αφορμή τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών από τη ρωσική εισβολή.

«Εκφράζουμε τη συνεχιζόμενη υποστήριξη μας στις προσπάθειες του προέδρου Τραμπ να επιτύχει αυτούς τους στόχους, με την έναρξη ειρηνευτικής διαδικασίας και την προώθηση άμεσων συνομιλιών μεταξύ των μερών. Η Ευρώπη έχει ηγετικό ρόλο να διαδραματίσει σε αυτή τη διαδικασία, μαζί με άλλους εταίρους», αναφέρεται στη δήλωση.

Παράλληλα, οι ηγέτες της G7 επι-

σημαίνουν ότι «μόνο η Ουκρανία και η Ρωσία, μέσα από διαπραγματεύσεις καλής πίστης, μπορούν να καταλήξουν σε ειρηνευτική συμφωνία», σύμφωνα με το κείμενο, το οποίο εμφανίζεται να υποστηρίζεται και από την Ουάσιγκτον.

Απαγόρευση μετά τις εκλογές

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει να καταθέσει στις 15 Απριλίου νομική πρόταση για τη μόνιμη απαγόρευση εισαγωγών ρωσικού πετρελαίου, τρεις ημέρες μετά τις βουλευτικές εκλογές στην Ουγγαρία, σύμφωνα με έγγραφο που είδε το Reuters και πηγές της Ε.Ε.

Δύο Ευρωπαίοι αξιωματούχοι ανέφεραν ότι ο χρόνος επιλέχθηκε ώστε το ζήτημα να μη μετατραπεί σε κεντρικό θέμα της ουγγρικής προεκλογικής εκστρατείας. Η Ουγγαρία και η Σλοβακία, που παραμένουν εξαρτημένες από ρωσικές προμήθειες, αντιτίθενται σθεναρά σε οποιαδήποτε απαγόρευση.

Στις εκλογές της 12ης Απριλίου, ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Ορμπαν και το εθνικιστικό κόμμα Fidesz αντιμετώπιζον τη μεγαλύτερη πρόκληση των τελευταίων 16 ετών.

Η Ε.Ε. έχει ήδη επιβάλει κυρώσεις στις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου που μεταφέρεται διά θαλάσσης, ωστόσο επιδιώκει να κατοχυρώσει νομοθετικά την πλήρη κατάργηση των ρωσικών εισαγωγών, ώστε να παραμείνει σε ισχύ ακόμη και αν μια ειρηνευτική συμφωνία για τον πόλεμο στην Ουκρανία οδηγήσει σε άρση κυρώσεων.

Ο Ντόναλντ Τραμπ «έχει γίνει αλλοπρόσαλλος λόγω ηλικίας», θεωρούν 6 στους 10 Αμερικανούς

Εξι στους 10 Αμερικανούς (61%), ανάμεσά τους και σημαντικό μέρος των Ρεπουμπλικανών, θεωρούν ότι ο Ντόναλντ Τραμπ έχει γίνει αλλοπρόσαλλος με την ηλικία, σύμφωνα με νέα δημοσκόπηση του Reuters/Ipsos. Ειδικότερα, το 89% των Δημοκρατικών, το 30% των Ρεπουμπλικανών και το 64% των ανεξάρτητων εκτιμούν πως ο Αμερικανός πρόεδρος «έχει γίνει αλλοπρόσαλλος με την ηλικία».

«Sleepy Τραμπ»;

Η συνολική δημοτικότητα του Τραμπ λίγο έχει υποχωρήσει τους τελευταίους μήνες, κυμαινόμενη μεταξύ 40% και 38%. Στην παρούσα δημοσκόπηση, το 40% εγκρίνει τις «πεδόσεις» του ως προέδρου (από 38% τον περασμένο μήνα). Η θητεία του άρχισε με ποσοστό αποδοχής 47%. Οι περισσότεροι Αμερικανοί θεωρούν ότι η πολιτική ηγεσία των ΗΠΑ είναι πολύ γερασμένη. Το 79% συμφωνούν με τη δήλωση «οι αιρετοί αξιωματούχοι στην Περιφέρεια της Ουάσιγκτον είναι πολύ μεγάλης ηλικίας για να εκπροσωπούν τους περισσότερους Αμερικανούς». Η μέση ηλικία στη Γερουσία είναι τα 64 χρόνια και στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα 58 χρόνια.

Μεταξύ των ερωτηθέντων, οι Δημοκρατικοί είναι ελαφρώς περισσότεροι με αίτημα νεότερους πολιτικούς. Το 58% ανάμεσά τους κρίνει ότι ο επικεφαλής των Δημοκρατικών της Γερουσίας Τσακ Σούμπερ, 75 ετών, είναι πολύ ηλικιωμέ-

νος για το αξίωμα. Ο Τραμπ επέστρεψε στον Λευκό Οίκο τον Ιανουάριο 2025 στην ηλικία των 78 ετών και είναι ο πιο ηλικιωμένος πρόεδρος κατά την ημέρα της ορκωμοσίας. Εκτοτε έχει επιδοθεί σε μία φρενιτιδα επιβολής νέων πολιτικών. Ξεκίνησε έναν εμπορικό πόλεμο επιβάλλοντας σαρωτικούς δασμούς επί των εισαγωγών από δεκάδες χώρες, σε μία πολύμηνη κούρσα που χαρακτηρίστηκε από εκρήξεις οργής και παλινωδίες, εξαπέλυσε μασκοφόρους ομοσπονδιακούς πράκτορες σε όλη τη χώρα, σε μία εκστρατεία κατά της παράνομης μετανάστευσης.

Ο Τραμπ πολλαπλασίασε τις δημόσιες εκρήξεις θυμού, με αποκορύφωμα τις υβριστικές του δηλώσεις κατά του Ανατότου Δικαστηρίου για τη «γελιοία, πλίσια» απόφασή του να κρίνει παράνομους τους δασμούς που έχει επιβάλει. Μόνο το 45% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι θα περιέγεραν τον Τραμπ «έξυπνο και ικανό να αντιμετωπίσει τα προβλήματα» από 54% σε δημοσκόπηση Reuters/Ipsos τον Σεπτέμβριο 2023. Οι Ρεπουμπλικανοί σε ποσοστό 81% εξακολουθούν, ωστόσο, να θεωρούν τον Τραμπ έξυπνο. Μεταξύ των Δημοκρατικών το ποσοστό αυτόν που θεωρούν τον Τραμπ ικανό να επιλύει προβλήματα έπεσε στο 19% από 29% τον Σεπτέμβριο του 2023. Μεταξύ των ανθρώπων που δεν ανήκουν σε ένα από τα δύο κόμματα, το 36% θεωρούν ότι ο Τραμπ διατηρεί πνευματική οξύτητα, έναντι 53% το 2023.

Deloitte.
Together makes progress

Innovate with confidence
Empowering businesses to lead in a digital world

